

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A lidérc.

Budapest, június 3.

(v) Már megint kísért az ischli klauzula. Nem hazajáró lélek módjára, mely bánatosan és némán suhan elő, mint fehér árny az éjjel homályában; hanem gonosz lidérc módjára, mely azért jön, hogy fojtogasson. Az osztrák sajtóból röppen felénk ez a lidérc, s követeli második áldozatát. Az első áldozat a Bánffy-kabinet volt; ennek el kellett buknia, mert megcsinálta az ischli klauzulát. Második zsákmányul a Széll-kabinetet szemelte ki; most hadd lakoljon ez is, amiért a klauzulát megbuktatta. Lidércéknél — úgy látszik — ez a szokás járja: előbb megfojtják az anyjukat, aztán a sirjuk megasóját kezdik fojtogatni.

Milyen *à-propos* ad az osztrák félhivatalos sajtónak új alkalmat arra, hogy a klauzulát megint eléráncigálja? Azt akarják Thunék bizonyítani, hogy mihelyt tudomásukra jutott a klauzula elejtése, ők azonnal tiltakoztak e fordulat ellen, amiből viszont azt következtek, hogy a kiegyezés érdemleges tartalmának önálló rendelkezés által való életbeléptetésébe csakis a klauzula kedvéért nyugodtak bele annak idején. Minthogy az osztrák kormány — úgy látszik — súlyt vet erre az okoskodásra, hadd biggyesztsünk hozzá néhány észrevételt. A Thun-kabinet — igaz — tiltakozott a klauzula elejtése ellen. De hol, mikor és milyen körülmények között? Észrevételeit első ízben a Bánffy-kormányhoz intézte, amikor ez már bukófélben volt. Ez az első tiltakozása tehát *korai* volt, mert abban az időben nem volt Magyarországnak olyan kormánya, amelylyel gróf Thun a konverziát bármilyen irányban elintézhette volna. Aztán megismételte az osztrák kormány ugyanezt a tiltakozást, mikor a Széll-kabinet az ischli pontozat kirekesztésének

elvi alapján már elfoglalta hivatalát. Ez a lépés viszont már *későn* jött, mert világos volt, hogy Széll Kálmán kormányzatának elvi bázisát senki kedvéért meg nem másíthatja.

Ha gróf Thun Ferenc helyesen és lojálisan akart volna eljárni, akkor nem fordult volna tiltakozásával sem Bánffyhoz, sem Széllhez, hanem egyenesen *ő felségéhez*. Miután Bánffy leköszönt és mielőtt Széll a miniszterelnöki megbízást vállalta, *akkor* kellett volna gróf Thunnak *ő felségéhez* intézni az ischli klauzula elejtése ellen szóló észrevételeit. Ez lett volna a *helyes idő*. Akkoriban kötelessége lett volna a felséges ur színe elé vinni aggodalmait s így szólani: „A klauzula nélkül én nem vállalom a kiegyezést. Tehát vagy nem lesz Széll Kálmán a magyar miniszterelnök, vagy pedig elmegyek én.” Ez lett volna a *helyes mód*. A felséges ur akkor szabadon választhatott volna. Nem volt lekötte semmilyen irányban az akarata. Vagy vett volna Thunhoz illő magyar miniszterelnököt, akinek nincs kifogása a klauzula ellen, vagy pedig Széll Kálmán politikájához idomította volna az osztrák politikát s Thun helyébe olyan embert állított volna, aki a klauzula nélkül is hajlandó megadni a viszonyosságot. A *fair play* egyetlen módja ez volt. De gróf Thun Ferencnek épp ez az egy mód nem tetszett. Mikor az ischli klauzula elejtetett s darabokra tört, a gróf úr csöndes mosolygással hallgatta a csörömpölést; meg is várta türelmesen, amíg az új magyar kormány kisöpörte a cserepeit. S csak miután már merő lehetetlenség volt a klauzulát ismét helyreállítani, csak akkor lépett fel azzal a megdöbbenően cinikus kijelentésével, hogy a klauzula volt az egyezkedésnek Ausztriára nézve legbecesebb része s tehát nélküle az osztrák kormány nem vállalja Magyarországra irányában a viszo-

nosságot. Így teremtett magának gróf Thun Ferenc alkalmas ürügyet arra, hogy revízió alá vegye az egész kiegyezést, visszaalkudja belőle mindazt, amire Magyarország súlyt helyez, előbb a bankparitást, aztán a valutaszabályozás folytatását, s ha Széll Kálmán nem foglalt el rögtön határozott állást e zsarolás ellen: ki tudja, még micsoda cifra dolgokat. Ha már provokáltunk rá, hát kimondjuk kereken, mit lát a magyar közvélemény gróf Thun Ferencnek ez eljárásában: tiszteletlenséget a korona iránt, perfidiát Magyarország irányában és a jóhiszeműség rászedésére pályázó cinizmust.

És most végeztünk a lidércel. Ez az éji rém hadd pusztuljon valahára vissza az odvába. Eleget kísértett már, a magyar nemzet lelkét eleget fojtogatta. Pitymallani kezd immár: jön a felszabadító hajnal. Minden jó lélek dicséri az Urat.

Az igazság megérkezett.

Budapest, június 3.

(L.) Egy emberről, aki rabkenyeret evett négy esztendőn át egy magányos szigeten, ma Franciaország legfelsőbb bírói színe kimondotta, hogy igazságtalanul ítéltek el. Küldtek tehát érte egy hajót, hogy hazajuthasson és hogy egy új törvényszék előtt bebizonyíthassa ártatlanságát. Az új bíróság Rennesben ül össze legközelebb, ítéletet mond s felmenti a vád alól és a gyanu alól Dreyfus kapitányt.

Ehhez az új ítélethez semmi közünk sincs. Az magánügye egy Dreyfus nevű embernek, aki nem visel semmi nevezetes tisztelet és nem érdekelheti a nagyvilágot.

Dreyfus csak máig volt fontos. És annyira fontos volt, hogy miatta lázba jött az egész világ s nagy és nemes embereknek

TÁRCA.

Adele Frigon.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Thury Zoltán.*

Iszonyatosan szuszogva kapaszkodott föl a kicsi vasut a hegyre. Elöl a masina olyan fárdatlan pöfögött, mintha most akarná kiadni a lelkét s esikorogtak, nagyokat zökögtek a kámpók, mikkel minden lépésnél belekapaszkodott a láncba, ami nem engedte visszaesni, akármicsoda öngyilkos szándékai is voltak máskülönbön, mivelhogy nagyon fárdat és szomorú volt, a kémény is megbillent rajta, mint a részeg ember fején a csillár. Persze, anyi kocsit húzni... Ugy cepelte szegény masinácska az egymás végébe akasztott vagonokat, mint amikor az asztalos két-három kocsit is megrakot sifonékkal, aztán egy csacsival huzatja az egészet végig az utcán... Majd megszakadt az ina s hasipolt, rekedt fuvolás sóhajts lett a füttye, mire a világára kikerült a sok zörgő vasak közül. S elől a masinán a kék ember állott, a gépész, hátul meg az utolsó kocsin a zöld ember, aranyos sapkás, akinek a nyakából zsinóron olyan valami lógott le, mint amilyen szerszámmal a kertészek szoktak nyesegetni — s folyton kiabáltak egymásnak. Vicceket, úgy kell venni, hogy viccek valának, mert mulattak rajta s észre se vették, hogy milyen kinnal kapaszkodik föl velük a kis szomorú masina a hegyre.

Kivülük egyetlen utas ült a vonaton. Második osztályon, roppant sok kosár meg skatulya között, nagy szatyorral az élében egy nő. Leffityent ajku, lehetetlenre duzzadt arcu nagy kövér asz-

szonyság. Korán reggel volt még, nyolc óra se, a forgalom majd csak azután kezdődik. Ha majd megmozdul a város, lerugja magáról a kődpaplant, amiből most még csak a tornyok látszanak ki, mintha szerte bele volnának szurkálva... akkor majd segítséget kap a kis masina is. Egy másikat, aki majd hátulról tolja a kocsiakat... Egyáltalában akkor már más a világ köröskörül. Fölébred a lusta hegy is, körül a villák, a hegy-párkányokra épített kis vörös tornyos, kacér házaeskák, némelyik olyan csinos, mintha cukorból csinálta volna a cukrász — s ámos, a párna pelyhében pirosra izzott lányfejek, meg asszonyok néznek ki az ablakokon, zöld futóka közül s a kis vasut rikkant egyet-egyet s megáll minduntalan, hozza a sok vendéget. Sok fiatal urat, bokrétaikat, cifra nagy virágokat s itt is, ottis, mindenfelé hallszik, hogy: — kezeit esőkolom, Isten hozta... S szövik, fonják, összeróják a virágpáras, buja meleg zöldben a sok szerelmet, hogy aztán visszavigyék a városba s beültessék a virágesebbé s kiszárazzák, mint ahogy ezt látni tetszett már gyakorta violákkal, pelágoniákkal és sok-sok szerelmekkel, amelyek odakinn foganattak a hegyen.

A nő a sok skatulya között nem igen vigyázta meg a környéket. Úgy kell lenni, hogy sok ilyet láthatott már, mert csak maga elé nézett, kissé bágyadtan. Es evett. A szatyorból kis vastag hurkát szedett ki, egymásután háromat is s majszolt belőlük. Zsemlyéje is volt, annyi zsemlyéje, amennyi kellett. Ha egy elfogyott, rögtön előkerült a szatyorból a másik s amint fogyni kezdett az ideje, annál mohóbban falta föl a hurkát. Már nem is sokat tördött azzal, hogy egészen elfogadható formában hámozza le a róluk a burkot, csak ketté harapta s ette tele szájjal,

hogy két oldalt majd kipattant az arca. Bele is izzadt s míg sietve nyeldeste le a falatokat, nagy vörös zsebkendővel törülgette le az arcáról, nyakáról meg szürkés, csapzott haja alól a vizet. Mikor nagyot zökkenve megállott vele a vonat, még nem végzett teljesen a szatyorrallal. Csendes szomorúsággal kukkantott bele, még zsemlyék s egy kis húsféle is hevert a mélyén s fölszedve a sok holmit, megindult a villa felé.

Már várták. Gyermekek kávéztak a tornáccon, fiúk, lányok vegyesen kéksávos asztal körül, aminek a közepén nagy tál frissen szedett eper is volt, meg egy bőgrében tejföl, aztán drótkosárban sok puffadt hátú sütemény beporozva cukorral... S még hozzá se nyultak semmihez, amikor a keskeny, csupa zöldséggel befutott ajtóban megjelent a fura nagy kalap meg a skatulyák, kosarak és a szatyor s különös, idegenes német-séggel beszélni kezdett a nő, akít a kis vasut hozott.

— Én vagyok az új kisasszony, a kit Bergerné ajánlott be a nagyságához. A nevem Adele Frigon...

A gyerekek előbb megszeppenve hunyorítottak össze, azután az egyik, egy leány a kisebbek közül elvinnyogta magát, mint valami játékos kis kölyökkutya, aki nem akarja komolyan venni a világot. Az anyja éppen erre lépett ki a gangra. Nagyon haragosan pillantott reá s kissé tétován indult meg a kisasszony felé.

— Tessék, tessék. Tegye le ezt a sok holmit. Örülünk, hogy megjött.

A kisasszony lerakódott egy sarokba, de amíg elhelyezte a cókmojkját, az asztalt nézte. Kigömbölyödtek a szeméi a kis behajásodott üregekben s mikor az asszony székét kinált neki, egyenesen betelepedett az asztalhoz a fal mellé.

egész sora türt érte nem közönséges üldözést és szenvedést. Miatta majdnem féltucat kormány bukott meg, széplőtlen nevek mellé irták a gazember jelzőt, egy országnak önmagába veletl bizodalma rendült meg. Miatta vér folyt, miatta könny csordult Párisban és Algírban, miatta diplomatákat csaptak el, szennyel és rágalmmal mocskoltak be nagy neveket, miatta annyi szó folyt a világsajtóban, amennyi nem folyt még soha semmi alkalommal. A semmitűszék elnöke a rombadőlnt nagyságok hekatombái felett jelentette be az ítéletet. A romok közt ott vonaglik a francia köztársaság is: az egyetlen az áldozatok között, aki talán még kimenekül, bár sebtől boritva, a katalizmából.

Ennyi nem történhetett egy emberért. Akkor sem, ha az az ember nagyságos génius vagy messiás. Dreyfus sem ez, sem az nem volt. Közönséges, szürke kis kapitánya volt a francia hadseregnek, nyugodt és nagy célokra nem kergető ember. Hat évvel ezelőtt nem remélte volna, hogy a nevét a vízitkártáján vagy a hadsereg rendeleti közlönyén kívül másutt nyomtatásban lássa. Egy volt a sok ezer közül, szám, nem egyéniség. És mégis nevéhez fűződik a modern Franciaország egyik legnagyobb eseménye. Ez bennmarad Franciaország történetében s szerepelni fog ott mint erkölcsmérője a századvégi köztársaságnak.

Dreyfust, az ártatlant elítélték. Szenvednie kellett négy hosszú éven át. De bizonyára nem ő az egyetlen ártatlanul elítélt. Mert ha csak ez lett volna, akkor sem foroghatott volna egy ország sorsa az ő tragédiája körül.

Az elítélt, a meggyötört, az üldözött, a karóra vont elítélt: az az igazság, a jog volt. Egy eszme, amelyért milliók vére folyt és amelyet legszentebb kincse gyanánt dédelget az egész emberiség. Az igazságosságot, a jogot ítélték örökre száműzésre Franciaországban és ezért s csakis ezért szállt a francia morállal szembe az egész civilizált világ. Dreyfus csak az arkhimedeszi pont volt, amelyből hatalmas karjaival kiemelte a gonosz erkölcsatlenség iszapjából a világ lelkiismerete a jogot. Dreyfusnak, a szürke kis kapitánynak az a tragédiája, hogy a végzet éppen őt szemelte ki arkhimedeszi pontnak. Az igazi tragédia azonban a jogé.

Soha, amióta az emberek öntudatosan imádják és védelmezik azt a ragyogó ideált, amelyet jognak neveznek, nem történt annak aljasabb eszközökkel és durvább kezekkel

való sárba tiprása, mint ezekben az utóbbi viharos esztendőkhben. Az igaznak ösmert jogot fertős kezekkel ütötte arcul nemcsak az utca durva népe, hanem arcul ütötte a hadsereg, amelyet a jog védelmezésére szive vérevel tart fenn a nép; arcul ütötte a bíróság, amelynek kötelessége a jogot védeni; arcul ütötte az esküdtszék, amelynek lelkiismeretbeli hivatala igazat osztani; arcul ütötte a parlament, arcul ütötték miniszterek, kormányok, az államfő maga. A jogpörére vetkőzötve, szegyenoszlophoz kötve ott állt: a vesszős örvöngők közepette és ezeknek az örvöngőknek tömege olyan emberekből állott, akiket a többi emberek a jog védelmezésével bíztak meg.

Hova jut a világ, ha megengedi, hogy az erkölcsatlenség hivatalból, a legmagasabb székekről proklamáltassék?

A világ nem engedte meg ezt a frivol és szentségtörő örvöngést. A világ megfeszítette erős mellét, két kézbe fogta fegyverét és megkezdte az élet-halálra való küzdelmet. Éveken át voltak szemtanui és csüggedetlen fegyvertársai ennek az egyetemes hadjáratnak. És most nyugodtan tehetjük pihe-nőre a tollat: a diadal a mi részünkre jutott. A jog visszakarta glóriáját és újra érvényes. Ma kimondták a megsemmisítő szót a magas, magasabb és legmagasabb államintézők felett. Ma elégtételt kapott a világ, amelynek köz-lelkiismerete ellen merényletet akart elkövetni a hivatalos Franciaország.

Mától fogva a Dreyfus-ügy csak Dreyfus ügye.

A titáni küzdelemben, amely az emberi igazságérzet szentségéért folyt, nagyszerű alakokkal gyarapodott meg az emberiség panteonja. Egy név került ki babérral övezve ebből a vihártól korbácsolt mocsárból. A Zola neve. De amint a nagy háboruban Dreyfus csak szimbolum volt, úgy szimbolum Zola is. Amabban véresre ostorozták a jogot és igazságot. Emze a kultúra, a közlelkiismeret, a géniusz félelmetes hatalmának allegóriája. Megtestesülése annak az erőnek, amelyet egy nagy jellem az igazság forrásából szed magába. Körülötte egész serege támadt a kisebb hősöknek, az önfeláldozó, nagyszerű jellemeknek. Abban a fertős levegőben, amely Páris utcáin végigfuval, ez a kis csapat képviseli az igaz embereket. Ők erősítették meg mindenkit az azt a hitet, hogy szabad bizni az igazságban és jogban, mert ennek győznie kell. Ők erősítették meg mindenkit az azt, hogy a gonosztságot össze le-

het törni, még ha az államfő székeben ül is. Innen ered ennek a világot mozgató nagy háborúnak történeti jelentősége.

Most kezdődik Franciaországban a tisztogatás, az aljas és gonosz elemeknek irtása. Mozgalmas és érdekfeszítő kép, de csak utójáték. A nagy tragédia lezajlott, belőle — úgy akarta erős emberek akarata — diadalmasan került ki az igazságosság és elégtételt kapott a világnak mélyen megsértett lelkiismerete. A történelem függőnye legrövidült. Ami utána jön, az csak érdekes események sorozata. Végignézzük, de csak közönséges leszünk.

Zola bejelentette a világnak, hogy az igazság közeledik.

Az igazság megérkezett.

BELFÖLD.

A megtámadott házelnök. Egy bécsi szocialista újság hallatlanul galád támadást intézett *Perczel* Dezső képviselőházi elnök ellen. Ezt a cikket, amely az elnök személyét a legvakmerőbb rágalmakkal illeti, a *Magyar Hírlap* ma teljes szövegében reprodukálta. Ez a közlés kinos benyomást tett a szabadelvű pártban s a megütöztet nem enyhítette az a körülmény, hogy a bécsi lap hasábos támadását a magyar lap néhány sorban reprobálja. Az ügynek meglesz a maga kinos folytatása. *Perczel* Dezső ma délután *Münich* Aurél és *Tallian* Béla által kihívatta *Fenyő* Sándort, a *Magyar Hírlap* szerkesztőjét, mint aki a *Perczel* személyét sértő cikket lapjában közzétette és terjesztette. A képviselőház elnöke egyben sajtópört is indított a *Magyar Hírlap* ellen.

Perczel Dezső ur a következő nyilatkozat közlésére kéri fel lapunkat:

A *Magyar Hírlap* mai számában *Perczel* és az *Arbeiterzeitung* cím alatt egy személyemet mélyen sértő cikk jelent meg.

Midőn sietek e közleményt teljesen valótlan és tendenciózus koholmányoknak jelenteni ki, egyúttal kötelességemnek tartom hozzátetni, hogy a megtorlás iránti lépéseket minden irányban megtettem.

Budapest, 1899. június 3-án.

Perczel Dezső, s. k.

Szíves készséggel teszünk közzé a képviselőház elnökének önértetes, férfias hangú nyilatkozatát. Az az állás, a melyet ő elfoglalt, nagy diszszel és méltósággal jár. Arra, hogy a parlament elnökének hírnevét és egyéni jellemét csorba ne essék, féltékenyen vigyáz az egész közvélemény, mert ez állásnak disze és méltósága a nemzetnek diszét és méltóságát is képviseli. S ha akadt onstrák szocialista, aki méltatlan gyanúsitást intézett a magyar parlament elnöke ellen, akkor a magyar közvéleménynek kötelessége az ilyen oldalról és ilyen módon megtáma-

Utóbb úgy találta, hogy ebből tán valami kellemtelenség származhatik, de már nem mozdulhatott. A gyerekek körül mind beülték a székeket s bámultak reá hang nélküli, esendős megilletődéssel. Közben egy szobalány jött, akit azzal bízt meg az asszony, hogy a kisasszony holmiját vigye a gyerekszobába.

— Majd csak én, majd csak én, tessék hagyni — mondta szorongva a kisasszony, de akkor a lány már fölkapta a holmit s amint ment vele, kipotyogott a szatyorból a hurka, aztán meg a zsemlyék. — Jaj! — mondta a kisasszony s elsáppadt aztán, meg pirult s vicogva néztek össze a gyerekek. Az anyjuk végig nézett rajtuk, erőszakos, esinált esend lett. . . . Magukban azonban mulattak s az egyik fiu, egy nagyon okos képű, szép gyerek már ki is gondolta, hogy hogyan fogják emlegetni a kisasszonyt, ha senki se hallja.

— Hurkás, hurkás — ismételte magában s megelégedett tette hozzá: — Ez jó lesz. Megfelel . . .

S a levegőben nehéz, keserves esend uszott el a fejük fölött. Egy sobjátis, hogy ime máris körülbelül vége a csatának. A kisasszony megbukott, a gyerekek győzelmesen kerültek ki a folytonos, egy-egy kisasszonnyal megújuló s a kisasszony távozásával felüggesztett küzdelemből. A rakoncátlan és kegyetlen kis had most már bizonyos nyugalommal fogott az evéshez. Csak néha pillantottak a kisasszonyra, de közönyösen

s csak akkor kezdtek újra érdeklődni iránta, amikor ő is enni kezdett. Előbb esendesen, nyugodtan, kimért lassu tempóban vitt a szájához minden kanálnyit a nagy falatokból, amit a süteményből a kávéba aprított, delátszott rajta, hogy perceről percre hogyan veszíti el a nyugalmát. Meg is kését kissé. A gyerekek már epret kaptak s tejfölt rá, a kövér piros szemek usztak a vastag, sárgás tetejű fölben s az egészét beleppte a cukor. S minden ijedelmesen fogyott s mig a táltra, bögrére pillantott, eszeveszett félelem ragadta a hatalmába. Kétségbeesve gondolt arra, hogy elesznek előle mindent s rohant utánuk féltelen mohósággal. Tömte magába a kávéval teleitatott tészát, mintha spongyát ennék s megkönnyebbülten szusszant föl, amikor ezzel végzett. A gyerekek pedig abbaahagyták az evést s gonosan bámultak reá. Most már nem is volt tréfa a dolog. Ez a kisasszony teljesen kiszolgáltatta magát nekik, ezt a kisasszonyt akár agyon lehet ütni. Ez a kisasszony nem számít. . . . A kisasszony pedig maga elé huzta az epres falat s teli kanalakkal merített belőle egész halmot a tányéjára s öntötte rá a tejfölt s megelégedkezve maga körül mindenről, valósággal önkivületben evett. Mint a művész, akinek a játék végén kiesik a kezéből a vonó. . . . Mikor vége volt a reggelinek, leejtette a kanalat s hátra esett, neki a falnak s behunyta a szemeit.

Deléltől a konyhára ment meleg vizért. A kezét akarta megmosni, meg valamelyik lánytól

egy kis szappant is akart kérni. . . . De elkábította a gőz, a sok pára, ami a fazekakból, lábasokból kicsapott. A szenes ládára telepedett s előbb csak tartózkodva esendesen szóba állott a lányokkal. Franciául meg németül, azok egy szót se értek belőle s csak bámultak, mint valami nagy idegen állatot, ami a mi földünkön nem terem. . . . S a kisasszony azalatt megfedelkedett a vízről is meg a szappanról is. Részeg lett a konyhának. . . . Valósággal tántorogva indult a husok felé, amik a kemenéknél sülték, főltek, meg krumplit is látott, uj, sárgás, omlós krumplit, a mi zsirban uszott, meg salátákat, amikre szeszélyesen negyedébe vágott tojás volt eldobálva s már nyujtotta a kezét, hogy valamiből kiragad a körmével egy falatot legalább és kijajogott a szeméből a kívánság, amikor hátul fennről a verandára nyíló ajtóból rászólt az asszonya:

— Kisasszony, menjen a gyerekekhez.

Ment, sietve, nem is hitte volna az ember, hogy ilyen gyorsan képes a lába, de visszapislogott az utról. Az asszony elkényszeredve nézett utána, s arra gondolt, hogy megint új utiköltséget kell kiadni kétszer is. Egyet, amivel ezt visszaepedialják, a másikat az újert, ki majd a helyébejön. S aztán mi lesz? . . . Azt is csak haza kell majd küldeni. Aki arravaló volna, hogy franciát csináljon a magyar gyerekből, az — úgy látszik — otthon marad. Lenn a kert végében pedig ordítottak a gyerekek, győzelme-

Az Én Ujságom

Április havában a tizedik évfolyamába lép. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb ké es heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt. Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

dott férfiut teljes rokonszenvérl biztosítani. Percezel Dező azt az elégtételt, a melyet keres, kétségtelenül megkapja, a lovagias téren is, az esküdtbírói által is. Önerzetes nyilatkozatának határozottsága és nemes nyugalma már eleve megszerzi neki a magyar közvélemény szimpátiáját.

A kiegyezés válsága.

Budapest, június 3.

Szél Kálmán a mai napot is Budapesten töltötte s úgy látszik, csak kedden fog Bécsbe utazni. Politikai körökben ezt kétféle módon kommentálják. Az egyik felfogás szerint Szél itt Budapesten alapos tájékozást akar szerezni a szabadelvű pártnak és a parlament egyéb tényezőinek a kibontakozásra vonatkozó nézetei felől, hogy tüzetes és a valósággal teljesen megegyező jelentést terjeszthessen a korona elé. Mások szerint arról volna szó, hogy ő felsége Ausztriában időt nyerjen akár a Thun-kabinet megtérítésére, akár olyan kabinet előkészítésére, amely elvben hajlandó a magyar álláspont lényegét politikájának sarkalatos elvül elfogadni.

A szabadelvű pártok a hangulat általában kielégítő. A pártnak tulnyomó többsége lelkesen és bizalommal tekint a Szél-kabinet elhatározásai elé; csupán egy kis töredék mutat némi idegességet s hangsúlyozza az abszolút hajthatatlanság szükséges voltát. De ez a töredék is óvatos és bizonyos diszkrecióval végzi dolgait. A hangulat a párt zömében Szél Kálmán iránt való feltétlen bizalom jegyében áll. Azt hiszik, hogy a kormányelnök meg fogja találni a kellő módot arra, hogy az ország jogainak és érdekeinek ép-ségben tartásával szert tegyen Ausztria részéről a viszonzosságra, akár Thunnal, akár nélkül.

Goluchowski mint közvetítő.

A *Neues Wiener Tagblatt* jelentése szerint ő felsége kívánságára gróf *Goluchowski* közbs. külügyminiszter a legközelebbi tárgyalások folyamán a két kormány között közvetítő szerepet fog venni.

Ennek a hírek ilyen alakban semmi értelme sincsen. Gróf *Goluchowski* már hivatalos állásánál fogva is befolyt eddig is, be fog folyni ezental is a kiegyezési tárgyalások menetébe. Hiszen, ha egyéb nem, hát a külföldi államokkal kötendő vámszerződések kötése megadja erre neki a teljes jogcímet. De hogy speciális küldetést kapjon a két miniszterelnök közt való közvetítésre, azt semmiképp nem tudók megérteni. Ilyen közvetítés lehetséges volt és lehetséges marad speciális megbízás nélkül is. S úgy gondoljuk, eddig sem mult gróf *Goluchowski*-n, hanem egyesegyedül

sen, büszkén... Tombolt bennük az erő gögje. Csupa kis vad piros arc s dül a nagy hang belőlük... Meg az is hallszik, hogy egy-egy kis kövérkés hátan nagyot puffog az ökle annak a kis betyárnak, aki rácsapott s közben valaki sipog: — ruhig Kinder, ruhig... De ez meg se hallszik.

Délben már a kisasszony tálat a gyermekeknek. Sietve adogatott nekik valamit ki a tálakból, ami éppen a villájára akadt s szorongva igyekezett vissza a tányérjához. Egy-egy pillanatra mégis fölkapta a fejét. Erezte, hogy figyelik... De aztán hamar pótolni igyekezett, amit mulasztott, nehogy előbb kivigyék a tálat. Aggodalmasan kapta föl a fejét, ha megérezte, hogy a cselédek jönnek tányért váltani s úgy vett bucsut minden táltól, hogy: ezt se látom többé. És utána nézett, míg csak végképpen eltűnt...

Délután levelet kapott be a szobájába az asszonytól. Pénz is volt benne és az izenet, hogy mehet. Nem így egészen szárazon, hanem egy kicsit kiszépitve olyanformán, hogy: — mást gondolt a család, mégis inkább lemondanak a francia nyelvről s ángolra taníttatják a gyerekeket. Hát ne nehezteljen a kisasszony.

Nem is, csak pakkolt s mikor fölülről lefele vigan pöfögve megjött a kis vasut, már várta az ut mellett sok skatulyával, kosárral meg a szatyorról, amiben még egy kis enniváló is maradt reggelről.

gróf Thun csökönyösségén, hogy a kiegyezés akadályait nem lehetett elhárítani. Nem békés közvetítés kell már ide, hanem az akadályok szerzőjének, gróf Thun Ferenecnek félretolása. A kibontakozásnak ez volna az első előfeltétele.

További nehézségek.

Budapestről a *Neue Freie Presse* azt az érdekes értesítést kapja, hogy a bankkérdés nem az egyedüli forrása a két kormány konfliktusának, hanem vannak közöttük a kiegyezés egyéb fontos ügyeiben is nagy véleménykülönbségek. Az osztrák kormány erősen ellenzi a vámközösség és a külföldi szerződések lejáratának egységét is, holott a magyar kormány épp erre az egységre veti a legnagyobb súlyt, mivel csak ilyen módon véli a nemzetközi szerződések megújításánál Magyarország gazdasági érdekeit sikeresen képviselhetni. Ezen kívül nehézséget okoz a kvóta is, amelyet az osztrák kormány legalább harminchat százalékban akar megállapítani. S végül arra is törekszik az osztrák kormány, hogy az önálló rendelkezés tartama alatt ne folytatódjék a valuta-szabályozás. A bécsi lap maga is hozzáteszi, hogy nem vállal szavatosságot e közlése minden pontjának helyességéért.

A magunk részéről csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy a magyar közvéleménynek is az az érzése, hogy a bankparitás nem a valódi oka, hanem csak ürügye a két kormány konfliktusának. Hogy esakugyan mőgötte lappanganak-e a bankvizsálynak mindazok az osztrák aspirációk, amelyeket a bécsi lap felsorol, azt nem tudhatjuk. De annyit mi is értünk, hogy gróf Thun revizió alá akarja vonni az egész kiegyezést s hogy a bankparitás csupán a dinamitöltény szerepét játszotta, amelylyel a Bánffy és Badeni között létrejött akciót fel akarja robbantani.

Belépés a szabadelvűpártba.

Ifjabb *Ábrányi* Kornél országgyűlési képviselő, aki eddig a pártokon kívül állott, a mai napon Szél Kálmán zászlaja alá szegődött. A jeles publicista meleg lendülettel okolja meg ezt a lépését abban a táviratban, amelyet a párt elnökéhez intézett. A szabadelvűpárt bizonyára rokonszenvesen fogadja e legújabb tagját nem csupán kiváló tulajdonságainál fogva, hanem azért is, mivel súlyos időben hazafias lelkesedéssel siet az ország jogaiért és érdekeiért küzdő Szél-kabinet táborába.

Ábrányinak báró *Podmaniczky* elnökhöz intézett távirata így szól:

Mínthogy abban a férfias és nemes küzdelemben, melyet a miniszterelnök a nemzet jogaiért és az ország érdekeiért megvívni kénytelen, hazafias kötelessége mindenkinek, de főként, ha a Deák Ferenc iskolájának hiva, Szél Kálmánt és kormányát támogatni, legyen kegyes excellenciád a szabadelvűpárt-hoz való csatlakozásomat és a szabadelvű pártklubba való belépésemet tudomásul venni és a pártnak bejelenteni.

Kiváló tisztelettel

Ifjabb *Ábrányi* Kornél.

A klauzula.

A *Fremdenblatt* mai számában az ischli klauzuláról a következő furesa okoskodást találjuk:

Mi nem is tettünk Szél urnak sohasem szemrehányást, hogy kormányuakkal nem közölte az ischli klauzula megváltoztatását. Az osztrák kormány válaszában az említett klauzulát az ischli megállapodások érdemleges alkatrészenek minősítette, a mint különben mindenki benne látta az ischli megállapodások igazi jelentőségét. Az osztrák kormány azonban ezenfelül még arra az álláspontra is helyezkedett, hogy az ischli megállapodások egységes egészet alkotnak, tehát egészként itélendők meg. Az egyik szerződő fél nem ejtheti el egyedül, a másik fél részéről idejekorán tett ellenmondással nem törődve, valamely megállapodás egyik alkatrészét, kivált ha ez az egyedül módosítás az összes megállapodások megítélésére nézve oly fontos alkatrészre vonatkozik, mint az állandósítási klauzula, amelynek természetét és nem közönséges fontosságát legjobban illusztrálja az

a szerep, amely neki Magyarországon később jutott. Félreérték ezt a viszonyt, amelynek korrektségét a jogaira féltékeny Magyarország nem vitathatja el, ha — mint némely magyar lap teszi — azt a következtetést vonják le belőle, amely *Kossuth* mai országgyűlési beszédében is kifejezésre jutott, hogy t. i. az osztrák kormány meg akar szabadulni az egész *Bánffy-Badeni*-féle kiegyezéstől. Osztrák részről sohasem adtak okot efféle föltevésre. Az osztrák kormány ellenmondás nélkül akceptálta a Bánffy és Badeni-kabinetek között létrejött megállapodásokat. A javaslatok közül többet képviselt a kormány a bizottságokban és csak az ischli megállapodások egyik, valamennyi osztrák párt crós meggyőződése szerint nagyon jelentős részének, t. i. az állandósítási klauzulának a kiküszöbölése idézte föl az új kanzervezet életbe lépése körül támadt differenciákat, amelyek a kiegyezési mű folytatásának oly nehezen elhárítható akadályokat gördítenek utjába.

Vajjon hányzorg kell még elmagyaroznunk az osztrákoknak, hogy annak a szerencsétlen klauzulának semmi köze a kiegyezésre vonatkozó megállapodásokhoz. Ha ugyanakkor, mikor a klauzulát kifőzték, az Ausztria és Magyarország közt való közgazdasági viszonyok rendezésére nézve is történtek megállapodások, ezeket időbeli kapcsolatot jelent a kölcsönösen életbe lépéstartó javaslatok tartalma és a klauzula között. Egyéb kapcsolatot a két dolog közt nincs, mert nem lehet. A kölcsönösség csak a javaslatok tartalmát illeti, a megállapodások csak arról szólnak. Hogy Magyarország, a maga önálló rendelkezési jogánál fogva a megállapodások tartalmát milyen önálló rendelkezéssel lépteti életbe, ehhez más állammal semmi köze. Ha báró *Bánffy*-nak tetszett kikérni mégis gróf *Thun* hozzájárulását, ez az ő kettőjük dolga. Magyarország szempontjából alkotmányellenes volt már ez az eljárás is, amint alkotmányellenes az egész klauzula. Ez az alkotmányértés adta meg a Bánffy-kabinet bukásához az utolsó lökést. És ennyiben igaz, amit a *Fremdenblatt* ír, hogy Magyarországon fontos szerepe volt a klauzulának. De ehhez Ausztriának épp oly kevés köze van, mint nekünk a nyelvrendeletekhez, amelyeknek pedig szintén meglehetősen fontos szerepük volt Ausztriában.

Bécsi lapokból.

A *Neue Freie Presse* esti lapja ezeket írja a helyzetéről:

A magyarok hangulata a békés közvetítésnek csöppet sem kedvez. Alig nyilatkozott Szél az esetleges magyar kormányválságról, máris kitűnt, hogy a szélsőbal az új kabinetalakítást lehetetlennek akarja tenni. A függetlenségi párt tegnapi konferenciájának egy hatása bizonyos, és ez az, hogy Szél akcióképességét nagyon is korlátozza. Ez a tény nagyfontosságú, mert Szél a paktumhoz köti magát és a szélsőbal hozzájárulása nélkül cselekedni nem akar. És mivel a szélsőbal minden engedékenységet hazaárulásnak bélyegez, Szél előzékenységre számítani alig lehet. De ugyan mit gondolnak Magyarországon, hát *Thun* lehet hazaáruló? Ha a magyaroknak fontos az ügy, ugyanez áll Ausztriára is: ami odaát hazaárulás, az itt is. Mindenesetre konstataljuk, hogy a magyarok a legélesebb hangon beszélnek és irnak. Egyelőre csak annyit lehet bizonyosra venni, hogy Szél a királynak csak annyit fog jelentetni, hogy a parlamenti hangulat az engedékenységet ellenzi és e miatt lehetetlen megítélni, hogy ez a hangulatot meg lehetne-e másítani. A magyar álláspont egyszerűen felfoghatatlan, mert éppen Budapesten ragaszkodtak mindig azon elvhez, hogy a kiegyezés kompenzációk láncolata (?) Ez a felfogás a követelések megvalósíthatatlanságát kizárja, mert hiszen csak arról lehet szó, vajjon eléggé kompenzálják-e a követeléseket, vagy sem.

Budapestről a következő táviratot közli a *N. Fr. Fr.*:

A függetlenségi párt tegnapi határozatát itt általánosan úgy fogják föl, mint a párt tiltakozását a paktum minden megváltoztatása ellen. A tudósító *Rakovszky* beszédéből azt következteti, hogy a néppárt is a kormány mellett foglal állást e kérdésben.

Fényképészeti műkedvelőknek!

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok, új, feltűnhetetlen pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. szám.

Kívánatra nagy képes árcjegyzék.

Ezen üzletág alapítottát 1854-ben.

A *Neues Wiener Abendblatt* a következőket írja:

A kiegyezési kérdés a komolyságából mitsem vesztett, közeledés a kormányok közt nem történt, de mégis, dacára a magyar lapok indulatos hangjának, a jelek arra mutatnak, hogy egy új formula által igyekezzenek kijutni a súlyos válságból. Az utóbbi napokban több ilyen formula merült föl, csak be kell várni, hogy ezek közül melyik fogja a két kabinetnek lehetővé tenni azt, hogy a zűrzavartól kijussanak a nélkül, hogy győző és legyőzött legyen.

helyreigazítás.

A függetlenségi és 48-as (Kossuth) párt tegnapi értekezletéről között tudósításokra vonatkozólag a *Politikai Értesítő* illetékes megbízásból jelenti, hogy a párt által elfogadott határozatban a *hazaáruló* szó nem fordul elő. Ezt a szót a határozati javaslatot betervező *Justh Gyula* párttag csupán a konferencián elmondott beszédében használta.

KÜLFÖLD.

„Éljen az igazság!”

— A revízió elrendelése. —

Budapest, június 3.

Éljen az igazság! Éljen a törvény! Ezzel a kiáltással fogadta ma Párisban a törvénypalota előtt egybegyűlt közönség a semmitőszéknek a Dreyfus-pörben hozott határozatát. Milyen más hang ez, mint az, amely Páris utcáin Dreyfus lefokozása, Esterházy fölmentése és Zola elítélése után zugott végig! Ez a kiáltás jellemzi legjobban az idők változását és mutatja egyuttal azt, hogy a legfőbb bíróság döntése a nép hangulatának és meggyőződésének adott kifejezést.

Az előadó jelentése és a főügyész előterjesztése után semmi kétség sem lehetett az iránt, hogy a semmitőszék határozatra fogja emelni a forenzis szónoklat e két remekének a következőit és a döntés mégis úgy hat, mint valami új és szinte váratlan esemény, annyira új a fordulat, amely egy egész ország gondolkodásában, eszjárásában végbement.

És egészen új a helyzet is. Az ország legfőbb bírósága elismeri határozatával Dreyfus ártatlanságát, s ezzel egyidejűleg börtönben ül már az Ördögsgízget rabjának legádázabb üldözője és félteni kezdi becses börtét az az egykori hadügy-miniszter, aki a pört minden józan okosság és kérő rábeszélés ellenére erőszakosan megindította: Mercier tábornok.

Nem is lehet ez másképp, mikor a semmitőszéki előadónak és a főügyésznek azt a meggyőződését, amelyet pusztán csak a vizsgálati aktákból merítettek, hogy a híres *bordereau* szerzője *Walsin-Esterházy*: most a biztos távolból maga *Walsin-Esterházy* erősíti meg. Az uhlánus, a kondottiere, látva, hogy Dreyfust már ugyanis fölmentik, neki pedig semmi baja sem eshetik, mert külföldön van s mert a reá kimondott fölmentő ítélet meg nem változtatható, — maga a főügyész hangoztatta ezt — teljes nyugodtsággal vallja meg, hogy igenis, ő írta a *bordereaut*. De hozzáteszi, hogy főlebbvalói iratták vele. Hogy miért, annak nem igen van értelme, de ez az állítás — ha igaz — teljesen megmagyarázza azt a támogatást és dédelgetést, amelyben őt annak idején az egész vezérkar részesítette.

Mennyi kárba vezett fáradság, hiába való alakoskodás, hazudozás, rágalmazás! Elég volt, hogy a törvény emberei komolyan vegyék kezükbe ezt a példátlan pört s nyomban kiderült az igazság: nemcsak az, hogy az egykori vádlott és elítelt ártatlan, hanem — amire nem is számítottak — az is, hogy ki a bűnös.

Az igazság kényszerítő hatalma kicsikarta belőle a vallomást.

Éljen az igazság! Éljen a törvény!

(A semmitőszék döntése.)

Ma délután négy órakor hirdették ki a semmitőszék határozatát, amely elrendeli a *Dreyfus-pör revízióját*, Dreyfusnek egyidejűleg új haditörvényszék elé utasítása mellett, melynek *Rennesben* kell egybeülnie.

A rennesi haditörvényszék a következő kérdések fölött fog dönteni:

Vétkes-e Dreyfus abban, hogy 1894. évben üzemeket folytatott vagy valamely idegen hatalommal, illetőleg annak ügynökével összeköttetést tartott fenn a célból, hogy azt Franciaország ellen ellenségeskedésre vagy éppen háborúra indítsa, vagy neki ehhez az eszközöket kezébe adja?

Az igazságügyi palota előtt egybegyűlt közönség e kiáltásokkal fogadta az ítélet kihirdetését:

Éljen az igazság! Éljen a törvény!

A semmitőszék tagjai minden incidens nélkül távoztak az épületből, melyet már déltől fogva óriási csődület vett körül, mialatt a semmitőszék bírái zárt ajtók mögött tanácskoztak.

Az ítélet.

A semmitőszék határozata szó szerint így hangzik:

Ama bizonyítási momentum tekintetében, mely a „*ce canaille de D...*” titkos okmányon alapul, melyet állítólag a haditörvényszékkel közöltek;

tekintve, hogy ez a közlés *Casimir-Perier* vallo-másából kiderül, aki ezt a tényt Mercier-től tudta meg és hogy másrésről Mercier és Boisdeffre megkérdezte, hogy mit tudnak erről a körülmény-ről, a választ megtagadták és ezzel implicite a tényt elismerték;

tekintve azt a tényt, hogy ítélethozatal után közlések történtek és hogy egy okmányok a bírál-kal való közlése, mely okmány ezeknek véleményére döntő lefolyást gyakorolhatott, új faktum, mely alkalmas arra, hogy Dreyfus ártatlanságára fontossággal bírjon;

ama bizonyítási momentum tekintetében, mely a *bordereau* alapul:

tekintve, hogy a Dreyfusnak terhére rótt bűntett a nemzeti védelmet érintő *bordereau*, vagy titkos okmányoknak egy idegen hatalom, vagy annak ügynöke részére való kiszolgáltatásában állott, oly okmányok kiszolgáltatásában, melyeknek átadását egy dátum és aláírás nélküli, kockázatos másoló papírosra irt levél vagyis *bordereau* kísérte;

tekintve, hogy ezt az iratot, mely a vád alapja volt, őt irászakértő elé terjesztették, kik közül három azt Dreyfusnak tulajdonította, hogy azonban sem ennek birtokában, sem a papirkereskedőknél ilyen papíros fel nem találtott;

tekintve, hogy 1898. november havában egy vizsgálat két kockázatos másoló papírra irt levélnek feltalálására és lefoglalására vezetett, mely leveleknek valódisága kétségtelen, az egyik 1892. április 17-ről, a másik 1894. augusztus 19-ről keltezett, az utóbbi ugyanaból az időből származó, mint a *bordereau*, mely két levél egy tisztól származik;

tekintve, hogy a szakértők kijelentették, hogy a *bordereau* ugyanattól a kéztől ered, amely a két előbb említett levelet írta és a *bordereau* papírosa a levelekével azonos;

tekintve, hogy a haditörvényszék előtt ismeretlen eme tények alkalmasak annak az igazolására, hogy a *bordereau* nem Dreyfus írta és ennek ártatlanságát megállapítják;

Lebrun-Renault nyilatkozatai tekintetében: tekintve, hogy azok csak Dreyfus ártatlanságának hangoztatása által jutottak először kifejezésre és hogy szószertűi szövegüket lehetetlen pontosan és teljesen megállapítani, a *Lebrun-Renault*nak és ama más tanúknak több ízben tett nyilatkozataiban mutatkozó eltérések következtében nincs ok arra, hogy további figyelemba véssenek;

tekintve mindezeket az okokat

a bíróság a párisi katonai kormány-zóság első haditörvényszéke által 1894. december 22-én Dreyfus Alfréd ellen hozott ítéletet megsemmisíti és a vádlottat a rennesi haditörvényszék elé utasítja, mely az ítélet fölött való tanácskozában hozott külön határozat által utasítva, a következő kérdésben lesz döntendő:

vétkes-e Dreyfus abban, hogy 1894. évben üzemeket folytatott vagy valamely idegen hatalommal, illetőleg annak ügynökével összeköttetést tartott fenn a célból, hogy ezt Franciaország ellen ellenségeskedésre vagy éppen háborúra indítsa, vagy neki ehhez az eszközöket kezébe adja?

Jogászörökben a vélemény, hogy a semmitőszék határozatának megokolása és szövegezeése által minden alapot elvont egy Dreyfus elleni újabb vád elől. A rennesi haditörvényszék előtti per e körülmények közt csak pusztá formáság lehet. Hir szerint a revíziót elvben az egész semmitőszék már tegnap elfogadta. A hosszú tanácskozás arra vezetőre vissza, hogy több bíró az ítéletnek oly szövegezeése mellett volt, amely az új haditörvényszéknek szabad kezét engedett volna. A többség azonban *Ballot-Beaupré* ítéleti tervezetét fogadta el, melyben a bíróság elé terjesztendő kérdések pontosan megállapítatnak.

Esterházy beismerése.

A *Matin* elküldte egyik munkatársát, aki *Walsin-Esterházy*nak jó ismerőse, Brüsszelbe, hogy megtudja *Walsin*-től, miképpen vélekedik a semmitőszék tárgyalásáról. *Walsin* a következőket mondta az újságíróknak:

— Nos, hát megvallom, igenis, én készítettem a *bordereaut*. Főlebbvalómnak és barátomnak, *Sandherr* ezredesnek utasítására készítettem és irtam meg. Én csak engedelmeskedtem. Engedelmeskedtem nemcsak azért, mert megparancsolták nekem, hanem azért is, mert meg voltam győződve Dreyfus bűnösségéről. Ez a zsidó már régóta üzte az árulást. A hadügy-minisztériumban konstátálták az árulást s mindenáron meg kellett találni az árulót. Így keletkezett a *bordereau*.

— De hogyan hordozhatta magával őt eszten-deig ezt a borzasztó titkot?

— Amig katona voltam, nem törődtem vele; vakon engedelmeskedtem és teljesítettem főlebbvalóim parancsait. A többi a főlebb-valóim dolga volt. A hadseregéből való elbocsátásom után beszélni akartam, de főlebb-valóim nem engedték meg. Mások roppant összegeket kínáltak, hogy beszéljek, de én hallgattam s nem engedtem a csábításnak. Ha olyan volna a lelkem, amilyennek ellen-ségeim mondják, akkor ma gazdag ember volnék és nem küzdenék gondokkal.

— *Boisdeffre*, *Gonse* és *Billot* tábornokok tudták tebát, hogy őn írta a *bordereaut*?

— *Parbleu!* Hogyne tudták volna! *Kivülök még tíz ember, katonatiszt, újságíró és ügyvéd* tudta, hogy én irtam a *bordereaut* és azt is tudta, hogy miért kellett megírnom.

Walsin-Esterházy azután igen éles szavakkal fakadt ki a tábornokok ellen, a kik őt cserben hagy-ták, azután így folytatta:

— Egészen úgy bántak velem, mint *Henryval*. Nekem azt mondták: *Készítse el a bordereaut!* *Henry*nek pedig azt mondták: *Tölts ki a titkos iratesemó!* De már most mindent el fogok mondani. Meg kell ezt tennem az igazság érdekében, gyermekeim becsületéért és apám emlékéért.

Páris, június 3.

Walsin-Esterházy levelet irt jogi képviselőjének, *Cabannes* ügyvédnek, akinek megvallotta, hogy ő írta a *bordereaut* felsőbb parancsra és pedig olyképpen, hogy *Sandherr* megparancsolta neki, hogy az eredeti *bordereaut*, amelyet *Schwarzköppen* német katonai attasé-nál találtak, másolja le.

London, június 3.

Az itteni újságok *Walsin-Esterházy*nak nyílt levelet közlik, amelyben elismeri a *bordereau* szer-zőségét.

A *Times* és a *Daily Chronicle* csak úgy voltak hajlandók a levelet közölni, ha *Walsin* saját-kezü aláírásával ellátja. *Walsin* teljesítette ezt a föl-tételt.

Walsin a londoni újságokban kijelenti, hogy nem *Dreyfus*, hanem ő írta a *bordereaut* s becsület-szavára hozzáteszi, hogy ezzel csak *Sandherr* ezredes parancsát teljesítette, aki viszont a vezérkartól kapta utasítását.

A *Times*hoz intézett levelében *Walsin* még ezeket mondja:

Be fogom bizonyítani, hogy igazat mondtam; összes bizonyítékaimmal elő fogok állani, meg fogom mutatni, hogy nem én készítettem el a gáz-ságokat, hanem mások. *Dupuy* miniszterelnök barátja, *Laquerre* képviselő fölkeresett Londonban s csábító ajánlatokat tett nekem, csakhogy hallgas-sak, de én nem fogadtam el az ajánlatokat s már most bízva Anglia oltalmában, mindenkit le fogok teplezni, akinek ebben az ügyben része volt.

(A kormány programja.)

A semmitőszék ítéletéből, amely a revíziót elren-delte, a francia képviselőház erőlyesen le akarja vonni a konzekvenciákat. Jellemző a képviselőház hangulatára, hogy amikor *Brisson*, aki azért bukott meg, mert a

revíziót elrendelte, tegnap délután az üléssterembe lépett, lelkes éljenzés és zajos tapsok fogadták. A pártok vezéreiből feléje siettek és meleg kézsorítással gratuláltak neki. A képviselőház ülése a legnagyobb közöny mellett ment végbe, a budgetvel ma senki sem törődött, mindenki a Dreyfus-ügyről és konzekvenciáiról beszélt. A különböző pártok vezéreiből aztán arról tanácskoztak, hogy milyen *parlamentari folytatást* adjanak a semmitlétezőknek. Elhatározták, hogy nyomban az ítélet kihirdetése után *több rendbeli interpellációt* intézzenek majd a kormányhoz, a Dreyfus-ügy során felfedezett bűnöknek és gazdaságoknak szigorú megbüntetését követelve. A minisztertanács, amely előre látta a Ház állásfoglalását, értesülésünk szerint már elhatározta, hogy a kormány az esetleges interpellációk tárgyalását akceptálja és a választ nyomban megadja rájuk. Másrészt az is hírlik, hogy a kormány be sem várja majd az interpellációkat, de nyomban a semmitlétezők határozatának publikálása után azok ellen a tiszték ellen, akiknek felelőssége máris kétségben kívül áll, a legnagyobb szigorúsággal el fog járni. Így tehát lehetséges, hogy mire a Házban az ügy szóba kerül, a kormány már teljesítette kötelességét és az interpellációkra adandó válaszában nem a teendő lépéseket fogja jelezni, de a bevégzett cselekedetéről fog információkkal szolgálni.

Páris, június 3.

A Bourbon-palota folyosóján azt beszélnek, hogy a kormány a kormány a képviselőházban a Dreyfus-ügyre vonatkozó minden interpellációt péntekig való elhalasztását fogja kérni, hogy előbb bizonyos határozatokat hozzanak.

(Dreyfus hazahozatala.)

Páris, június 3.

A Havas-ügynökség a következő kommunikét közli: Dupuy miniszterelnök holnap reggelre az igazságügyi, a hadügyi, a tengerészeti és gyarmatiügyi minisztereket ülésre hívta meg, hogy megállapítsák azokat az intézkedéseket, amelyek Dreyfus hazahozatalára teendők.

A Figaro szerint Dreyfusnak megengedték, hogy férjét Ballot-Beaupré és Manau indítványáról távirattal értesítse.

Nemcsak a Dreyfus-család, hanem maga Dreyfus is abban a táviratában, amelyet tegnap a semmitlétezőknek küldött, határozottan követeli, hogy új katonai törvényszék elé állítsák, amely őt teljesen rehabilitálja.

(Picquart.)

A Figaro értesülése szerint a közbíró jövő kedden el fogja ejteni a Picquart ellen tett vádat. Ezzel szemben a Gaulois azt jelenti, hogy a vádatanács azt fogja határozni, hogy Picquart katonai bíróság elé állíttassék, de fölmentése szinte bizonyos.

(Du Paty de Clam a fogságban.)

Du Paty de Clamnak még eddig senkit sem volt szabad fogadnia, még feleségét sem bocsátották hozzá. Egyelőre még a hozzá érkezett leveleket sem adják át neki.

(Zola.)

Az Aurore megcáfolja a Zola visszajöveteléről terjesztett híreket.

(A cinkosok.)

Mercier tábornok azt mondta a Libre Parole egyik munkatársának, hogy ha, a mit lehetetlennek tart, öt pörbe fogják, akkor Dupuy ellen is el kell járni, mert ismerte a Dreyfus-pör minden részletét s mindent helybenhagyott.

Lasies és Firmin Faure Dupuyhoz intézett nyílt levelében kijelentik, hogy ha a Dreyfus-pörben szerepelt tábornokokat pörbe fogják, ők a miniszterelnök vád alá helyezését és rögtönös letartóztatását fogják indítványozni a képviselőházban.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

HIREK.

A vándorló borotva.

Walsin-Esterházy ur ma írásban adta, hogy a borderót ő irta.

A szentimentális lelkek ujjongását, hogy az igazság íme hosszu esztendő után kipattant, nem akarom megzavarni. Csak ujjongjanak, mert hiába, ezen az ostoba sárteken még ilyen szép alkalom is ritkán kerül az ujjongásra. De ha a tizenkettedik órában egy kis rokonszenvennel is meg akarná a publikum ajándékozni a nemes őrnagy urat ezért a mai felbuzdulásért, akkor tisztelettel kérem, szíveskedjék a rokonszenvét egy kicsit drágábban takarítani. Nem szabad ebből a portékából akárkinnek adni. Mert tessék elhinni, hogy Walsin-Esterházy ur a mai szent napon is csak olyan ripők, mint idáig volt s az sem igaz, hogy az igazság érdekében, a gyermekei becsületéért s az apja emlékéért pattantotta ki a titkot. Egy bötű sem igaz belőle; Walsin-Esterházy ur egy esztendeig házalt ezzel a titokkal s miután pénzt nem tudott belőle kivásalni, hát legalább szappannak akarja felhasználni. Ennyi az egész. Ha valaki törődik a gyermekei becsületével s az apja emlékével, akkor nem szennyezi be. Ha pedig elég ripők volt, hogy megtegye, azután már hiába akarná tisztára mosni. Ez is csak rapusztus. S amennyi hitelt érdemelt ez a tisztelt ur, mikor a bíróság előtt esküvel erősítette, hogy a borderót Dreyfus irta, csak annyira szavahihető ma, mikor írásban adja, hogy maga fabrikálta a hirhedett aktát. Neki semmit sem szabad elhinni, még azt se, ha magát vádolja. Ha a francia hadsereg kidobta magából, pedig az ugyan nem válogatós társaság, az érdemes publikum se álljon vele szóba. Az az ur eljátszotta a jogát, hogy beszéljen. Már akár igazat, akár valótlan akarna beszélni.

Más az, amiről ezen a mai napon érdemes elmélkedni. Az igazság, amelyet nem lehet megölni. Mert halhatatlan és idő múltán mindig megmutatja magát, még a Walsin-Esterházyak önkéntes vallomása nélkül is. Ahogy Mózes sokáig ringatózott a kosársírba temetve, de jönnie kellett a Faraó leányának, aki megmenti és átadja próféta rendeltetésének, mert Mózes egy igazságot jelentett: ugyazó is hiába próbáltak valami igazságot elemészteni, mert mindig akadt a gondviselés jóságából egy Faraó-leány, aki megmentse. És ha ötven generális szövetkezik, hogy lekaszabolja az ártatlan igazságot, a Faraó leánya erősebb és megmenti azt. S ne higgyék, hogy ebben a Dreyfus-esetben akármilyen picit mértékben is Walsin-Esterházy volna az igazság megmentője. A Faraó-leányának ő még csak szobalánya sem. Egyáltalán semmi. Hogy az igazság diadalmaskodik, annak első és legfőbb oka: hogy igazság. Ezért tudott Dreyfus erős maradni, mikor az ő börtönében is megjelent az a borotva, mely azóta olyan büntetve vándorolt tovább. Nem ölte meg magát, mert tudta, hogy igaza van. Ezért kelt az a lassu morgás az emberiségben a szörnyű injuriára s erősödött minden ellenséges áramlat dacára viharrá. Mert az emberiség érezte, hogy csak a maga egészében tehet valamit az iszonyú igazságtalanság ellen. S ezért volt ereje Zolának, aki mindig legjobban értette az emberiség uralkodó gondolatát, hogy kiragadja magát kényelmes otthonából, az alkotás gyönyöréből s a népszerűség szelid öleléséből, csakhogy egy előtte ösmertelen embert megmentsen. Mert abban az emberben egy igazságot látott halálra ítélve.

Az igazság dolgozott Dreyfus kapitányon,

az emberiségben, Zolán s a bíróságokon keresztül a maga szent jogaiért. Mindenki csak eszköz volt az ő kezében, hogy az igazság diadalmaskodjék. S most, amikor az igazság „utban van”: nem illik, hogy bármi is megtevéssze a gondolkozókat. Tisztelet illeti az emberiséget, mely az egész föld kerekéségén egyszerre tud megmozdulni egy injuria miatt. Tisztelet illeti Zolát, aki ennek az emberiségnek önzetlen ügyvédjévé szegődött. Tisztelet illeti a bíróságokat, melyek az egyik baklövést nem tetézik másikkal, hanem van hozzávaló erejük, hogy a baklövést ki is reppálják. A rokonszenvből pedig semmit se méltóztatásnak vesztegetni Walsin-Esterházy urra, mert megjön az az ember, aki igazán tett valamit a gyermekei széplőlten nevéért, az apja bemoeskölt emlékéért. Az az ember, aki az igazsággal szívében gyáva is mert lenni, mert ha ő akkor elsőnek használja a vándorló borotvát: vele temetik el az igazságot. Soha sem pattant volna ki a titok. Mikor Du Paty de Clam azt sziszegte a fülébe: „ön gyáva” — akkor az üldözött igazság halásan sugta a másik fülébe: „ön a legbátrabb.”

S most Du Paty de Clam megy — Dreyfus jön. Az igazság pedig él és halhatatlan . . .

K.

Budapest, június 3.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hir. Gruscha bécsi hercegérsek-bibornokot ma megoperálták a szemén. A műtét sikerült.

— Udvari ebéd. Ő felsége ma Schönbrunnban udvari ebédet adott, amelyben Planitz szász hadügy-miniszter kíséretével, gróf Rez szász követ, gróf Goluchowski külügyminiszter és számos főméltóság vett részt.

— Fáklyásmenet a miniszterelnöknek. Az „Egyetemi Kör” ma este a Széll Kálmán miniszterelnök tiszteletére tervezett fáklyásmenet ügyében ifj. Chorin Ferenc elnöklete alatt rendkívüli bizottsági ülést tartott, melyen többek felszólalása után Zsembery István és Tóth Ferenc következő közös indítványát fogadta el:

Az Egyetemi Kör bizottsága, tekintettel Széll Kálmán határozott kívánságára és hogy egy demonstráció a miniszterelnöknek amugy is nehéz helyzetét zavarhatná, elhatározta, hogy a fáklyásmenetet a remélhetőleg nem sokára bekövetkező fordulat idején tartja meg.

— Magyarország jubileuma. A központi papnevelde termében ma gyűlést tartott az az országos bizottság, amelynek tagjai a biboros-hercegprímás és a magyarországi püspöki kar küldötték Budapestre, hogy a szent évnek, különösen pedig a kereszténység 900 éves magyar jubileumának alkalmából tervezett ünnepségekről tárgyaljon. A bizottság eladója König Gusztáv volt, akinek nyomtatásban is megjelent terjedelmes javaslatát az országos bizottság egyhangulag elfogadta. A javaslatot, amely különösen hazafias szellemével tűnik ki, már előzetesen helybenhagyta a hercegprímás és a magyar püspöki kar. Most a javaslat kihirdetése következik az egyes egyházmegyékben és az így létesített egyhangu eljárásból következtetve, már előre is impozánsnak mutatkozik annak a nagyfontosságú történelmi eseménynek ünnepelése, amely a magyar nemzet kulturális haladásával elválaszthatatlanul összefügg.

— Czeoz János távozása. A magyar szabadságharc egyik száműzöttje, Czeoz János, Erdély hősí védője, ötven éve él számkivetésben Buenos-Ayresben; Argentina köztársaság fővárosában, mint a dél-amerikai szabad ország katonai akadémiájának alapítója s évtizedeken át igazgatója. A kolozsvári országos történelmi ereklye-múzeum igazgatósága elhatározta, hogy a hős tábornokot küldetésileg keresifel számkivetése felszabados évfordulóján. A nagy utazás szervezésére és vezetésére Propser N. János kereskedelmi akadémiai igazgató kérését fel, ki az imént érkezett haza nagyot szabásu keleti utazásából. Vezetése alatt június 28-án indul Genuába a magyar társaság s ott száll hajóra s Barcelona, S. Vincenzo (Cap-Verd sziget), Montevideoán át július 19-én érkezik Buenos-Ayresbe.

— Czizly János emléke. Czizly János miniszteri tanácsos, államvasuti igazgatóként ma délelőtt tíz órakor tartották az engedélyt gyászistentiszteletet a terézvárosi plébánia templomban. A feketélev bevont első padsorokban ültek az elhunyt családtagjai és az államvasutak küldöttsége. A gyászmisét Zeltiger Vilmos káplán mondta.

HUNGARIA-vasfürdő

Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— Kegyetlen tanárok. A tanárok kegyetlensége ellen sokan panaszkodnak a diákok, akiknek azonban nem kell mindig hinnit. Aki diákkorára visszaemlékezik, tudja, hogy akár-hányszor minő igazságtalan gyűlölettel viselkedik egy némely tanítvány a professzora iránt, akiben személyes ellenséget látja. Hogy tényleg léteznek sok esetben abszurd tanári kegyetlenség, arról majd elmondjuk véleményünket, de előbb leközöljük ezt a két esetet, amely a kérdést aktuálisá tette.

I.

Győrött történt, hogy egy szegény leányt, mert iskolapénzt nem birt fizetni, a tanítóképzőbe befogadni nem akarták. A miniszter kegyelemből elrendelte, hogy vegyék föl. Miután négy évig tanults e mellett tanítással kereste meg mindennapi szaraz kenyérét, a vizsgán Mohar József tanár ur megbuktatta — a fizikából. Hiába kérték tanártársai, hiába esdekelte a szegény leány, hogy bocsássa pótvizsgára, de ne tegye tönkre. — Mohar ur hajthatatlan maradt és kegyetlen szavakkal üzte ki a leányt szobájából. A boldogtalan azután revolverrel meg akarta magát löni az iskolában, de tanulóársai megakadályozták, s az osztályból kifutva, találkoztott gyöttrőjével s ráfogta a pisztolyt. El azonban nem süttötte, nem is történt más baj, csak az, hogy a szegény kisasszonyt az intézetből kicsapták. Hiába tanult négy esztendőig! Elvesztette éveit, fáradságát, mert nem érti a fizikát úgy, mint Mohar tanár úr. Pedig mi szüksége van egy elemi iskolai tanítónak, aki hét-tíz éves gyermekeket írni meg olvasni tanít — fizikára?!

II.

Szegeden történt, hogy egy érettségiző tanulót a kereskedelmi iskola igazgatósága az írásbeli vizsgálatnál felfüggesztett, mert holmi rendellenességek jöttek a nyomára. A megszegényített tanuló megszökött és Amerika felé vette az útját, amint azt *Hamburgból* szegedi háziasszonyának megírta. Kéri egyezsersmind, hogy adja hírül kivándorlását öreg szüleinek, akikől bocsánatot kér, mert nem tehetett másékné. A rendőrség most erőlyesen nyomozza a szerencsétlen diákok.

Vonjuk le most a tanúságot ezekből a szomorú esetekből. Szó sincs róla, nagyon helyesen leszik a tanárok, ha erőlyesen eltávolítanak mindenkit a tudomány pályáiról, aki nem oda való. Ugyis már nagy a proletariátus, kár szaporítani! De ennek az irtásnak a *kellő időben* kell megtörténnie. Mohar urnak nincsen igazsa, hogy tönkre tesz az utolsó év utolsó vizsgálatán egy egész ekszisztenciát csak azért, mert nem lökésletes az illető egy olyan tudományban, amelyre soha se lesz szüksége. Az érettségi pedig maga abszurd intézmény. Ha valakit nyolc osztályon át bocsátanak és az érettségiben megbuklatnak, ez csak azt bizonyítja, hogy azok a tanárok, akik ezt a tanulót a nyolcadik osztályba be- és onnan kibocsátották, nem értik a dolgukat. Most az iskolai év végén azt az aktuális kérdést intézzük a tanárokhöz, legyenek méltányosak és okosak.

— Mérgezés egy gróf családban. A múlt esztendőnek nagy föltűnést kellett büntyében történni ma letartóztatás *Esztergomban*. Tavaly augusztusban mérgezési tünetek között meghalt gróf *Hadik-Barkóczy* János két gyermeke. Azóta hiába nyomoztak, nem tudtak semmi pozitív nyomra akadni. Ma, mint esztergomi tudósítók táviratozza, *Berezy* Béla budapesti rendőrkapitány kihallgatta *Heinez Laurát*, egy jómodu esztergomi polgár husz éves leányát s a kihallgatás után *Beregszászi* vizsgálóbíró végzése folytán letartóztatta. *Heinez Laura* a gróf családnál volt alkalmazva, állítólag ő mérgezte meg a gyermeket. Ezt a gyantat az is erősíti, hogy *Heinez Laura* a saját gyermekét is megölte, amiért már el is ítélték. A bűnös leányt a komáromi ügyészség börtönébe szállították.

— Házasság. *Molnár Mór*, a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank váltóüzletének főnöke, eljegyezte dr. *Dély* Imre fővárosi ügyvéd leányát, *Mariskát*.

Fényes esküvő volt ma délelőtt a Deák-terti evangélikus templomban. Dr. *Sáley* Sándor miniszteri tanácsos országos rendőrfőnök leányát *Sáley Margitot* vezette oltárhoz *Németh Zoltán* nagybirtokos. Nászgyókok voltak: *Szabély Gyula* udvari tanácsos országgyűlési képviselő és *Somossy Ottó* földbirtokos. Vőfélyek: *Báró Somossy László*, *Desseuffy Béla* nagybirtokos, *Somossy Alfréd* huszárhadnagy, *Horthy Béla* földbirtokos, *Szabély Jenő* és *Sáley Sanyi*. Nyoszolónők: *Bánó Boriska*, *Telegdy Ilona*, *Rakovszky Mária*, *Máday Jolán*, *Sáley Lilli* és *Kiss Margitka*. Az egyházi szertartást *Horváth Sándor* lelkész végzte.

Dr. *Baky Imre* pestmegyei aljegyző, ma délután esküdték örök hűséget a Kálmán-terti református templomban *Horváth Gizella* kisasszonynak, özvegy *Horváth Károlyné* leányának. Az esketés szertartását *Szász Károly* püspök végzte. A násznagyi tisztet *Beniczky Lajos* alispán és dr. *Mutschenbacher Béla* fővárosi bizottsági tag töltötte be.

Zalai Fenyvessy József június 11-ikén délelőtt tíz órakor vezeti oltárhoz a dohány-utcai zsidó-templomban *Simon Margit* kisasszonyt, *Simon Jakab*, az Izraelita Országos Iroda igazgatójának leányát.

Fischhof Jenő szobrász holnap, vasárnap déli 1/2 órakor tartja esküvőjét *Spiro Sarolta* kisasszonnyal a dohány-utcai zsidó-templomban.

Blum Izidor lékfestőde tulajdonos Páparól 1-én eljegyezte *Bas Róza* kisasszonyt *Sárváron*.

— A görög-patolikusok szarandok utja. A görög szertartású katolikus magyarok országos bizottsága május hó 30-án *Szabó Jenő* főrendiházi tag elnöksége alatt ülést tartott, amelyben a vidéki tagok közül is számosan résztvettek és mint vendég több egyházi férfiú is megjelent. Az ülésben a bizottság egyfelől nagyobb számú egyházi férfiak beválasztásával egészítette ki magát, másfelől pedig a Rómába tervezett szarandok ut részleteit állapította meg. Az országos bizottság mindent elkövet arra nézve, hogy a szarandok utban való részvételt a hittestvérekre nézve megkönnyítse, illetve lehetővé tegye. A szarandok utat, amelyben csakis görög szertartású katolikusok és családtagjaik vehetnek részt, október második felében tartják meg; a jelenkezéseket azonban tájékozás végett az országos bizottsághoz, legkésőbb július 15-éig be kell küldeni.

— Januálisok. A *Budai Lövész Egyeslet* a *Mensa Academica* javára fenyesen sikerült táncszélyt rendezett. Az első négyest mintegy 200 pár táncolta.

Ugyanokak ma tartotta meg hangversenyyel egybekötött junialisát a *Magyar Tanítók Kaszinója* a Margit-szigeti első vendéglőben. Szünetközben tomboló volt. Az est pompásan sikerült.

— Vívómester és katonatiszt párbaja. *Potyé Frigyes*, a *Magyar Uszó Egyesület* vívómestere és *Prileszky Ferenc* 32. golyórezdbeli főhadnagy között ma reggel a cinkotai erdőben súlyos feltételek mellett pisztolypárbaj folyt le. A feltételek háromszori golyóváltás huszonöt lépés távolságról, öt-öt lépés avasoz volt. Az utolsó golyóváltásán mindkét fél igénybe vette az avasozt és így tizenöt lépésről löttek egymásra. *Potyé* golyója a főhadnagy kabátját horzsolta, *Prileszky* golyója pedig *Potyé* lábait előtt furdott a földre. Tekintettel arra, hogy *Potyé* vívómestere, a folytatolagos karpárbajt mellőzték. A párbajra tetleges sértés adott okot. *Potyé* segédei dr. *Füzesséry Árpád* és *Basnádi Endre*, *Prileszky* segédei pedig *Schuller János* és *Rákos Ernő* honvédszázadosok voltak.

— Halálhírek. Nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára ma délelőtt *Benedekovich Károly* kőbányai plébánost. A diszes ravatal az új templomban volt felállítva. Ott voltak a temetésnél többek között: *Vassary* Kólos bíboros hercepprimás képviselőtében dr. *Klinda* Teofil kanonok, *Márkus József* főpolgármester, *Szabó Károly* tanácsnok, okányi *Szály Béla* ezredes, *Várossy Gyula* kanonok, *Krizsán Mihály* pápai kamarás, szemináriumi igazgató, dr. *Purty* Iván prefektus, *Tóthfalussy*, *Stieber*, *Kurcz*, *Kirner* plébánosok, *Gerlóczy Károly*, a X. kerületi előljáróság. A gyászszertartást *Kanovics Béla* Mór kerületi főesperes, apátplébános végzte az elhunyt plébános káplánjai és hitoktatóinak fényes segédletével. Ezután a kopersót négyfogatú diszkocsin a kőbányai új temetőbe vitték, ahol örök nyugalomra helyezték.

— A Krivány-ügy. *Aradról* táviratozza tudósítónk: *Arad* megye mai rendkívüli közgyűlésén óriás érdeklődés közt tárgyalták *Szathmáry* alispán, *Vörös* Vidor főügyész és *Pécskán* árvaszéki elnök lemondását. A fegyelmi választmány véleményére az állandó választmány azt javasolta, hogy mivel mindhárom főtisztviselőt fölmentették a fegyelmi vád alól és vagyoni felelősség nem forog fönn, fogadják el a közgyűlés a lemondást és közzölje a határozatát a belügyminiszterrel. *Vásárhelyi* László azt indítványozta, hogy a közgyűlés sajnálattal fogadja el a lemondást. *Szathmáry* huszonöt éve van a megye élén s mindig a legnagyobb lelkiismeretességgel teljesítette kötelességét; a többiek szintén régi tisztviselők, örökölte meg tehát a közgyűlés jegyzőkönyvileg az irántuk érzett nagyrabecsülést és tisztteletet. *Vásárhelyi* indítványát közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

— Öngyilkos vőlegény. *Aradról* jelenti tudósítónk, hogy *Papp Sándor* vidogosi jegyző ma reggel az aradi városligetben föbelötte magát s meghalt. *Papp* egy hét óta szabadságon volt, a héten kellett volna az eljegyzésének megülni, ami azonban elmaradt. Vagyoni viszonyai rendezettek voltak, azt hiszik, hogy szerelmi csalódása adta kezébe a fegyvert.

— Diákkongresszus Kolozsvárott. A kolozsvári diákkongresszus ma egész nap ülésezett. Az ülést *Gergely György* kolozsvári egyetemi kör elnök nyitotta meg; utána *Lakey Géza* elnök beszélt. Ezután megalakították a tisztikart. A kongresszus *Boross Lajos* indítványára megütözését fejezte ki a budapesti egyetemi körrel szemben, hogy nem küldött képviselőt a kongresszusra. A bejelentések után *Mondok Sándor* (Magyar-Óvár) tetszés között kifejté a gazdasági egyetem szűkességét. Indítványára a kongresszus elhatározta, hogy a földmivélsügyi miniszterhez feliratot intéz. Hosszu vita fejlődött ki a diákkongresszus kérdésénél hevesen megtámadták a budapesti egyetemi kört, mire *Wolfner Pál* kifejtette, hogy a baj az ismét felvetett felekezeti jelzavakban van. *Perl* Alfréd indítványára bizottságot küldenek ki, mely memorandumban informálja a minisztert és ismét megismerkeszse a diákszövetség alapszabályait és belátása szerint testületi vagy egyesületi alapon létesítse. *Rajcsányi* indítványára egy alakítatik meg az a bizottság, hogy megbízatását mindaddig le ne tegye, míg a diákszövetség meg nem alakul. *Sipos* (Debrecen) indítványára Kolozsvárt bízzák a vezetéssel. *Kun Béla* (Debrecen) a debreceni jogakadémia rektorának és dékánjának üdvözlétet tolmácsolja és meghívja az ifjúságot a jövő évben a debreceni jogakadémia 100 éves fennállása alkalmából tervezett kongresszusra. Miután jelentést tettek a turini kongresszusról, elhatározták, hogy a párisi vilákiállítás alkalmából rendezendő diákkongresszuson a magyar diákság is részt fog venni. A kongresszust holnap folytatják.

— Az első magyar óragyár bukása. Sok reménységgel alapították néhány esztendő alatt *Szent-Gothardon* az első magyar óragyárat. A viszonyok azonban nem kedveztek a házagpótló iparvállalatnak, talán a megfelelő tőkével sem rendelkezett, talán a gyár vezetői sem ismerték eléggé egy új iparág meghonosításának módját, mert a szentgothardi óragyár megbukott és a szombathelyi törvényeszké ma megnyitotta a csődöt a vállalat ellen. A csődöt a gyár munkásai kérésére rendelték el, akik nem kaptak fizetést. Az a hír járja, hogy a gyár már több mint egy éve passzív mérleggel dolgozik.

— A szűkevény. A főkapitányság ma egy németországi festőt, *Weidelbach* Róbertet kísért át az ügyészséghez, kit a múlt évben több rendbeli lopás miatt öt esztendő fegháza ítélték *Németsorogban*. A tolvaj azonban február hónapban megszökött a m. l. haluzsai fogházból és azóta a külföldön csavarogott. *Öcsese Weidelbach* Tódor irataival az itteni német konzulátustól a napokban utlevélet és segélyt csalt ki. A külső váci-úti menhelyen megismerkedett *Fürst* Sámuel betéppelóval és az ő segítségével újból megkopsztotta a német konzulátust, de ezuttal rajtavészlett.

— Életunt gyógyszerészettan-hallgató. *Madera* Lajos huczonnegy éves gyógyszerészettan-hallgató ma délelőtt Vas-utca 19-ik számú lakásán öngyilkossági szándékból ötven centigramm kokaint ivott. A mérég azonban nem hatott. A mentők csak némi izgatottságot konstatalták az életunt fiatalemberen. Miután semmiért sem akart kórházba menni, a mentők lakásán hagytták. Tettenék obát nem árulta el.

— Amerikalasan! Mindenki tudja, mennyire hátra van a vén Európa az újvilág leleményességétől. A yankeek bámulatos és csudálatra méltó dolgokat visznek állítólag végebe és mi itt mindont fejcsóválva és kétkedve fogadunk. Azonban ezen kételkedésünk kell hogy eszozoljék, amidőn az utóbbi napokban arról a bámulatos újításról értesülünk, amelylyel a párisi *Bon Marché*, *Louvre* és *Printemps* mintájára nagyszertűen berendezett egyetlen hazai nagy áruházunk, a kerepesi-úti *Párisi Nagy Áruház* nem kimélve semmi fáradságot, és költséget, egy fényképezési műtérmet állítottat fel, ahol bármely legkisebb árcep után egy művészies kiállítású 60 centiméter magasságu egész hü fényképet készített és ezt minden 10 forintnyl bevásárlásnál verőinek egész ingyen, mindennemű utánfizetés nélkül, mint külön tiszteldíjat adja. Megfoghatatlannak tűnt fel előttünk ez a különös nagy kedvezmény, de magunk is meggyőződöttünk a képek remek és hü kiállításáról és minthogy ezek bármely műtérben önmagukban 10 forinton alul meg nem kaphatók, tényleg tehát nem a képek, hanem egyáltalában a 10 forint értékű árut a *Párisi Nagy Áruház* vezetősége ajándékozna. Mindenki ismeri ma már a *Párisi Nagy Áruházat*, hol a gombostűtől kezdve, a legremekebb luxustárgyig minden fajta diszmű, játék, porcellán és bórárak, lámpák, vasutatorok, férfi divatok, üveg, nipttárgyak, teljes könyvbarendezések és nászajándékoknak szánt tárgyak, általában a szűkegletű és kényelmi cikkeknek oly gazdag tárháza, valóságos kincsesára van összehalmozva és azokat oly olcsón árusítják el, mint sehol máshol és a minden egyes tárgyon és árjegyzékében, feltüntetott szabott árak minden túlkövetelést kizárnak.

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP- és KERÉKPÁRGYAR RÉSZV. TÁRS.
ADRIA KERÉKPÁROK városi raktára, a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskolája, ANDRÁSSY-UT 69. a Plasztikonban.

— Sloan, az ösztinte jockey. Sloannek, az amerikai jockeynek nem imponál éppen az ember, ha esetleg velszi herceg is. Történt, hogy egy verseny után, amelyet természetesen meg is nyert, a herceg meg akart vele ismerkedni. Amugy portól, habfoszlányoktól elpepitve, verejtékesen vitték oda a herceghez. A herceg szeretetreméltó volt hozzá. Aztán mikor ott hagyja, körje sereglenek az újságírók és kérdik tőle, milyen hatást tett rá a herceg, Angolország trónjának és India császárságának örököse. Csak éppen ezeket mondotta az amerikai jockey, a közönség dédelgetett kedvence:

— Hát... hát, a herceg nem kellemetlen ember. Örülök, hogy megismerkedtem vele, de azamat ő miatt nem tóttatom el. Azt mondta természetesen, hogy nagy zsoké vagyok. Azt feleltem neki, hogy ezt már tudom, mert hallottam én ezt már sok embertől, aki többet ért hozzá, mint ő. Mert ő semmit sem ért hozzá. S így van a dolog a ruhájával is. Mindig mondják, hogy nagyon jól öltözködik. Biztosítom önöket, hogy New Yorkban ezer ember van, aki jobban öltözködik nála. Csak egy érdeme van, amit Angliában nagyon ritkán lehet találni, az, hogy a mellénye nem szűk... Mindent összevéve, kedves ember, éppen nem pozór, de azért mégsem cserélnék vele.

Ez a jockey Amerikából gromba, de becsületes fiu.

— **Mulatság.** A Budapesti Posta- és Táviró Tisztviselők Ének- és Zeneegylete a Szen-Margitsziget alsó vendéglőjében június 10-ikén este 8 óra-
kor hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. Közlekedés éjfél után külön hajón. Belépődíj személyenkint 1 forint. Meghívók és jegyek minden helybeli posta- és táviróhivatal vezetőjénél és az egyesületi titkárnál (Főposta, II. em. 23. ajtó alatt) kaphatók.

— **Szerencsétlenül járt munkások.** Banjalukából táviratozza tudósítónk, hogy a bród-szerajevói vasutvonal mentén, Gora állomás közelében földomlás volt ma a sok esősés következtében. A lecsúszott földtömeg megrongálta a vasutvonalat és a töltés is beomlott. Mialatt a munkások a pálya helyreállításán dolgoztak, újabb földomlás támadt és a lezuhanó föld maga alá temette a munkásokat. Egyikük meghalt, kettőn súlyosan megsebesültek.

— **Találkozó.** Dr. Notter Antal felkéri iskolatársait, akik vele 1889-ben a temesvári főgimnáziumban érettségiztek, sziveskedjenek a tívezés találkozóra június 29-én Temesvárott megjelenni, illetve vele érintkezésbe lépni. (IV., Kecskeméti-utca 8. szám.)

— **Halál a fogműteremben.** Trencsiner Sándor házúgynök feleségének a törvényszéki orvostani intézetben ma boncolták föl. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen asszony szívujában szenvedett és halálát szívizélhűtés okozta.

— **Fényképezési folyóirat.** Csupa érdekes, hasznos cikkeket közöl a *Lechner's Mittheilungen aus dem Gebiete der Photographie* című szakújság májusi száma. Ez a lap a fotografusoknak és amatőröknek szinte nélkülözhetetlen. Mutatványszámokat ingyen küld a *Lechner R.* cég (Bécs, Graben 31.)

— **Teljes vasárnapi munkaszünet.** A fővárosi nagykereskedők legnagyobb része közös megegyezés alapján elhatározta, hogy üzletét, június 1-től július 31-ikéig egész vasárnapon át zárva tartja. Ezt az elhatározásukat bejelentették a Magyar Kereskedelmi Csarnoknak.

— **Sorszhuzás.** A közös katonai jótékony célokra szánt XX-ik sorsjáték húzását ez év június 15-én tartják meg. Sorsjegyek 2 forintjával minden dobánytözsében, váltóüzletben kaphatók. A nyeremények nagyon kedvezőek, a 200.000 koronara rugó főnyeremény mellett van még 12.727 egyéb nyeremény 10.000, 5000, 2000, 1000 stb. korona értékben. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki.

— **A tilinkó tudvalevőleg egyike a legkedveltebb magyar hangszereknek.** E hangszere, mely bájos hangjával minden fogékony kedélyre kedves benyomást gyakorol, most eljártáhatja még az is kedvelt nőit, ki e hangszert azelőtt sohasem kezelte. Megjelent ugyanis a magyar tilinkó-iskola Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udvari szállító kiadásában s ez iskola oly könnyű modorban van szerkesztve, hogy feleslegessé tesz minden további magyarázatot a tilinkóéjszaki általa könnyű szerrel lehet alaposan elsajátítani. A kiváló műára, — mely egyuttal 65 legszebb magyar s más kedvelt darab gyűjteménye — netto 1 frt 50 kr.

— **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fölzugasból dr. Nicholson mesterséges dobhártyájának alkalmazása által kigyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. Nicholson intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhártyát, ingyen megkapják azt, Levelek Intézet Nicholson Longcott, Gunnersbury, London. W. England címére küldhető.

(x) **Legjobb minőségű és szintartó harisnyák és sportruházatok legnagyobb választékban** Heyek Adolfnál IV., Servita-tér 8. a vadászúthoz.

(x) **Hazai ipar.** Wein Károly és Társai szepességi vászón és kamuka-damaszt-áru gyárosok főraktára Budapest, IV. Koronaherceg-utca 8.

(x) **Svájci himzett ruhák és különlegességek** raktára Magyarországon Stern József cégnél Budapest, Kálvin-tér 1. szám. Ugyanott a leggyönyörűbb batiztok 25 krtól fejlebb. Árjegyzék a himzett ruhákról és batiztokból minták küldetnek. Ujdonság körhímzett ruha.

(x) **A Margitsziget.** A fővárosi ember egész héten várva várja a vasárnapot, ezt az egyetlen napot, amikor tisztább levegőt akar színi és valamit látni szeretne a természet pompájából. Ezért telik meg előkelő közönséggel napról-napra a Margitsziget, mert itt egyesül a természet minden csodája. Csupa szín és csupa illat a budapesti Duna-ágnak ez a gyönygye, valóban áldása Budapest székes fővárosának.

(x) **Gyomorhajók.** A gyomor kisebb betegségeiből azért száraznak leggyömbnyire nagyobb baj, mert az orvoslásukat elhanyagolják. Pedig ajánlatos a kisebb baj orvoslása, erre legalkalmasabb a dr. Rosa-féle balsam, amely *Fragner B.* gyógyszerterében (Prága, 203. III.) készül és minden gyógyszerterében kapható.

(x) **A Jungfrau-vasút.** Guyer-Zeller örökösei elhatározták, hogy a Jungfrau-vasút első szakaszának építését befejezik. Ez idő szerint azon 700 méter hosszú alagút furásán dolgoznak, melyen át a hegyi pálya Grindelwald felett az Eiger oldalában 3200 méter magaságban építendő Eigerjoch állomásig folytatódólagosan halad, mely pontról az utasok fonséges kilátásban fognak gyönyörködni. A nyolc millió frank előirányzat már teljesen tul lévően haladva, kérdéses, hogy az egész vonalat ki fogják-e építeni. Azon egész hegység, ahol ezen — a maga nemében páratlan, nagyszerű — hegyi vasút épül, továbbá az Eiger csucsáról felvett bübájósan szép panoráma a berni hegyvidék havasaira is bennoftalattik azon sorozatban, amelyet a Magyar Kérkóp Társaság *Utazás Svájcban* cím alatt a „Hódoló díszelvonulás” körkép látogatón minden vasárnap délelőtt 11. délután 4. 5 és 6 óra-
kor továbbá hétköznapokon délután 5 és 6 óra-
korok között bemutat.

A keringőkirály meghalt.

— Strauss János. —

Budapest, június 3.

Ha régiebb időkben élénk, mondjuk egy kétezer esztendővel ezelőtt, most lehetne hallani a ligetszéleken és az erdők szűz mélyén a füvek reszketését és a források sírását. Valahányszor egy igazi költő meghal, mindig sírnak az ő legjobb barátai: a füvek, az egyszerű virágok s az erdei források. Ha egy nagy muzikus hal meg, akinak az élete végig egy ritmikus, dallamos sóhajtás volt, visszhang kél a sűrűben, s egymásnak suttogja zizegő lombnyelven a csalit: Pán meghalt. Pán mindannyiszor meghal, ahányszor csak egy dallal kevesebb lesz a világon. Így volna ez, mint említők, kétezer esztendő előtt. Ma kissé zavartabb azoknak az édes bánata, akik olyan rokonságban voltak a lantossal, aminő egy dal nyomán fakad. Lám, kénytelenek vagyunk a zenetörténet lapjain kutatni, bujkálunk adatok és évszámok után, elemezzük érdemeiket, keressük első vagy másodfokon a teremtő eredetiség bélyegét, mert hát analízis kell a népnek. Az ember akkor tudja meg a lantosról, hogy ki volt, amikor meghal.

Be kell tehát számolni. Konstatáljuk, hogy Strauss János csak király volt, de nem család-alapító. A keringő-dinasztiát Lanner alapította meg, ő csinált a nép *Walzerjéből* művészi keringőt. De Lanner meghalt, s meghalt az öreg Strauss is, a fiatal Straussnak az apja, aki ugyancsak a keringői révén lett fogalommal a muzika világában. S most meghalt Strauss János, a fiatal, az édes ritmusok mestere, a melódiák buzgó forrása, a dinasztiaiban a király. E helyen ne keressük azt, hogy melyikben van több energia-mennyiség összehalmozva: abban-e, aki új művészi erőket dobott ki a világba, vagy abban-e, aki a nyers erőket cizelált gyönyörűséggé tudta átfomálni. Adjuk meg ennek a cizelálóknak a magát: egy babérlevelet a dal barátai nevében, egy másikat a talentum tudós elismerői nevében, s egy utolsót sok ezer asszony nevében, akinek lelke mélyén ott rezeg az első bálóknak és első szerelmeknek egy Strauss-keringő dallamával átszőtt szép emléke.

Szép életének rövid története: született 1825-ben, tehát már hetvenégy esztendő volt. Bécsben született, ott élt, ott is halt meg. 1844-ben nagy zenekarral járta be a világot, diadalra diadalt aratta. 1863 óta csak a muzsikának élt. Tizenöt cserettet irt, amelyek közül nálunk a *Cigánybárót* és a *Denevért* ismerik legjobban. Hatvanadik születésnapját Bécsben és Budapesten zenéjének barátai szép ünneppel ülték meg. Barátai voltak a császárok és királyok, szerette mindenki, aki szereti a muzsikát.

Nemrégiben meghült és *bronchitist* kapott. Mult éjszaka már egész tüdeje meg volt támadva, s állapota már ma déiben válságosra fordult. A láz folyvást emelkedett, a beteg ereje csökkent; fél nagy óraker lélegzési nehézségek állottak be. Az orvosok látták, hogy a katasztrófa csak rövid ideig késhetik s hogy megkönnyebbülést szerezzenek a betegnek, mesterségesen oxigénnel inhaláltatták. A mester egész délután eszméletlenül feködt, csak néha-néha tért magához pár pillanatra.

Az elhunyt zeneköltő a bécsi *Gesellschaft der Musikfreunde* című egyesületet tette meg általános örökösévé. Feleségének, mostoha leányának, aki *Epstein* Richard zongoraművésznak a felesége, és két testvérenek *Evjradékok* biztosított. A hátrahagyott vagyon egy bécsi palotából, hat bérházból, egy ischli nyaralóból és jelentékeny összeget tevő értékpapirokból áll.

Nikita megőrült.

Budapest, június 3.

A hegyek országában amit utogva jár szájról-szájra egy nagy titok, rég most egy kerülő uton jött távirat kipattant a nagyvilágba is: Montenegro költői lelkü uralkodója, *Nikita* fejedelem megőrült. A sors kegyetlenül bánja a „kis király”-lyal, akit a minden oroszok cárja „leg-
őszintébb és leghivebb barátja”-nak vallott. Mint a panszláv eszmék megtestesítője osztogatta parancsait a kecskepásztorok közt és elkapta a pétérvári udvar kegyeitől, képzületében megrajzolta csöpp országának határait addig, amíg koronájának fénye elhat a bosnyák földre, Szerbiába és le az albánok közé. E titkos vágy szárnyat adott nem közönséges költői tehetségének és minden munkájában a poézis színeiben csillogtatta sovár álmait. Csöndes vágyakozása utóbb beteges képzelődéssé fajult nála s ma már rajongva követeli a nagy délszláv birodalmat a Petrovics-dinasztiának, és háboruval fenyegetőzik, de ez a lármája már annyit se ér, mint csöndes epekedése, mert összefüggéstelen szavai azok egy elméjében megháborodott férfunak. Szegény Nikita...

A cettinjei szenzációról ezeket táviratozza tudósítónk:

Berlin, június 3.

A cettinjei udvarból már régebben kiszivárgott az a hír, hogy *Nikita fejedelem megbetegedett*. Hivatalos részről titkolták a fejedelem betegségeit és többször megafóalták a lapokban erről megjelent közleményeket.

Most a *Berliner Tagblatt*nak *Raguzából* május 29-iki kelettel megerősítik a fejedelem súlyos bajáról forgalomba jutott híreket. Nikitán már hosszabb idő előtt észrevették, hogy elméje megzavarodott. A családjában előfordult viszálykodások, az emigránsoktól való rettegése, a Pétervárról érkezett szigorú megrovások, az udvartartás folytonos pénzzavarai kedélybeteggé tették a fejedelemet. Baját még súlyosbította az álmatlanság, amely ellen mindenféle narkotikus szert próbált. Környezete legutóbb már félni kezdett tőle, mert már összefüggés nélkül beszélt és gyakran fenyegetőzött.

Folyvást *Ausztriát* emlegeti, amellyel neki előbb-utóbb le kell számolnia. Minduntalan visszatér az a rögeszméje, hogy Ausztria ellen hadat kell viselnie és Dalmácia déli részét meg Hercegovinát háboruval kell meghódítani. A napokban így szolt környezetéhez:

— Azt hallom, hogy Ausztria új vasutat akar építeni Hercegovinában. Beszélük, hogy már el is kezdte az építést. En mondom, hogy Ausztria nem fogja megérni ennek a vasutnak a befejezését.

Cettinjében szelében beszélük, hogy a fejedelem megőrült. Senki sem mer hozzá közeledni, még a családja sem érintkezik a beteg Nikitával.

Mielőtt kerékpárt vesz vagy kerékpárját becserelelné, kérje árjegyzékét a világhírű

CHAMPION és **THE ROYAL PROGRESS**

kerékpároknak, mint raktárunk teljesszűfolsága következtében melyen leszállított árban kaphat.

Láng Jakab és Fia kerékpárnagyraktára, Budapesten,

VIII. József-körút 41. sz. Képviselet: Kőbánya, Lízet-tér 4. sz.

Előnyös fizetési feltételek! Nagy kerékpáriskola és szakértői javító

műhely.

Juszt is!

— Marchand és Kitchener. —

Kitchener szirdár megakadályozta Marchand Őrnagyot abban, hogy a francia lobogót Fasodában kitűzze. Tehát mind a ketten nemzeti hősök. A két ország közt pedig megkezdődött a licitáció, amely valószínűleg így fog folytatódni:

A FRANCIÁKNÁL.

I. június 1. — Marchand Őrnagyot üdvözléssel fogadta a nép.

II. június 15. — Marchand Őrnagyot ezredessé léptették elő.

III. július 1. — Marchand ezredesnek szobrot állítanak Párisban.

AZ ANGOLOKNÁL.

I. június 2. — Kitchener harmincezer font sterling nemzeti ajándékot kap.

II. június 16. — Kitchener a mai napot az angol hadsereg főparancsnoka lett.

III. július 2. — Kitchener főparancsnoknak tíz ezer szobrot állítottak Angliában.

Marchand levele Kitchenerhez.

Tisztelt uram! — az ön érdekében is áll, hogy engem dicséretekkel halmozzon el. Ön előre haladok, ön pedig *cum truce* még előbbre halad. Kéz kezet mos.

Marchand.

A licitáció folytatása.

IV. augusztus 1. — Kitchener kijelentette, hogy Marchand igazi hősként viselte magát. Ezért Marchand a francia köztársaság elnöke lett.

V. szeptember 1. — Marchand a hősiesség istenévé nevezetett ki.

IV. augusztus 2. — Kitchener lordot az angol királynő a walesi herceg helyett trónörökösre nevezte ki.

V. szeptember 2. — Kitchener lordot az angol főisten címmel ruházták föl.

És így tovább.

— o. —

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

A rettenetes csapás alkalmából, mely bennünket ért, az általános megható részvétel anyai felől keresett fel vizsgálatással, hogy azt csak ez uton vagyunk képesek hálás szívvel megköszönni.

Budapest, 1899. május 31.

A Guttman és Leopold családok.

Dr. Adler Oszkár

szülés és nőorvos

a TAUFFER-féle klinikáról történt kilépése után rendeléseit (délután 2—4)

Erzsébet-körút 22. szám alatt folytatja.

Szt. Lukácsfürdő
téli és nyári gyógyhely

Nagy meleg iszapfürdő, melynek 60°C méter nagyságra nyitott medencében a forróvíz naponta négyszer megújul. Mindennemű gyógy és üdítő fürdők. Kitűnő szőlők. Vendéglő saját üzemben. Olcsó árak. Prospektus ingyen küld az igazgatóság.

BUDAPESTEN.

MATTONI-FÉLE
GIESSHUBLER
TERMÉSZETES
SAVANYU-KUT

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1842-ben.

Tisztán kölcsönös.

Részvényesél nincsenek.

Változatlan díjazások, utánfizetési kötelezettség nélkül.

Kivonat az 1898. évi december 31-én lezárt mérlegből:
Biztosítási alap 1898. december 31-én ...fr. 1,437,913,602.90
Többszörös nyeresémi-tartalék (felesleg) 218,853,288.50
Készpénzesítések kötvénytulajdonosoknak 11,502,590.67
Összes bevétel 285,008,442.64
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak 128,246,939.64
Érvényben lévő biztosítások 5,034,777,190.62

Három évi fennállás után a társaság új kötvényei semmi esetre sem válnak teljesen érvénytelenné, rendkívül magas összegű kölcsönre jogosítanak és egyéb kiválóan előnyös kedvezményeket nyújtanak.

Díjhatározatokkal és felvilágosításokkal szolgál a Vezérigazgatóság Magyarországon és a keleti tartományok részére Budapest, IV., Károly-körút 36. Tekintélyes képviselők alkalmazást nyerne.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Az orosz balletkar. Az orosz császári Operaház balletkarának tagjai ma este folytatták vendégszereplésüket. És megtörtént, amit előre megjósoltunk; vendégeink kitűnő művészetének híre ma már sokkalta népszerűbb arcot mutatott az Operaház nézőtere, mint az első alkalommal. Szinre került *Coppélia*, *Delibes* örökség balletje, amelyben *Preobresenskaja* kisasszony tökéletes *Svenildáját* oszadták; erő, kitartás, grácia, ritmikus érzék, mindez megvan ebben a kitűnő táncosnőben. — *Coppélia* után következett a *Paquita* című ballet, amelynek meséjét már elmondtuk. A címszerepben *Pelipa* kisasszonynak sok alkalma volt kitűnő mimikáját és elragadó temperamentumát érvényesíteni. — A táncgyűvelegben első sorban tűnt föl *Mossolova* Vera kisasszony, aki a magas tánciskola legnehezebb feladatait a legnagyobb könnyedséggel oldotta meg. — A közönség egész este lelkesen tapsolt az orosz művészeknek.

** Népszínház. A példabeszédek filozófiája, úgy látszik, a festett világra is kiterjed: „Nincs a világon az a rossz, a minek ne lenne meg a jó oldala! A nélkül a bizonyos Hexenschuss nélkül talán soha se részestültük volna abban a nagy művészi élvezetben, hogy *Hegyi Arankától* lássuk a *Toledad* címszerepét. Pedig ez az *igazi Toledad*, a melyet a tüzes spanyol föld se terem különben! Csupa szenvedély, tele szilajsággal, vadsággal s e mellett csupa gyöngéd érzés és nőiesség! Ha van ugynevezett „testre szabott szerep”, akkor ez a *Toledad* az — *Hegyi Aranka* számára. Már az operett bemutatója ötletről megmondta, hogy *Toledad* szerepe nem felel meg a francia vaudeville-pikantériák művésznője, *Küry Klára*, egyéniségének s most, hogy az összehasonlítást a két művésznő közt, akarva sem kerülhetjük ki, meg kell mondanunk, hogy *Hegyi Aranka* spanyol táncosnője minden tekintetben fölülte állt az övének. *Küry* kisasszony *Toledadja* egy édesen mosolygó, gügyögő kis francia kokott volt, aki a kacérság minden raffinementját ránk zudítja, — míg *Hegyi Aranka*, akinél az operett tréfás keretében is megszoktuk a komoly művészi koncepciókat, csakugyan ezt a szenvedélyben féktelen spanyol leányt varázsolta élénkbe, aki nélkül alig van értelme ennek az egész *Audran* operetnek. S aztán a tánc! *Carmencia* szilajsága, *Otero* könnyedségével vegyült el második felvonásbeli bolerojában. Itt csakugyan nem lehetett észrevenni semmi *fizikai fáradságot*; csupa ritmikus lengés volt az egész asszony utolsó porcikájáig! S mindazt amit mi itt mondunk, az egész estén át átérezte az egész közönség, amely velünk együtt gyönyörködött *Hegyi Aranka Toledad-jában*. Egész nyíltan tüntetett a közönség e mellett a *Toledad* mellett, még mielőtt csak szóhoz is juthatott volna. Mindjárt első kilépésénél rengeteg tapsvihár tört ki, a mely percekig zugott végig a házon s ez a tapsvihár még fokozódott a második felvonás után, mikor a művésznő megszámíthatatlan sokszor hívták a lámpák elébe. Ezzel sem érte be azonban, hanem zugott a taps mindaddig, amíg csak a kis vazajtó is meg nem nyílt, amely csak a legnagyobb sikerek alkalmával szokott megfordulni a sarkaiban és ez az *igazi Toledad* még egyszer meg nem köszöntötte nagy meghatottsággal a tüntető ovációkat. S hogy az estzépessége teljes legyen, a művésznő tisztelői bőségesen gondoskodtak virágokról, s ami ritkaság a *Népszínházban*, az első padosból is egy szép bokréta repült fel a színpadra a művésznő elébe. Az előadás után az ifjuság nagy csoportja várta *Hegyi Arankát* a színház hátsó kapujánál s mikor megjelent, lelkesen megjelönte. Aztán hazakísérte a művésznőt lakására, lelkesen hangoztatva az egész uton:

— Éljen *Hegyi Aranka!* Éljen az *igazi Toledad!*

(M—s.)

** A három feleség. A budai szinkörben ebben a szezonban már az ötödik premier volt tegnap — s csak az ötödik darab francia: *Grandet* és *Dancourt* háromfelvonásos bohózata, amelynek a darab ügyes, ötletes fordítója, *Makó Lajos* igazgató, a *három feleség* címet adta. Valóságos francia bohózat ez, csupa ötletes dialog, frappáns helyzet s ami fő, véges-végig mulattató. A közönségnek a szinkör első idegen ujdonsága nagyon tetszett, amiben nagy részük volt a szereplőknek is; *Makó* alakítása nagy hatást keltett. *Jesko* Adrienne finoman s kedvesen játszott, *Czikle* Valéria s *Tárnoky* Gizella nem kevésbé. A *három feleség* jó akvizíciónak bizonyult, nyaralók s budai törzsszínházlátogatók számára egyaránt.

** Niobe, mint operett. A *Paulton*-testvérek híressé vált angol bohózatából, *Niobéból*, amely a *Vig-színházban* is óriási sikert aratott, operett készült. Zenéjét *Heuberger* bécsi zeneszerző írja s a jövő télen kerül színre a bécsi *An der Wien*-színházban.

** A Városligeti Szinkör ujdonsága. A *Városligeti Szinkör* legközelebbi ujdonsága *Feld Matyásnak Két ember tragédiája* című énekes bohózata lesz.

** Operaházunk a külföldön. Az utóbbi napokban mindenféle hamis hírt hoztak forgalomba az Operaház tervezett külföldi vendégszerepléséről. A dolog, amint most hivatalosan értesülünk, a következőleg áll:

Az Operaház tagjai tényleg készültek a berlini vendégszereplésre, még pedig azért, mert erre a berlini *Kir. Operaház* részéről meghívást kaptak. Ez a vendégszereplés azonban a felmerülő tetemes költségek miatt keresztülvihető nem volt. Minthogy azonban kívánatos, hogy Operaházunk s különösen a magyar dalműveket a külföld is megismerje, az intendántura foglalkozik ezzel az eszmével, még pedig akképp, hogy a magyar Operát a párisi kiállítás alatt a kiállítás területén építendő színházban kívánja bemutatni. Ezt a tervet, melynek előmunkálataihoz az intendáns már kérte a belügyminiszter engedélyét is, esetleg úgy valószínűsíthető, hogy a magyar operák ciklusával kapcsolatban a *Nemzeti Színház* művészei bemutatnák Párisban a magyar drámai művészetét is. Természetes, hogy e vállalkozáshoz a kormányt nemcsak beleegyezése, hanem anyagi támogatása is szükséges, minthogy a bevételek a kiadásokat semmiképpen nem fedezhetik. A tervezett utazás nem finansiális vállalkozás, hanem művészi célokat tart szem előtt, amelyek még politikai szempontból is üdvöseknek mondhatók. Ha a párisi utazás létrejön, akkor a magyar művészek esetleg *Berlinbe* is elmennek, esetleg *Münchenbe* vagy *Drezdába* is, ahol, ha a körülmények megengedik, — ez alkalommal a filharmonikusok külön hangversenyt is tartanak.

** A Vig-színház utolsó ujdonsága. A *Vig-színház* ebben az évadban még egy ujdonsága lesz. Ez az ujdonság *Feydeau*nak *Mikor a férj vadászik* (*Monsieur chasse*) című háromfelvonásos bohózata lesz. A bohózat a következő szereposztással kerül bemutatásra:

Duchatel — *Hegedűs*. Leontine — *Lánczy I. Monicet* — *Góth S. Gontran* — *Topolcsai*. Cassagne — *Szerény*. Latourné — *Nikó L. Broido* — *Gyöngyi*. Babetto — *Boross F. Polgári* biztos — *Nándassy*.

Feydeau bohózata, mint értesülünk, a jövő hét folyamán kerül színre.

** Perotti hangversenykörutja. *Perotti* Gyula június 1-én tartotta első hangversenyt *Nagy-Kikindán*, a *Nemzeti Szálló* dísztermében. A művészt óriási ovációban részesítették. Különösen *Roland* mester nagy áriája után tört ki a tapsvihár, úgy, hogy a művész kénytelen volt egyes részeket megismételni. *Perotti* kivül nagy sikert aratott *Bartók* Matild, az Operaház bájos fiatal tagja. *Bartók* kisasszony általános feltűnést keltett kellemes hangjával, amely különösen a francia és olasz műdalok előadásakor érvényesült legjobban. Nagy sikert aratott még a kisasszony *Roland* mester gyönyörű madárdalával és *Faust* kettősével, amelyet *Perottival* együtt adott elő.

** Hírek az Operaházról. A *pétevari császári* ballet holnap vasárnap megismétli az első előadás balletjeit: *Lovasság szálláson*, *A fardó leánya* és *Táncgyűveleg* című számokat. Az Operaházban kedden folytatja az orosz ballet-társulat vendéglátását egészen új műsorral: előadva a *Krakói lakodalmat* és a *Kalóz* című balleteket és egy táncgyűvelet csupa eddig elő nem adott táncokkal. Szerdán bérletszűnetben mérsékelt helyárak mellett kerülnek színre a *Hópehely* és a *Parasztbecsület*. A dalművek után — jóformán az orosz táncosok kedvéért, hogy ők is megismerhessék az eredeti magyar táncokat — előadja *Sztojanovics Csárdásának* harmadik felvonását, amelyben többek között előfordulnak a következő táncok: *Körmagyar, toborzó* és *csárdás*. Pénteken bérletszűnetben mérsékelt helyárak mellett, a nyugdíjintézet javára, színre kerül gróf *Zichy Géza Roland* mester című dalműve.

** A Népszínházi bizottság ülése. A népszínházi bizottság ma délután *Halmos* János polgármester elnöklésével ülést tartott. A bizottság elnöke meglehetősen hangosan emlékeztetett meg báró *Lipthay* Béla úrról, a Népszínházi bizottság volt buzgó tagjáról s indítványozta, hogy az emlékeztetőt jegyzőkönyvileg örökítsék meg s az övezgyűléshez részvételtartó intézzenek. (Általános helyeslés.) Tudatta egyszerűszínd az elnök, hogy báró *Lipthay* ravatalára díszes koszorút tétetett a bizottság nevében. Tudomásul vette a bizottság, hogy *Makróczy* Jánosnak, a *Pecület szegénye* című darabjára vonatkozó főlebbezését a belügyminiszter is elutasította. *Porcsolt* Kálmán népszínházi igazgatónak megengedte a bizottság, hogy a nyári szűnetek alatt a *Népszínház* tagjainak enredélyt adhasson más fővárosi színházban való föllépésre. Elhatározták továbbá, hogy a *Népszínház* belső berendezését fokozatosan megújítatják, úgy hogy egy-egy évre kisebb-összegek essék. Végül elhatározták, hogy a bizottság előterjesztést tesz a közgyűlésnek aziránt, hogy a *Lipthay* Béla halálával megüresedett bizottsági tagsági helyre rendelje el a választást.

** A Kisfaludy Színház ujdonsága. A *Kisfaludy Színházban* most a *Salomith* című keleti operára folytatnak az előkészületek. A darab június közén kerül bemutatásra.

** A színházak nyári szünete. A Magyar Királyi Opera, az orosz ballet vendégjátékának befejezése után, június tizenötödikén kezd meg nyári szünetét, amely csak szeptember tizenötödikén ér véget.

A Nemzeti Színházban június tizenhatalcadikán lesz az utolsó előadás, amely után közvetlenül színpadi záporpróbát tartanak. A nyári szünet augusztus harmincegyedikén ér véget és az új évadot szeptember elsőjén nyitják meg.

A Vígsház, mint értesülünk, addigi szokásaitól eltérően, nem június közepén, hanem végén kezd meg nyári szünetét s az előadások sorát augusztus közepé helyett szeptember elsőjén kezdi meg.

A Népszínházban június tizenötödikén lesz a nyári szünet előtt az utolsó előadás, míg az őszi évad augusztus tizenhatodikán kezdődik.

A Magyar Színház hír szerint június tizenhatalcadikán kezd meg nyári szünetét, amely augusztus tizenhatalcadikáig tart.

A Kisfaludy Színház nem tart szünetet s az egész nyáron át játszani fog.

** A Dalos Színházban a tegnap este színre került *Fosztóka* című új népszínmű zajos sikert aratott. A sikerben az oroszlanrész a 14 éves kis *Hatvani Mariskát* illeti, ki tegnaptól mára kész színésznővé nőtte ki magát. A többi közreműködők közül *H. Csillag Amália*, *Balogh Pista*, *Nyitrai Igen* jók voltak. A szerzőt nyolcoszor hivta lámpák elé a szufolt ház közönsége. A *Fosztóka* a hét minden napján színe kerül a szintén zajos sikert aratott *Vizkura s Zsuzsi házassága* című bohózatokkal és a kedves operettekkel. Szombaton a *Faust* opera paródiáját mutatják be.

** Kúry Klára fellépése. Kúry Klára legközelebbi fellépéséről a Népszínház igazgatósága ma a következő kommunikát adta ki:

Kúry Klára betegsége után előreláthatólag szerdán fog fellépni Audran operettjében, a *Toledóban*.

Tehát nem bizonyosan, csak — előreláthatólag.

** A B. A. L. E. K. jubileuma. A B. A. L. E. K. című énekes bohózatnak a múlt hétről elmaradt jubiláris előadása a héten lesz a Magyar Színházban. A jubiláris előadást június hetedikén, szerdán tartják meg.

** A görög rabszolga ötvenedszer. Jones Sidneynek népszerűvé vált operettje. A görög rabszolga, a jövő héten éri meg a Népszínházban ötvenedik előadását.

** Hírek a Fővárosi Nyári Színkörből. Hétfőn és kedden az *Unatkozó király* című operettet adják, a főszerepben *Sziklai, Szende, Juhász és Krémérel*. — Szerdán *Rómeo és Júlia* kerül színrre a következő szereposztásban: *Rómeo Oáry, Júlia Czike Valéria, Meroutio Szabács, Tibald Pataki, Páris Papp.* Csütörtökön *Karacsony* színművét, a *Lemondást* adják: játszanak benne: *Szakács (Korolán), Oáry (Géza), Czike Valéria (Iren), Kissné (Boldizsárné), Tárnoky Gizella (Thekia), Papp (Pártos).* — Pénteken és szombaton *Jafet 12 felesége* kerül színrre. A szereposztás ez: *Jafet Pataki, Arabella Szende, Klári Sziklai, Debora Juhászné, Casulel Krémér, Toupette Papp, Biquet Faragó, Smitt Hevesi, Bolivean Furedi.*

** Solymosi színésziskolája a jövő vasárnap, június 11-én délután harmadfél órakor tartja vizsgálati előadását a Népszínházban. Előadják *Szigeti Józsefnek* a *Falusiak* című háromfelvonásos vigjátékát, ezt megelőzőleg az *Egy kis vihar* című egyfelvonásos vigjátékot s végül a *Görög rabszolga* című operett első és második felvonását. A drámai osztály szereplői: *Erdélyi Emil, Hegyesi Nándor, Pacher Antal, Eder Mariska, Lendvai Ferike, Pálfi Mariska, Nagy Aranka, Radnai Zsuzsi és Harmath Margit* lesznek, míg az operettben *Lugosi Juliska, Horváth Aranka, S. Harmath Ilona, Szinegh Viola, Sárosi Iren, Billik Emília, Déri Karola, Papp Ilonka, Dezso Márton, Bay László és Popovics Gyula* kapott szerepet. Az előadást a népszínházi nyugdíjintézet és a Solymosi színésziskolájának ösztöndíj-alapja javára rendezik. Jegyek egész héten válthatók a Népszínház jobb oldali pénztárában.

** Vidéki színészet. Sátoralja-új helyi tudósítónk írja, *Blaháné* négy estén szufolt haz előtt vendég szerepet Sátoralja-Uj helyben *Csóka* színtársulatánál. A lelkes közönség nagy ovációban részesítette a művésznőt, gyönyörű virágkoszorúval, csokrokkal lepték meg. *Blaháné* ma utazott át a társulattal *Ungvárra.* *Csóka* társulata *Blaháné* vendégszerelésével fejezte be sátoralja-új helyi szezonját, ahol *Csongory Mariska*, a társulat kitűnő szubrett-prímadonnája teljesen meghódította a közönséget. A társulat jelesebb tagjai: *Baghy, Huckstedt Iren, Tharasszovics, Breznay, Hunfy, Cs. Almásy Julia és Abonyi Aranka.*

A *Kassai* színházban a napokban a *Carmen* operát adták nagy sikerrel. A címszerepben nagy tetszést aratott *Ródey Szidi*; kitűntek még: *Szekely Anna s Pinter Imre.*

** Nagyvárdról írják nekünk: *Márkus József* ötletes bohózatának, a *Kuktakasszony*-nak repriزن tegnap nagy közönség mulatott a nagyváradi színpadon. Perényi Margit bájosan finom Liza prófnóját, ki egyszerűen *Szabadosnak* szubritus melódiait is gyönyörűen énekelte, egész este tapsolták. Tetszetek még *Nyárai (Vuk), Turchánvi Olga (Piki) és Vendrei (Krisztofora).*

** Színházak műsora. Nemzeti Színház. Hétfőn: *Francillon.* Kedden: *Ibolyfaló.* Szerdán: *Házi béke.* (Leszállított helyárrakkal.) Csütörtökön: *Alfonz ur.* Pénteken: *Hamlet.* Szombaton: *Első vihar.* (Leszállított helyárrakkal.) Vasárnap: *Zolt vezér ifjúsága.*

Magyar királyi Opera: Hétfőn nincs előadás. Kedden: a szentpétervári orosz császári Operaház ballet tagjainak negyedik vendégjátéka *Petipa Mária, Preobrazsenskaja Olga, Legat Sergiusz és Legat Miklós* fellépésével: *I. Krakói lakodalom. II. A kalóz. III. Táncgyűleget.* (Rézben felemelt helyárrakkal.) Szerdán: *Hőpohely. Parasztszűlet. Csárdás III. felvonása.* (Mérsékelt helyárrakkal.) Csütörtökön: a pétervári orosz császári Operaház ballet-tagjainak ötödik vendégjátéka: *Roland mester.* (Mérsékelt helyárrakkal.) Szombaton: a pétervári császári Operaház ballet-tagjainak hatodik vendégjátéka. Vasárnap hetedik vendégjátéka.

Vígsház: Vasárnap délután: *Az arany kakas.* Este: *Chand d'habits! (A házoló) és A királyné apródja.* Hétfőn: *Az arany kakas.* Kedden: *Az arany kakas.* Szerdán: *A haldokló ellenőre.* Csütörtökön: *Az arany kakas.* Pénteken: *Családi örömök.* Szombaton: *Az arany kakas.* Vasárnap: *Az arany kakas.*

Népszínház: Vasárnap: *Toleda.* Hétfőn: *Toleda.* Kedden: *A görög rabszolga.* Szerdán: *Toleda.* Csütörtökön: *Bibliai asszony.* Pénteken: *A görög rabszolga.* Szombaton: *Toleda.* Vasárnap délután: *Solymosi színésziskolájának vizsgája.* Este: *Holtomigan.*

Magyar Színház: Vasárnap: *Vasuti baleset. Az apja, az anyja, meg 6.* Hétfőn: *A Gyurkovics-lányok.* Kedden: *Vasuti baleset. Robinsonok.* Szerdán: *B. A. L. E. K. (huszonötödöszer).* Csütörtökön: *Vasuti baleset. Robinsonok.* Pénteken: *A Gésák.* Szombaton: *Vasuti baleset. Robinsonok.* Vasárnap délután: *Egy szegény ifju története (vizsgálati előadás).* Este: *A Gyurkovics-lányok.*

Kisfaludy Színház. Vasárnap délután: *A sötét leány.* Este: *Szabadkőművesek.* Hétfőn: szünet. Kedden: *Hipnotizált anyós.* Szerdán: *ugyanaz.* Csütörtökön: *A kétalaku.* (Fáy Elek bohózata először.)

Fővárosi Nyári Színház: Vasárnap délután: *Virágcsata.* Este: *Három feleség.* Hétfőn: *Unatkozó király.* Kedden: *ugyanaz.* Szerdán: *Rómeo és Júlia.* Csütörtökön: *Lemondás.* Pénteken: *Jafet 12 felesége.* Szombaton: *ugyanaz.* Vasárnap délután: *Háromláb kapitány.* Este: *Felhő Klári.*

** Ós Budavára vasárnap délután 3 órakor nyílik meg. Négy órakor kezdődik az első variété előadás, amelyben a négy Madcaps kisasszony, és a hét Dainof nővér, valamint a Del Torelli zenebohóc trio veszi részt; a 6 órai előadásban az ausztráliai énekes és táncosnő, Rose és Jehan duettisták és a Metzeli csoport lépnek fel. — Ezzel a műsorbeosztással a csak a délutánt kint töltő családok is élvezhetik a hírneves külföldi artisták előadásait. Este 7 órakor egy vigjáték, 8 órakor a közneveltségi *Géza* gymnasium, fél 10 órakor egy bohózat kerül színrre. — 10 órakor variété a külföldi szerződöttes összes művészek fellépésével. A délutáni előadásokat, a fenn tartott ülőhelyek fél áron kaphatók. — Belépődíj délután 6 óráig 20 krajcar, azontul 30 krajcar. A hangversenyt a honvédi zenekar rendezi.

** Az operaház előadása otthon. A m. kir. Operaházban holnap (vasárnap) este az orosz balletársulat fellépésével a *Lovaszok a szálláson* és *Fáraó leánya* című balletet kerülnek színrre. A *Telefon* Hírműdől az előadást közvetíteni fogja s így az előfizetők otthon is végig hallgathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókon.

MŰVESZET.

□ **Az Iparművészeti Társulat új kiállítása.**

A magyar Iparművészeti Társulat főnállása óta kiváló gondot fordított karácsonyi tárlatainak rendezésére, amelyek útján a magyar művészi iparnak fokozottan való fejlődését évről-évre kívánta a közönségnek bemutatni. Egyszerűsége kedvező alkalmat akart nyújtani a művészi iparosoknak, hogy legjobb termékeiket értékesítsék, a vevő közönségnek, hogy finnapi ajándéknak szabatos kivitelű s műbecsű hazai munkákat közvetlen forrásból beszerezhesenek. Az 1899. évi karácsonyi tárlatnak anyagi sikerét is biztosították lehet venni. Remélhető, hogy a király, úgy mint tavaly, ez idén is nagyobb összegben fog a karácsonyi kiállításon iparművészeti tárgyakat vásárolni, továbbá a közoktatásügyi miniszter részéről is nagyobb összeg várható, amelyen az iparművészeti muzeum s egyes vidéki muzeumok számára alkalmas tárgyak lesznek beszerzendők. De maga a társulat is tekintélyes összegben fog nyereseményeket vásárolni a tagjai között rendezendő sorsolására. A legjelesebb tárgyak kitüntetése céljából a közoktatásügyi miniszter által alapított 500 frankos aranyérem, továbbá a társulatnak több díja s elismerő oklevele kerül kiosztásra. Az *Iparművészeti Társulat* tehát föl-fölvívja mindazokat a művészeket, művészi iparosokat, gyárakat, intézeteket, akik iparművészeti tárgyaknak tervezésével, vagy előállításával foglalkoznak, hogy ezen a karácsonyi kiállításon részt vegyenek. A tárlatra szánt munkákat augusztus végéig a titkári hivatalnál (Üllői-ut 33.) kell bejelenteni. A beküldésnek végső határideje folyó évi október 15-ike.

□ **Barabás-kiállítás.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat külön kiállítást rendez *Barabás Miklós* síremléke javára az elhunyt művész műveiből. A kiállítás idejét az igazgatóság az év október hó-

napjára tűzte ki, amikor *Barabásnak* vagy 150—200 műve lesz a Múcsarnok termében kiállítva.

□ **A király művásárlásai.** A Múcsarnok tavaszi kiállításán, mint a *M-k* írja, már döntöttek a fölött, hogy a király számára minő műveket fognak vásárolni. A kiszemelt művek a következők: *Szlányi Lajos: „Holdvilágos est”, olajfestmény. Liezenmayer Sándor: „Faust és Margaréta”, olajfestmény. Edvi Illés Aladár: „Felhők”, olajfestmény.*

□ **Hitelesek-e az ó-görög festmények?** A régi görög festményekből tudvalevőleg nem maradt ránk egy sem, ugy hogy műtörténeti tudásunk e részben egyenlő a semmivel. Annál nagyobb szenzációt kellett ezelőtt tizenkét évvel *Graf* gyűjteményének bemutatása, amely száznál több eredeti görög festményt tartalmazott. *Graf* ezeket a viaszkos festékek készített, fatáblára festett arcképeket Egyiptomban, Medinet-el-Fajjumban ásta ki mumiai sírboltjaiból. Körülbelül a Kr. utáni második századból való. *Graf* kiállította gyűjteményét Európa több nagyobb városában, ahol azok valóságos szenzációt keltek. Budapestben is látható volt közülök néhány, ha nem csalódnunk, 1885-ben. A nagy muzeumok mindenütt óriási összegeket ajánlottak fel a gyűjteményért, de az alku megkötése előtt feltűnő módon visszavonultak az üzletől. *Graf* kutatni kezdte ennek okát s végre rájött, hogy *Bendorf* Otto bécsi udvari tanácsos és tanár arról értesítette a muzeumokat, hogy a *Graf*-féle görög képek hamisítványok. *Graf* most pert indított *Bendorf* ellen s ezen a pörön akarja bebizonyítani a képek hitelességét. Nem régen *Ebers* és *Lenbach* a képek valódisága mellett nyilatkoztak.

A pört — mint nekünk *Bécsből* éjjel jelentik — ma döntötték el. A felek kölcsönös nyilatkozatokkal intézték el az ügyet. A tárgyalás során *Bendorf* tanár kijelentette, hogy ő nem vonja kétségbe az egyiptomi ó-görög képek hitelességét. Ez a nyilatkozat azért érdekes, mert *Bendorf* egyike az antik művészet legkiválóbb ösmerőinek.

□ **Csak állatot tud festeni.** A fizenzi Üzfizikban tudvalevőleg híres arcképgyűjtemény van, mintegy 450 darabból álló, hova csak azok a nagy művészek küldhetik be a saját maguk festette arcképeket, akiket az Üzfizik igazgatósága erre felszólít. Oda bejutni tehát nagy kitüntetés. A magyarok közül *Benczur* és *Munkácsy* arcképe van ott. A legrégibb arckép a XV. századból származik. A most elhunyt *Rosa Bonheur* is felszólították, hogy küldje be az arcképét, de ő megkötözte a nagy megtiszteltetést, kijelentvén, hogy *csak állatot tud festeni.*

□ **A művészek műterem-bérléasa.** A főváros a Képzőművészeti Társaságnak megengedte, hogy az Eprekört-utcában levő fővárosi telken művészi műteremnek alkalmas bérléhat építsen. De kikötötte a főváros, hogy a bérléhat a szomszédos műteremtől legalább tíz méter távolságra kell építeni. A Képzőművészeti Társaság újabb kérelmében enyhíteni akart a kikötésen, de a tanács mai üléséből a kérelmet elutasította.

□ **A tavaszi tárlat látogatottsága.** A tavaszi nemzetközi műtárlat még csak e hó 15-ig lesz láttható. A kiállítást a megnyitás napjától a mai napig 23.214 fizető látogató nézte meg. Az iskolák ifjúsága közül csoportokban 2344, egyenkint 1888 tanuló volt a kiállításon.

□ **Alma-Tadema kitüntetése.** *Viktória* angol királynő, mint egy éjjel érkezett *Londoni* táviratunk jelenti, nyolcvanadik születésnapján az angol irodalmi és művészi világ számára is meglepetést tartogatott. A művészek közül kitüntette *Alma-Tademát*, a híres festőt azzal, hogy angol nemességgel adományozott neki. *Alma-Tadema* németalföldi születésű, 1870-ben telepedett le Londonban s ugyanakkor angol polgárjogot kapott.

EGYESÜLETEK.

(Az országos gyermekvédő egyesület) tegnap tartotta a Jókai-ut 12. sz. a. levő menedékházban igazgató választmányi ülését báró *Malcomes* Jeromosné elnöklété alatt. *Neuschosz* Marcell királyi tanácsos elnök közölte a választmányal, hogy a főváros törvényhatósága, tekintettel az egyesület fontosságára, a Zuglóban egy harom ezer négyszögletes telket menedékház építésére egyhangulag megszavazott. Az egyesület küldöttségileg fogja megköszönni *Halmos* polgármesternek és *Vasútvéves* tanácsosnak az ügyben tanúsított jóakarátát. *Dr. Gonda* Dezso főtitkár indítványára jogközbonyví köszönetet szavaztak a törvényhatóság bizottsági tagjainak és a fővárosi sajtónak. *Apár* Ignác műépítész az építendő új menedék tervezésére ditalanul vállalkozott és az építéshez szükséges műszaki erőket pedig szintén ditalanul *Neuschosz* Marcell adja. Az építés költségeinek fedezéséhez a következő adományok érkeztek az egyesületi pénztárához: *Csepeli* Weiss Maniréd és ne. e 1000 forint, *Mezei* Mór 100 forint, *Baruch* Sámuel 100 forint, *Klein* Gyula és *Sándor* Pal 30 forint és *Lánczer* Imre 25 forint.

(Az országos sakk-szövetség) felkéri az összes vidéki sakk-köröket, hogy a következő adatokat küldjék meg a budapesti sakk-kör titkari hivatalának (Akadémia-kávéház): 1. Alakulásuk évét. 2. Tisztikaruk névsorát. 3. Tagjaik számát. 4. Alapszabályaik egy példányát. A szövetség távirati és telefon utján folytatott kérdéseket honosít meg, még pedig olyképpen, hogy a budapesti sakk-kör egy vidéki sakk-körrel vagy két vidéki kör egymás között folytat hadakozást.

(Közzgyűlés.) A Katolikus Munkások Védegyesülete június 4-ikén délután fél öt órakor tartja évi közgyűlést, amelyet ünnepség követ. A védegyesület tagjai előadják *A kis durcás* című vígjátékot és Szinek Viola énekszámokkal működik közre. A közgyűlés a IX. kerületi kör Bakács-terti helyiségében lesz.

(Az Országos Dalosszövetség közgyűlése.) Az Országos Dalosszövetség június 18-ikán, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja ezidai rendes évi közgyűlést a Nemzeti Zenede nagyertermében. E gyűlésen fogják megvitatni a vidéki kerületi daloskörök felállítását. Ekkor választják meg a tisztikart és a központi választmányt.

(A Fehér Kereszt Országos Lelenőház-Egyesület) bűfőn, június 5-ikén délután 1/5-kor, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár üléstermében, választmányi ülést tart.

(A Budapesti kereskedő ifjak társulata) segélyalapja javára a Mátyásföldön a nagyvendéglő dísztermében június 10-én, szombaton jüniálist rendez. A multság este 9 órakor kezdődik.

SPORT.

*. Ifjúsági tornaverseny. Az idén elmaradtak az országos kerületi tornaversenyek, amelyeket eddig évente a nagyobb vidéki városokban rendeztek. Mivel azonban a tornaversenyek költsége a költségvetésbe föl van véve, dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a fővárosi állami középiskolák rendezzenek egy nagy ifjúsági tornaversenyt a millenáris versenypályán. Ebben az ügyben dr. Erődi Béla tankerületi főigazgató értekezletre hívta össze az állami középiskolák igazgatóit.

*. A vasárnapi atletikai viadal, melyet a Magyar Athletikai Klub délután 1/4 órakor az Orczykerten rendez, az előjelek után indulva, egyike lesz a legérdekesebb sportünnepnek úgy a nevezők nagy száma, mint a versenyek változatossága szempontjából. A nevezések között, melyeknek száma a 160-et is meghaladja, Bécsből három egyesület vesz részt, a Wiener Athletiksport Club, A. C. Victoria és A. C. Hercules. Prágából az A. C. Sparta, továbbá a Szabadkai Sportegyesület, a Pécsi Athletikai Klub, a helyi egyesületek között ugyiszóval minden számbavehető egyesület, mely atletikával foglalkozik, ugyanint a Magyar Testgyakorlók Köre, Magyar Úszó Egyesület, Nemzeti Torna Egyesület, Budapesti Egyetemi Athletikai Klub, Műgyetemi Football Klub, Ó-Budai Torna Egyesület, III. Kerületi Torna-és Vívóegyesület, Testedzők Köre, Ferencvárosi Torna Klub, Britannia Athletikai Klub stb. Részt vesz a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémiája is tisztikarával és versenyzőivel. Az Orczykerti verseny eldöntésénél lesz zárva a nagy közönség előtt. Bejáró a verseny I. és II. helyére a Ludoviceum főépülete és a tisztai szárnya közötti üvegfaloson át, az Üllői-út felől, a III. helyre az Orczy-utról. Mind a kettő villamos megálló. A verseny szünetei alatt katonazené játszik. Jegyek a Magyar Athletikai Klubban és a helyszínen kaphatók.

*. Az utolsó fogadások. A Derbyre így állnak az utolsó fogadások: 1/2 reá Pardon, 4 Timár, 5 Bonvivant, 7 Adoma, 8 Szabász és Per Butters, 14 Hortobágy, 20 Rio Tinto, 50 a többi.

*. A beszélő újság a bécsi derbyről. A Telefon Hírmondó az osztrák derby eredményeiről, amelyet élénk érdeklődéssel vár az egész főváros sportpublikuma, közvetlenül a derby lefutása után telefonjelentést fog kapni s azt azonnal felolvastatja. A felolvasás, amely holnap (vasárnap) délután körülbelül 5 óra tájban lesz, riadólag fogja megélni. A holnapi nap többi futamának eredményeit délután negyed 5 órától fél 5-ig, negyed 6-tól fél 6-ig és fél 7-től 7-ig olvassza fel a Hírmondó.

A Derby-meeting.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Bécs, június 3.

A holnapi Derby mai első napja, melynek programján a többi közt az 5000 koronás államdíj volt, a következő eredménnyel végződött:

I. Prater-díj. Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. Szemere Miklós Gondolatja (Cleminson) első, Mr. C. Wood Beauharnaisja második, Mr. Duke Ducája harmadik. Azután Fair Trick. — Birói ítélet: könnyen 1/2 hosszal első, 2 hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 9. Helyrefogadások: I. 25: 25, II. 25: 24.

II. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1200 méter. Gróf Bathiány Elemér Gaudrioleja (Prudames) első, gróf Pejachevich A. Ufaluja második, gróf Pestetich T. Diadalja harmadik, Mr. Duke Párta III-ja negyedik. Azután Plikus, Theophil, Fiddlestick, Banda, Philine. — Birói ítélet: könnyen 3 hosszal első, 2 hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 55. Helyrefogadások: I. 25: 79, II. 25: 53, III. 25: 52.

III. Államdíj. Díj 5000 korona. Távolság 2000 méter. Egyedi L. Sándorja (Rumbold) első, gróf Sztáray J. Cidie második, azután gróf Dezenfeld J.

Wedding Eve. — Birói ítélet: Igen könnyen 4 hosszal első, 4 hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 18.

III. Eladó-handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Lovag Lederer Ladorja (Hesp) első, gróf Trauttmansdorff Apród III-ja második, báró Springer G. Donzellája és báró Harkányi J. Lauderdaleja holtversenyben harmadik, azután Vigéc, Milne, Clou, Elfe, Ferbli, Plaisirohen, Oculi. — Birói ítélet: Erős küzdelem után fejhosszal első, holtversenyben 2 hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 36. Helyrefogadások: I. 25: 39, II. 25: 32, III. 25: 30, IV. 25: 30.

V. Kétévesek versenye. Távolság 1000 méter. Díj 3000 korona. Gróf Széchenyi Állandója (Adams) első, Gróf Kinsky Z. Mindije második, Dreher Antal Haricotja harmadik. Ezután Walkover, Martignan, Pas de quatre. Ítélet: Biztosan fél hosszal első, három hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 7. Helyrefogadások: I. 25: 31, II. 25: 60.

VI. Kétévesek eladóversenye. Távolság 1000 méter. Díj 2000 korona. Mr. Duke Golden Lookja (Cleminson) első, Ferdinandy B. Ártatlan II. második, Söllinger száz. Bilinerje harmadik, ezután Altesso, Don Quichotte, Non plus ultra. Ítélet: Igen könnyen egy fél hosszal első, két hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 15. Helyrefogadások: I. 25: 36, II. 25: 45.

VII. Gátverseny. 2800 méter. 4000 korona. Mr. Turul Sehr mögloch (Williamson) első, Mr. Janoff Driver második, dr. Day Aspasia harmadik, azután Trial, Termidor, Tri-tari. Birói ítélet: könnyen 4 hosszal első, 5 hossal harmadik. Totalizátor: 5: 14. Helyrefogadások: I. 25: 64, II. 25: 200.

A Derby.

Budapest, június 3.

Gyönyörű, napsugaras tavaszi ünnepe a turf-nak, régi vágyak, deris remények betetőzője a Derby. Középe az esztendőnek, amelyen innen is, túl is vannak nagy versenyek, de nem döntenek el egyebet a százezres díjknál; a kékszalag a százezren kívül a legnagyobb turfdicsőség, amely mellett elhallgat a plunger, megszűnik az istálló-politika és valami ideális érzésben egyesíti a turfot, máskülönben hétköznapi kergetőt, hajszólit a szerencsének.

Epsom lankáin százezrek tolonganak a Derby napján, szegény és gazdag egyaránt ünneplőben. A blue ribandról beszél mindegyik, ki lesz a hőse, a favorite vagy az outsider, a francia-e, vagy az angol? Hogy lesz-e nagy finish, amely lázba hozza, egy és ugyanabba a szenvedélyes, forrongó érzésbe lordot és munkást — hogy rövid pár perc múlva kinek a nevével fog megtelni a levegő a lankás, halmos Epsom fölött? A Freudenauban sok tizezer gyűl össze, innen is, túl is a Lajtáról, magyar szóval van tele a császár erdeje. Itt is a kék szalagról beszél mindenki, hogy ki lesz a hőse, favorite vagy outsider, de arról sohasem, hogy magyar-e vagy osztrák, mert a Derby minden dicsősége régtől fogva magyar névhez fűződik. Azért nyugszik meg a legradikálisabb sportférfit is a turf dualizmusában, mert az osztrák Derby díja és minden dicsősége úgy is nekünk jut. Az osztrák kék szalag régtől fogva a magyar telivér-tenyésztést díszíti, annak dicsőségét hirdeti.

Hogy micsoda nagy ünnepe a blue riband napja az angoloknak, a mi jockeynek és trainernek, minden évben látjuk a Freudenauban. Derbyt nyerni az angol jockey-családok legnagyobb büszkesége s nem is tartják igazi jockeynek, aki legalább egyszer nem a blue ribanddal tért vissza a mázsához. Van egy jórával trainerünk itt Alagon, az öreg Huxtable, akinek száraz arca még soha semmi változást nem vett észre a sportsman psychologus ha nyert, ha veszett az öreg. Ez az öreg ur, aki inkább hasonlít egy melankólikus püspökhöz, mint trainerhez, egyetlen egyszer kacagott, és egyetlen egyszer sirt életében, sok ezer ember előtt. A mikor mint jockey kilenc évvel ezelőtt Aspiranttal megnyerte a Derbyt, kiderült az arca, és kacagott, örült szívből az emberek előtt. Pedig istállója Prádoval, a másik lóval akart nyerni, s a mikor ő látta, hogy Prádo nem bírja, szinte látzott, mennyi akarattal kezeli az ostort, hogy az outsidert behozza. Tavaly pedig hangosan sirva fakadt a Freudenauban az öreg, mert a fia Mindig-ge elvesztett egy Derbyt. Itt már a trainert és az apát egyaránt sujtotta a megvertnek remélt, elvesztett Derby...

A Derby mindenkor becsület, tiszta küzdelem. Itt nem játszik az angol az ostarával, a távoszlop-nál csakugyan vérbe szánt a sarkantyú s aki nyer, az előtt a ló előtt kalapot emel minden sportférfit. Mert az a ló a legjobb az esztendőben, annak nevét mint a kékszalag hőst, megőrzik az utókornak a turf évilapjai.

Napsugaras időben futják holnap a Derbyt a Freudenauban, legalább eddig deris az idő a Freudenau fölött. Holnap reggel már csak sétamunkát végeznek a crackek, hogy délután frissen álljanak a piros zászló elé, amikor a start következik. Az in-

duló listája most már végleg megállapítható, minden kétségen kívül a következők lesz:

Adoma	lovasa	Chaloner
Pardon	"	Adams
Bonvivant	"	Rumbold
Rio Tinto	"	Barker
Hortobágy	"	Park
Timár	"	Hesp
Iro	"	Sharpe
Per Butters	"	Smith
Szabász	"	Cleminson
Titulus bibendi	"	Poolo

Szépén hangzó nevek a turfvilágban, ámbár egészen más színe lett volna a Derbynek, ha nem törik le Barnato II. és Guardian, a tavaly legjobbnak tartott két kétéves. Néhány héttel ezelőtt még egészen nyílt dolog volt az idei Derby, akár csak egy jól sikerült handicap és most, a start előtt mégis csaknem befejezett dolognak látszik még az első három helyezést is. Barnato II. és Guardian törtétele után, Diadal és Ronny teljes elromlása után Bonvivant, Timár és Pardon lépett előtérbe, majd Adoma fordította maga felé a figyelmet az Alagidijban aratot győzelmével. Rio Tinto nem jó hosszu távolságra, Szabászról kevés jót hallani, de különben is a sebesség a főereje és nem a kitartás, Iro csak mint pacemaker megy és hogy Péchy Andor színei is képviselve legyenek a Derbyben; Hortobágy pedig még sötét lónak számít, mert az idén nem tudtak pályára hozni — s így csakugyan nem is marad más hátra, mint a fentemlített quartett, a Dreher-féle Per Butters-szel, mely egyszer futott ugyan Budapesten, de ez lévén az idén első galoppja, veresége nem tekinthető irányadónak. Per Butters kétségkívül sokat javult, s tekintve, hogy tavaly is elsőrangú ló volt, valószínű, hogy szerepe lesz a Derbyben.

Bonvivant könnyű győzelme a Trial-stakesben és veresége az Alagi díjban nem hozhat összehangba egymással, még kevésbé tegnapi sikertelen trialje Pardonnal. Ez utóbbit különben sem tartjuk irányadónak, mert Bonvivant 1000 méterre nem jó. Az Alagi díjról azt hisszük, hogy Bonvivant-t akkorra nem preparálták, csak a Derbyre s így Pardon pacemakerjétől a Trial-stakesben mutatott formájához méltó igen jó futást várunk. Adoma igen jó ló, de nem ér fel Pardonhoz és Timárhoz, s csak rendkívül sebes verseny esetén lehet az első között.

Timár már érdekesebb jelenség. Papirozon számítva jobb Bonvivantnál, a mennyiben Pardon Bonvivantnál sokkal jobb, Timárnál pedig a Király-díjban is legfeljebb 4-5 kilóval mutatkozik jobbnak. De Timárra nem tartjuk reálisnak a Királydíjat, ama helytelen taktika miatt, hogy nem várásra lovagolták. Timárnak a végsebesség a főereje, a Derbyben bizonyára várásra is fogják lovagolni. Igen erős, abnormisan sebes verseny esetén baj érheti Timárt — pedig a Königswarder istálló, amely csupán tőle fél, gondoskodni is fog sebes versenyről s ezért kilitás dolgában Pardon-t ő fölé helyezték.

Pardon természetesen a legérdekesebb alak valamennyi között. Detektív őri, figyel minden mozdulatát, Pardon, amikor még Petőfinek hívták — mint a közkatona a marsallbotot bornyujában — már két éves korában nyergében hordta a kék szalagot. Gazdája, báró Königswarder, aki igen jórával, nemes érzésű magyar ember, azért is keresztelte el Petőfinek, mert tudta, hogy a nagy névnek csak becsületet szerez, a külföldön pedig nagyobb ismerettség, mint akár-milyen Petőf-fordításokkal. Később aztán megtámadtatván, igen elmésen Pardon lett az egykori Petőfiből, amit annál szívesebben fogadtak az emberek, mert a sokat ígérő ló debutje vereséggel végződött.

De első veresége után is látták a figyelő turfmanek, hogy Pardon Derby-crack. John Reeves nem akarta ezt elárulni, ezért hozta ki teljesen készületlenül és kövéren, pláne nem is első rangu lovakkal. Mostanában ugyanis nem szokták már pullolni, feltartani a lovakat, hogy képességüket eltitkolják, mert ez veszedelmes dolog, hanem a trainerek nyilvános versenypályán idomítják a lovakat. Itt adják az első munkát, amikor még verik a lovat, de addig verik nyilvános versenyben, amíg végre Derby-ló lesz a sok hasznos munkától. Pardon ugyan csak egyszer kapott ki, utána már nyert egy kisebb versenyt, míg most, harmadik mérközésénél imponáló könnyűséggel nyerte meg a Királydíjat.

Külsőjéből, látható kitartásából, nagy klasszizációból itélve, azt hisszük, hogy a Derbyben is

Pardon

lesz a győztes, jöllehet ezután Timárnak is kitűnő kilátása van, amely a Királydíj óta jelentékenyen javult. A harmadik helyért Bonvivant és Per Butters küzdenek.

A Derby-nap tippei a következők:

- I. Fesztetioh Istálló—Topromene
- II. Dalffy—Szászbereki ménés
- III. Gaudriole—Damiette
- IV. Pardon—Timár—Per Butters
- V. Mámoros—Mirabeau
- VI. Pimasz—Párta III.
- VII. Orsloh Istálló—Sarolta

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Juniusi sajtópörök.** A budapesti büntető-törvényszék mint esküdtiséki sajtóbíró június hónapban a következő sajtópörököt fogja tárgyalni:

Junius 5. Stern Ferenc József ellen; közzév osztálygyűlésre való ígatás miatt. 8. Sinkó György ellen; közzév osztálygyűlésre való ígatás miatt. 12. Skultéty József ellen; közzév nemzetiségi gyűlésre való ígatás miatt. 15. Talán János ellen; közzév osztálygyűlésre való ígatás miatt. 19. Barthalos Erzsébet ellen; közzév rágalmasz miatt. 22. Schindler János ellen; közzév osztálygyűlésre való ígatás miatt. 26. Vadász Lajos ellen; magánvád és vizsont Csondary Pál ellen; magánvád rágalmasz és becsületsértés miatt.

§§ **Részedett színházi automaták.** A Nemzeti Színház látcsó-automatái pusztán a bizalmon alapítanak. Aki husz krajcárt elkölt egy korral kombinált látcsó, arról a becsületes masina fölteszi, hogy használat után visszateszi az eredeti helyére. Hogyan, hogy sem, januárban a Nemzetiből eltűnt két látcsó s a párisi cég budapesti megbízottja, *Karlovsky* Bertalan festőművész, rögtön magyarázatát adta az eltűnésnek. Mint ma kiderült, téves magyarázatát. Ugyanis azt mondta, hogy a látcsóveket a tüzlők lopták el. Négy tüzlőt, *Wieland* János, *Zauber* Sándor, *Lukács* Mihály s *Molnár* János becsületsértés miatt emelt vádat ezért *Karlovsky* ellen. A járásbírósg ma tárgyalta ezt az ügyet. *Karlovsky* beismerte, hogy a gyanúja alaptalan volt, — de bocsánatot azért még sem kért a tüzlőktől... *Kürti* aljárásbíró *husz forint* pénzbüntetésre ítélte el becsületsértés vétsége miatt *Karlovsky*-t.

§§ **Az Engel-ügy.** Báró *Splényi* Ödön rendőrtanácsos, aki az Engel-féle borhamisítást folytán bünyű vizsgálat alá került, megőlebbezte *Oláh* András vizsgálóbíró végzését. A budapesti törvényszék ma tárgyalta *Splényi* báró fölebbezését s mielőtt a vizsgálatot végleges elrendelte volna, egyes körülmények megállapítása végett elhatározta, hogy az iratokat visszaadja a vizsgálóbíróknak.

TÁVIRATOK

Bécs, június 3. A *Vaterland* jelentése szerint *dr. Gruscha* bíbornok-hercegek szerencsésen átcsott egy hályogoperáción.

Félhivatalosak polémiája.

Bécs, június 3. A *Fremdenblatt* következőleg válaszol a *Pester Lloyd* fejtegetésére: A *Pester Lloyd* tehát ma is folytatja polémiáját a Széll-féle klauzula előzményeire vonatkozó közleményeinkkel szemben és azt hiszi, hogy a legnagyobb tromfot azzal az állítással, hogy az osztrák kormány mesterségesen akarja megkonstruálni az összefüggést a kiegyezési javaslatok és az állandósító klauzula közt. Az állandósító klauzula tényleg csak négy hónappal később vétetett fel, de hiszen az 1903-iki véghatáridő szintén csak négy hónappal a kiegyezési javaslatok benyújtása után állapított meg. A javaslatokban tudvalólag az 1907-ik év állapított meg a vám- és kereskedelmi szövetség határidejéről. Az állandósító klauzula e szerint az 1903-iki terminus elfogadásával egyidejűleg lépett az eredetileg megállapított határidő helyébe. A *Pester Lloyd* tusokat feltételez olvasóiról, ha a világos összefüggést el akarja rejteni előlük. Senki sem állította, hogy az állandósító klauzula az 1898. április havában benyújtott kiegyezési javaslatok alkatrésze. Mi csak azt konstatáltuk, hogy az ischli megállapodások lényeges alkatrészt képezte, melyektől a Széll-féle formula által egyoldalulag eltértek. Ezt az álláspontot foglalják el nálunk ma is.

Risztics haldoklik.

Belgrád, június 3. *Risztics* volt régens súlyosan megbetegedett. Az orvosok állapotát reménytelennek tartják.

Hódoló finnek.

Berlin, június 3. A Wolff-ügynökségnek jelentik Pétervárról: A Perkarvi finnországi vasuti állomáshoz tartozó Krasnoje Szelo orosz faluból, amelynek lakosai finn parasztok, a finnországi miniszter utján 1360 aláírással ellátott beadvány érkezett a cárhoz, amelyben kijelentik, hogy a falu lakossága nem csatlakozik az Oroszország ellen való agitációhoz és semmi köze az ismert finn parasztküldötti-

séghez. A cár erre a beadványra ezt a megjegyzést írta: Örömmel olvastam. Köszönöm.

Kitchener pasa Fiumében.

Fiume, június 3. A *Mária Valéria* osztrák gőzös Kobeból Port-Szaid érintésével ideérkezett. A hajót pestis-hírek miatt csak a legszigorubb vizsgálat után és a velencei nemzetközi egyezményben megszabott óvintézkedések alkalmazásával bocsátották be a kikötőbe. Tizenkilenc utasnak, köztük *Kitchener* basának, akharthumi győzőnek csak orvosi vizsgálat és kellő fertőtlenítés után engedték meg, hogy partra szálljanak. A hajót ittléte alatt éjjel-nappal révkalauzok és rendőrök őrzik, hogy a hajó személyzete vagy utasai partra ne szálljanak. Mindezeket az intézkedéseket a tengerészeti hatóság rendelte el, anélkül, hogy a forgalmat megakasztotta volna.

Kairóból ideérkezett hivatalos jelentés szerint a járvány eddig még gyöngye lefolyású, nem igen terjed és amennyire konstatáltak, csak Alexandriára szorítkozik. A lapok jelentései tehát tuzottak.

Bécs, június 3. *Lord Kitchener* basa ma délelőtt ide érkezett és este tovább utazott Londonba.

A hágal konferencia.

Köln, június 3. A *Kölnische Zeitung* írja: Olyan körökben, amelyekről föltehető, hogy ismerik a békekonferencia kibelén belül történő eseményeket, *Elismeréssel* nyilatkoznak az orosz képviselők magatartásáról. Ugy látszik, hogy az orosz képviselőket csak az a törekvés vezeti, hogy mennél könnyebb legyen a megegyezés s azért előzékenyek vagy legalább is semlegesek minden, akár korlátozó, akár bővítő módosítvánnyal szemben. A kevésbé erős államok többségének magatartása azonban olyan, hogy kétségessé teheti a most folyó munkálatok gyakorlati eredményét. Ezeknek az államoknak a képviselői, ugy látszik, olyan ideális állapotra törekzenek, amely a *hatalmi viszonyok közt való különbséget elenyészteti*. Világos, hogy ez nem igen mozdítja elő a békekonferencia programjának vagy általában valamely békeprogramnak a megvalósítását. Ha például olyan különféle létföltételek között elő nagy hatalmasságok, mint Németország, Ausztria-Magyarország, Franciaország és az Egyesült-Államok a szövetség kisebbségben maradtak, amint állítólag legutóbb történt, nem kell valami különös jóstehetség annak a megjövendüléséhez, hogy az ilyenformán elért többségi határozat holt betű maradjon.

Bécs, június 3. Az a bizottság, amely a konferenciához érkezett petíciókat és javaslatokat vizsgálja, egyhangulag elhatározta, hogy mindent kizár a tanácskozási, ami nem való közvetlenül az értekezlet keretében. Hétfőre összehívták az egész harmadik bizottságot, hogy meghallgassa az albizottság előterjesztését, *Decampsnak* előadását az elintézetlen munkálatokról. Ez az albizottság még nem fejezte be munkáját, amely három részből áll: a *jogszolgáltatokra*, az *intervencióra* és a *választott bíróságokra* vonatkozó kérdésekből. A két első részt már tárgyalgatták és a különféle javaslatokat egységes egészbe foglalták. A szerkesztés munkája előreláthatólag több ülést fog igénybe venni. Ennek befejeztével az albizottság a választott bíróságok tárgyában egyetlen egy javaslatot fog előterjesztetni, amely a konferencia elé terjesztett különféle javaslatok foglalata lesz. Első helyen az angol javaslat jön tekintetbe, amelynek legtöbb kilitása van a delegátusok hozzájárulására.

Marchand ünneplése.

Páris, június 3. *Guillain* gyarmatügyi miniszter ma *Marchand* és tisztjei tisztelőre nagy estét adott. Az estén ott voltak *Dupuy*, *Delcassé*, *Krantz* és *Lockroy* miniszterek, az egész diplomáciai testület, tábornokok, tengerügyek és a gyarmatok előkelőségei. A palota előtt nagy néptömeg tolongott, amely lelkesen élte *Marchand*-t és a hadsereget.

A pestis.

Kairo, június 3. Eddig Alexandriában tíz pestises megbetegedés fordult elő két halálesettel. Mássalhol nem fordult elő pestises eset. A legutóbbi húszonnegy órában egy megbetegedés sem jutott köztudomásra.

Az olasz képviselőházból.

Róma, június 3. A szélsőbaloldali névszerinti szavazást kér *Oniese* képviselő mandátumának megsemmisítése tárgyában. A megsemmisítést 211 szavazattal 32 ellenében elhatározta. Ezután az elnök kihirdeti, hogy a képviselőház alelnökévé *Gianturco* kormánypartii képviselőt választották meg.

Spanyol szigetek átengedése.

Madrid, június 3. A kormány nyilatkozatai szerint a *Karóinkát*, a *Palao*-szigeteket és a *Mariánkát* 25 millió pezeta kártalanítás ellenében átengedik Németországnak. Spanyolország a három szigetesoport mindenikén szénállomást tart fenn. Németország

Spanyolorzágnak ugy Németországban mint a gyarmatokban a legtöbb kedvezményt biztosítja. A 25 millió az államkincstárba folyik be és nem használják fel a külön adósság céljaira.

Közzgazdasági táviratok.

Berlin, június 3. (*Gabonapiac*). A déloroszországi fenyegető hírekre a buza és roza határidő-árai 2 márkával emelkedtek. A tulajdonosok kiltveteléseit megnehezítették az üzletet. Zab szilárdabban tartva, élettelen.

Frankfurt, június 3. Árfolyamok májusra. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*. Osztrák hitelrészvény 224.30. Osztrák-magyar államvasut —. Déli vasut —. Osztrák arany —. Olasz járadék 95.45. *Laura*-koinó 276.70. *Harpeni* 210.—. *Discont* 199.20. *Alpei* —.—. *Bécsi* bankgyesület —.—.

Berlin, június 3. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom*. Négy százalékos magyar aranyjáradék 100.35. Magyar koronajáradék 96.85. Osztrák hitelrészvény 223.90. Osztrák-magyar államvasut 153.50. Déli vasut 28.80. Északnyugati vasut —.—. *Elbavölgyi* vasut 217.—. *Orosz* bankjegy készpénz —.—. *Buschtiehradi* —.—. *Orosz* bankjegy —.—. (Ultimo.) *Lombard* —.—.

New York, június 3. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* júliusra 82¹/₂, szeptemberre 82¹/₂, decemberre 83¹/₂. *Tengeri* júliusra 39¹/₂.

Chicago, június 3. *Buza* júliusra 77¹/₂. *Tengeri* júliusra 34.—.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Ibolyka. Nem kell olyan komolyan venni azt a dolgot. Annak a kisasszonynak majd ugy tíz év múlva ez az ártatlan gyerekek-csókolás lesz a legszébb emléke. Mindenkinek megvan a maga kis regénye, csak hogy némelyik nőül megy a hőshöz, némelyik meg nem. Ilyen kis regény nélkül nincs asszony, valamint hogy olyan asszony sincs, aki megbánta volna valamikor, hogy hősnője lett egy kis regénynek. Mindenesetre nagyon szigorú és bizonyára kopasz ur lehetett az, aki oly hevesen kelt a csók ellen. Ne vegye túlságosan tragikusán a dolgot. Nem úgy áll a dolog, hogy teljesen ártatlan valami a csókolás, hanem olyan valami, amit meg kell bocsátani.

M. S. Mohács. A budapesti m. kir. állami felső (épitő) ipariskola (Budapest, VII. ker. *Damjanich-utca* 28. sz.) három évfolyamból áll, melyek sikeres elvégzése három évi gyakorlati igazolással mellett külön vizsgálat letétele nélkül jogot ad a kőműves, a kőfaragó, vagy az ácsmesterség önálló üzésére s az épitőmestri vizsgálatra való jelentkezésre. A végzett tanulókat egyéves önkéntesek is lehetnek. Tanulókat felvételt a 15 életévet betöltött olyan ifjak, akik a gimnázium, real- vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikeresen elvégezték. Azok, akik a magyar nyelvből, a számtanból, a mértán és a mértani rajzból, mind a négy osztályban jó osztályzatot kaptak, felvételi vizsgálat nélkül vétettek fel, a többieknek ezekből a tantárgyakból felvételi vizsgálatot kell tenniük. Tanulókat felvételt azok is, a kik az épitő-ipari szakiskolák első két osztályát jeles sikerrel végezték. A beiratkozás szeptember hó első öt napján történik. A beiratkozásnál a következő okmányok szükségesek: 1. keresztlevele, vagy születési bizonyítvány, 2. a négy középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok, 3. hatóság orvosi bizonyítványa, 4. másodszori himnoltársról szóló bizonyítvány, 5. iparhatóságilag hitelesített gyakorlati bizonyítvány. A beiratásnál különféle díjak címén 18 forintot kell lefizetni; a jegyzetekre és tankönyvekre körülbelül 10 forint szükséges.

H. E. Szeged. A kártyakérdésben önnek van igaz, amint ezt körülbelül nyolc-tíz nappal ezelőtt tudtára is adtuk. Aki kérdést intéz hozzánk s ezzel nekünk munkát ad, az kisérje figyelemmel az izenetek rovátát. Ennyit a mi előzékenységünkkel szemben legalább is elvárhatunk.

Szegedi asszony. Próbáljon okosan és nem regényesen gondolkodni. A leanynak az a becsületes komoly hivatása, hogy asszony legyen s azután meganya. Ne menjen az excentrikus mustra után, mert nem azt éri el vele, amit öntudatlanul akar, hogy valami különössé váljék, hanem azt, hogy nevétségessé lesz. Mi máris hajlandók vagyunk ilyenformán képviselni el önt, aki egy excentrikus és nem is túlságosan igaz tárcacikk után csinál magának új vallást a házasságra. Ha pedig mégis úgy volna a dolog, amint ön írja, sziveskedjék nem hozzánk, hanem idegrovoshoz fordulni. Az majd kikurálja. De mindenekelőtt olvasson okos, komoly dolgokat olyan asszonyokról, akik *asszonyok*.

S. H. Nagyvárad. A kereskedelmi könyvvitelt minden kereskedelmi akadémiában vagy felső kereskedelmi iskolában megtanulhatja. Végezheti a tanfolyamot nyilvánosan is, magánuton is. Magánintézet például a *Röser-féle* (VI. Aradi-utca 10.) A főlvetel feltételeit megtudhatja az intézet igazgatóságától.

D. J. A válópört ügyvédnek kell megindítania s az majd tudni fogja, mit tegyen. Mindkét félnek szüksége van ügyvédre, kölcsönös megegyezés alapján azonban egyéb, törvényes ok hiányában nem lehet elválni.

MÓKA BÁCISI MESÉI.

János királyfi.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, annak volt három fia, a legkisebbiknek a neve volt János. Mikor ez a három fiu szépen megnőtt, maga elé hívatta őket az apjuk és azt mondta nekik:

— Édes fiaim, most már elég nagyok vagytok, elmehettek egy kicsit világot próbálni, és keressetek magatoknak olyan feleséget, hogy szebbet ne is gondolhassatok.

El is indultak együtt mind a hárman. Mentek, megelégték, utójára odaértek egy keresztutra. Itt megálltak és János azt mondta a többieknek:

— Nem jó lesz nekünk együtt maradni. Menj te el, édes bátyám, jobbra, te meg, bátyám balra, én meg majd előre bandukolok, aztán mához egy esztendőre, mikor mind találunk magunknak feleséget, megint itt jöjjünk össze ennél a keresztutnál.

A másik kettő mindjárt rámondta, hogy az bizony jó lesz, aztán a legidősebbik testvér elindult jobbra, a középső balra, János pedig egyenesen előre ment.

Ment János királyfi, mendogált, egyszerre csak valami kiáltással hallott. Megállt, nézgelődött, nem látott semmit. Ejnye, mi lehet az? Elindult a hang után, hát egy mély árokban egy szegény öreg koldust látott.

— Jaj, azt mondja a koldus, segíts ki innét édes fiam; három esztendeje már, hogy itt kinlódom.

János királyfi hamar leoldotta a kardjáról a szíjat, rákötötte egy hosszú dorongra és fölsegítette a koldust. Mikor ez fölnt volt, azt mondta neki:

— Tudom, jó királyfi, mi a szándékom. A legszebb lányok a világon ott vannak Tündérorszámban. Oda kell elmenned, ha igazán szép feleséget akarsz magadnak.

— Ugy ám, azt mondja János királyfi, de hát merre az a Tündérorság? Hogy kerülök én oda?

— Kisebb gondod is nagyobb legyen annál. Nézd itt ez a botom. Mivel olyan jól voltál hozzád, odaadom. Dobd föl a levegőbe, majd meglátod, mi lesz belőle.

Földobta a királyfi a koldus botját a levegőbe, hát abban a szempillantásban, amint a bot megint a földet érte, olyan gyönyörű tálto paripa termelt ottan, hogy no.

— Ezen a lovon, jó királyfi, azt mondta a koldus, könnyen elérsz Tündérorságba s ha leszálly róla, megint bot lesz belőle.

Megköszönte a király az öreg koldus ajánlóját, fölkapott a táltozóra s olyan sebesen ment mint a gondolat. A paripa fölemelkedett a levegőbe, messze, messze, jó magasra s mikor már olyan magasan voltak, hogy a csillagok között vágattak, egyszerre megszólalt a tálto:

— Mit látsz, édes gazdám?

— Nagy messziről mintha nagy tűz lobogna.

— Az ott Tündérorság.

Nemsokára oda is értek. Volt egy gyémántkastély, az közelében forgott szűnős-szűntelen. A tálto nem sokat tördött vele, hanem beugrott egyenesen a tündérkastély udvarának kellős közepébe. Itt azt mondta a paripa:

— Három tündérlány is van, egyik szebb, mint a másik; de soha se kérdezz rájuk, mert különben véged van. Most szállj le rólam, aztán menj be, kérj valami szolgálatot. Akármit bíznak rád, te megtedd.

Leszállt a királyfi a táltozóról, a lóból megint bot lett és bement. Itt jó szívvel fogadták és mikor kérte, hogy fogadják be szolgálatba, a tündérlány azt mondta neki:

— Három ménesem van: egy réz, egy ezüst meg egy arany. Ha te ezt három nap meg tudod érzini, megadok mindent, amit csak kívánsz; de ha nem, ott lesz a fejed, ahol a sarak. Máma mindjárt tereld ki a réz ménesemet a réz mezőre.

A királyfi lement a réz istállóba, ott volt száz gyönyörű réz-paripa. Szépen kihajtotta őket és elért velük a réz-mezőre. Mikor itt volt, leült egy fa alá és nézte, hogyan legelnek a lovak.

Csak nézte, csak nézte, egyszerre olyan erős álom nehezedett rá, hogy akármit csinált, se-hogy se bírta a szemét nyitva tartani és úgy elaludt, hogy akár ágyut süthettek volna el a füle mellett.

Amint javában aluszik, egy réz ruhás kisasszony jött oda, megvagdotta a lovakat és az egész ménes egyszerre úgy elnyargalt onnan, mintha soha ott se lett volna. Egy szempillantás alatt még a poruk se látszott. A kisasszony aztán odament János királyfihoz, fölírta és azt mondta neki:

— Gyere utánam, ha tudsz.

A királyfi dörgölte a szemét, nézte ki, szól hozzá, de csak egy micurkát láthatta már a réz-ruhás kisasszonyt, mert úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Nézte, merre vannak a lovai, hát nincs sehol egy se. Mit csináljon? Mit csináljon? Most már vége az életnek. Busult, busult, annyira, hogy utójára elfakadt sirva. Amint javában sir, sirdogál, meglátja, hogy iszen itt a botja, majd elérli azon a ménest. Földobta a levegőbe s mikor leesett, ott volt előtte a tálto.

— Mit parancsolsz, édes gazdám, hová menjünk?

Erre elpanaszkozta neki a királyfi, hogy mi történt.

— Se baj, édes gazdám, majd megtaláljuk azt a ménest, csak vigyázz rám. A száz paripa ott van a réz erdőben a réz kastélyban. Ha odaértünk, menj be az istállóba, ott száz rézfog van a földön elszórvva, szedd föl mind egy szemig, mert az a sok fog a száz réz ló. Ha ez megvan, majd látsz az ablakban egy réz fésűt is, azt szintén dugd zsebre, mert az a legidősebbik tündérlány, aki a ménesedet elhajtotta.

Arra fölkapott a királyfi a táltozóra, nemsokára odaértek a réz erdőbe, a réz kastélyba, az istállóban felszedte a királyfi a száz rézfogot és ráadásul a réz fésűt is beledugta az egyik zsebébe. Mikor kint voltak, azt mondta a tálto:

— Ha hazáérünk és a tündérlány kéri a lovait, te veszed le az udvarra és egyenkint dobálj ki a zsebedből a fogakat, megint ló lesz belőlük. De a réz fésűt azt megmondom, elő ne vedd ám, akárhogy van kérés is.

Jól van, ugyis lett. Mikor a királyfi egymásután kidobálta a réz fogakat, a tündérlány azt mondta neki:

— Ejnye, iszen te nagyobb tündér vagy, mint mink! Ugy-e még van valami nálad, csak add elő.

— Nincs én nálam semmi se.

Volt esze a királyfinak, akárhogy kérték, bizony nem adta elő a réz fésűt. A tündérlány erre azt mondta neki:

— Holnap egyéb dolgod nem lesz, hanem az ezüst ménesemet hajtod ki az ezüst mezőre.

Jól van, másnap reggel kihajtotta János királyfi az ezüst ménest az ezüst mezőre és megfogadta magában, hogy akárhogy lesz, de ő többet el nem alszik. Az ám, csakhogy alig ült le egy kicsit, úgy elfogta az álom, hogy száz trombita se kelthette volna föl.

Amint javában aluszik, ki jött az ezüst mezőre? Egy gyönyörű ezüst ruhás kisasszony. Egyet, kettőt csapott a lovakra és ezek úgy elnyargaltak, mintha soha ott se lettek volna. Aztán odament János királyfihoz, fölírta a nagy ál-mából és azt kiáltotta:

— Gyere utánam, ha tudsz!

Csak egy szempillantásra láthatta a királyfi a tündérszép kisasszonyt, aztán mintha a föld nyelte volna el. Nézte a ménest, se hire, se hamva.

Jaj, mi lesz most már velem? Akkoraszomorúság költözött beléje, hogy a fejét majd a földig lehúzta s utójára elfakadt sirva. Amint javában sir, sirdogál, eszibe jutott a botja. Földobta a levegőbe s mikor leesett, megint ott volt előtte a tálto és azt mondta:

— Soha se busulj, édes gazdám, csakhogy én itt vagyok melletted. Majd megtaláljuk azt az ezüst ménest, ilj föl rám.

A királyfi fölült és a tálto tanította:

— Majd elérünk az ezüst erdőbe az ezüst kastélyba. Az ezüst kastélynak a pinéjében van száz ezüst patkószeg, ezeket szedd föl egy szális s ha mind meglesz, a falon egy kis ezüst tükröt látsz, azt is dugd zsebre, mert ez a középső tündérlány, aki az ezüst ménest elhajtotta.

Nemsokára ott volt az ezüst erdőben, az ezüst kastélyban, itt János királyfi lement a pinébe, fölcsodta mind a száz ezüst patkószegot és a kis ezüst tükröt is zsebedugta. Mikor kint voltak, azt mondta a tálto:

— Megint úgy tégy, mint tegnap. Az ezüst patkószegekből ezüst ménes lesz, de a tükröt oda ne add, akárhogy van kérés is.

Otthon nagyon megdicsérte a tündérlány, mikor egymásután dobálgatta ki patkószeg képében az ezüst lovakat és százszor is elkérdezte, nincs-e még valami nála. Persze a királyfinak volt esze, hogy meg ne mondja.

Harmad nap az arany ménest kellett neki kihajtani az arany mezőre. Akárhogy fogadkozott, bizony itt is elaludt, de úgy ám, hogy holta napjáig se ébredt volna föl, ha egy gyönyörű, de gyönyörű arany ruhás kisasszony oda nem megy hozzá, meg nem csókolja és a csókjával föl nem kelti. Persze a ménest már előbb úgy elzavarta onnan, hogy még a nyoma se látszott, merre ment.

A királyfi ezt a kisasszonyt is csak egy szempillantásig láthatta, de úgy megszerette, hogy ki se mondhatom. Nézte, nézte, merre tűnt el és mikor már sehol se láthatta, akkor jutott eszibe az arany ménes.

Jaj de megijedt, mikor sehol se láthatta. Nagy bubánatában azt se tudta, mit csináljon, leeresztette a fejét és elakadt keservesen sirva. Amint javában sir, sirdogál, eszibe jutott a botja.

KIS KRÓNKA.

— szombat.

Hír szerint a népszínházi semmitűzők, mivel oly nagy és komplikált ügyekben kell itélkeznie, megszorítja tagjai számát. Eddig nagy anyagi áldozatok árán sikerült Mazeau és Ballot-Deaupré urakat szerződtetnie. Miatán pedig a közönségnek oly sok köze van a színház magánügyehez, a Figaro az összes titkos okiratokat közölni fogja.

Du Paty de Clam állítólag már öngyilkossági kísérletet követett el. Így írják Párisból, de rossz a szövegezés. Mondjuk inkább, hogy öngyilkossági kísérletet követtek el du Paty de Clamot.

Apropos: orosz ballerínák. Az oroszok kézzel-lábbal tiltá-

koznak ama rágalom ellen, hogy nem szeretnek bennünket.

✂

Két jelenetke, abból az alkalomból, hogy a német császár elcsapta a képtár igazgatóját, amiért szecesszionista volt.

I. Németül.

A császár: Sind Sie ein Secessionist?

Az igazgató: Ja, Majestät.

A császár: Secession, marsch!

(Az igazgató megy.)

II. Ugyanez magyarul.

A császár: Szecesszionista ön?

Az igazgató: Ahogy parancsolja, felség.

A császár: Mert én nem szeretem a szecesszionistákat.

Az igazgató: Én se. Szecesszió, marsch! (A szecessziós képek kirö-pülnek a képtárból.)

A franciák nagyra vannak Marchand-nal. Nagynehezen sikerült találniok egy katonát, aki se nem lopott, se nem csalt, se nem hamisított s most ünneplik nyakra-főre. Igaz, hogy a leg-sötétebb Afrikába kellett men-niök érte, de hát úgy látszik,

hogy mindig az a legromlatla-nabb terület, amelyen legkeve-sebb idő óta uralkodnak a franciák.

✉

A Kálvín-térfől a József-körutig megépítik a második villamos sín-párt is. Mint halljuk, az egész utcán végtig telegráfdrótokat húznak a gyalogjárók részére s a háztetőket laposra változtatják a kocsiközle-kedés számára. Így aztán szépen el-közlekedünk valahogy.

✂

Az operakritikusok azt han-goztatták, hogy az orosz bal-letelőadás alatt valóságos orosz-magyar testvériesülés volt az Operában. Tudja isten, az ember olyan kételkedő. Ha már éppen rokonságról van szó, hát ez nem annyira a testvéri-séghez, mint talán inkább a házassághoz hasonlít...

Borsánat a hasonlatért, ugy-e házösszeomlásnál, föld-rengésnél, vasuti katasztró-fánál nem történhetik baia

egy bolhának? Ugy-e nem? Hát ilyesfélét gondolhattak a brémaiak, amikor kikezdttek Oroszországgal...

II

Tanulság a Dreyfus-ügyből. (Egy a sok közül.) Nincs az a szemétdomb, amelyre még egy lapát szemét föl ne férne!

☺

A svábhegyi klimatikus arisztok-rácia köreiben az idén is folytat-ják a régi divatot: franciául és angolul beszélnek a lombos utakon. Mikor jön már egy túlfuonult svábhegyinek az a raffinált ideája, hogy valami exotikus nyelvet fitg-tassa magát, ne ezzel a kettővel, amelyet utóvégre minden intelligens házmasterlány beszél, mily feltű-nő volna, ha például — magyarul be-szélné ott valaki!

Mese.

A Svábhegyen napszáli-takor andalogva sétált egy ifju parvenü-pár. A virágok illatoztak. a lombok susog-

tak s a tőkék pedig ka-matoztak. Az ifju parvenü-férj, midőn a vidék legszebb pontjához értek, kivett a zse-béből egy szaszat és eldobta, le a völgybe.

— Mit csinálsz? — kér-dezte ifju neje.

— Fízetek — mondta ő — ezt a gyönyörű vidéket nem nézhetem ingyen.

*

EXPRESS-MESE.

Visszhangozza hegy és völgy: Megvan a fátyolos hölgy.

MORÁL:

Ha viselője léha, A szoknya alól nemesak a lábát, A sarbantya is kilátásként néha.

☺

Az öreg Menzel kibékült a szecesszionistákkal, Verdi bé-két kötött az ifju vad-olaszok-kal, szóval szent a béke széles e világon az ifjak és a vének közt. A megalikus századának ez a legméltóbb utolsó fejezete.

Scorlo.

Földobta a levegőbe s mikor leesett, megint ott volt a táltos és azt mondta:

— Ne sirj, édes gazdám, majd jóra fordul most is minden, csak tedd meg, amit mondok. Az arany ménes ott van az arany erdőben az arany hegy tetejében. Száz száz árvalányhaj nő ottan, ez az arany lovaknak egy-egy szál sörénye; szedd föl mind. Aztán lesz egy rózsabokor, azon van egy arany rózsza, ezt is szakítsd le és tedd el, mert ez a legkisebb királykisasszony, aki a ménesedet elhajtotta.

Nemsokára ott volt János az arany erdőben, az arany hegy tetejében, megtalálta a száz száz árvalányhaját, leszakította az arany rózsát és zsebre dugta. Mikor haza felé mentek, azt mondta a táltos:

— Most is csak úgy tégy, mint a másik két nap: az árvalányhajszálakat egymásután szórd ki, de az arany rózsát mindjárt ne add oda.

Aztán megtanította, hogy mit csináljon.

Haza jön a királyfi s mikor szórta ki az árvalányhaját s arany ménes lett belőle, a tündérkirály nagyon megdicsérte és azt mondta:

— Derék legény vagy, most már kívánj akármit, megteszem.

— No, ha megteszi királyi fölséged, nem kívánok egyebet, hanem adja nekem a legkisebbik lányát, meg a két bátyámnak a másik kettőt.

— Jaj, édes fiam, azt mondta a tündérkirály, odaadnám én szívesen, de már tíz esztendeje, hogy egy nagy szél kerekedett és elvitte őket a házamtól. Azt mondták, hogy akkor kerülnek megint elő, ha valaki három nap egymásután meg bírja a három ménesemet őrizni. Te megőrizted, de azért látom, még sincsenek itt a leányaim.

János királyfi nem szolt egy szót sem, hanem fogta a rézfésűt és az ablakba tette. Abban a szempillantásban ott lett a rézruhás legidősebb tündér királykisasszony.

Héj de megőrült az apja! Hát még mikor János királyfi elővette a kis ezüst tükröt s a falra akasztotta s kiugrott belőle a középső ezüst ruhás lány! Még a bokáját is összeverte örmében.

Hát még mikor János az arany rózsát is a keblére tűzte s a legszebb, legfiatalabb tündérlány ugrott ki belőle. Csak úgy nyílt a tündérkirály szíve örmében. De Jánosé is ám! De a legkisebb királykisasszonyé is ám! Odaborult a királyfi nyakába, megölelte, megcsókolta és azt mondta:

— Te az enyém, én a tied, ásó-kapa se válaszszon el bennünket egymástól.

A tündérkirály befogott egy hatlovas üveg hintóba és mind elmentek a János királyfi apjának az országába. A határon megálltak a keresztutnál és ott találták a másik két királyfit, de bizony egyik se tudott magához való feleséget szerezni. Ezt tudta János királyfi, mert a táltos lova megsugta neki, azért kérte meg mindjárt a másik két leányt is.

No, volt öröm, mikor hazaértek! Mindjárt megvolt a hetedhét országra szóló hármass lakó-

dalom. Hét cigánybanda húzta s három hétig egyre járták a nagy táncot.

Aztán éltek, haltak s ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLEK.

Annie.

— Edgar Allan Poe. —

Hál' Isten, a búval,
Bajjal teli mult,
A kín, a betegség
Szépen lecsitult,
Melynek neve: Élet,
A láz lecsitult.

Szomord, tudom én,
Hogy erőm odavan,
A hogy itt fektüszöm
Szótlan, komoran.
De se baj! hiszen így jobb,
Szótlan, komoran.

És itt fektüszöm
Agyamba' nyugodtan,
Oly szörnyű nyugodtan,
Hogy szinte halottan,
Hogy visszarladna,
Ha látna — halottan.

A bú, a kudarcok,
A kínok, a harok
Elcsillapulának . . .
S a szív ama szörnyű
Verése, ah! szörnyű,
Szörnyű verése!

A bánat, a méreg,
Agyamba' mely égött,
Még szüntek a lézál,
Melynek neve: Élet,
A lángfogó lézál,
Melynek neve: Élet.

És óh, és a kín is,
Melyet érez a halt,
As a rémtületes kín
Lassan lecsitult.
Naphta-patakoknak
Tűstengere volt —
Én ittam a vízből,
Mely szomjat eloit.

A hús, hogyi vízből,
Mely sönge halad
Egy sardon úrből
A talpam alatt —
Pár lábnyira lenn a
Föld kérge alatt.

De senkise mondja
Nagy botoran ám,
Hogy keskeny az ágyam,

Sötét a szobám.
Mert senkise hált még
Puhább helyen ám
S aludni — csak ily ágyban
Lehet igazán.

Itt nyugszanak im a
Tantálszi vágyak,
Feledve, feledten
A rózsafa-ágak,
S emléke az elhullt
Mirtusz s ibolyáknak.

Mert most körülötte
Szent illattárral
A szűz violáknak
Hóbb illata szárnyal,
Gyász rozmarin illat,
Elegyes violákkal,
A búshalovány, szép,
Szomord violákkal.

S im boldogan alszik,
Mert álmaiban
Tündökletes Annie
Közelébe' suhan
És játszik Annie haja
Hullámaiban.

Ó ringata, esőlja
Még ajkamon ég,
Fejét kebelemlre
Hajtván, fektvék,
Örök szerelemlről
Úgy álmodozék.

A mécs ha kilobbant,
Szépen betakar
S kériete fohászszal
As Angyali Kart,
Hogy engemet óvjon,
As Angyali Kart.

És itt fektüszöm
Agyamba' nyugodtan,
(Ismerve szerelmét)
Álomba' halottan,
És boldogan alszom
Kisérölve nyugodtan,
(Sívembe' szerelme)
Szeretve, halottan, —
Hogy visszarladna,
Ha látna, halottan.

S szívem ragyogóbb, mint
Sok csillag az égen,
Mert Annie szerelme
Sose' fényt lime nekem.
Annie szíve fénylik
A csillagos égen —
Tündökletesen szép
Seme tiszta tűsében.

Martos Ferenc.

REGÉNY.

MARIETTE.

(17) — REGÉNY. —

Írta: MARTOS FERENC.

Lélegzésem és szívverésem elállt, egész lelkem a fülemben szállt, mely a kulcslyukra tapadt, görcsösen, mereven. Apuska szagától hangon kérdezte:

— Egy félmilliót . . . Mariette-ért?

— Ugy van. Ön okos ember és azt hiszem, lehet okosan beszélni önnek. Önnek ez a pénz az élet, sőt ami ennél is több: becsület kérdése. Nekem nincs pénzem, tehát nem kölesönözhetem önnek az összeget. De van egy ismerősöm, az a bizonyos idegen nábob, akit említettem. Ő a nevét titokban akarja tartani, de készséggel hajlandó a félmilliót elküldeni egy feltétel alatt. Nem is kölesön, ajándékba. Egy félmilliót! Gondolja csak meg, uram.

— És a feltétel?

— Nos hát semmi egyéb, mint hogy mademoiselle kedves leánya egy látogatást tesz nála . . . egyedül. Ez az egész.

... Ah, be szép volt apuska e szavak után. Hirtelen fölegyenesedett, arca vérvörössé lett, homlokán duzzadtak az erek. Ismét a régi daliás férfi volt, olyan, ahogy én szerettem látni, büszke, méltóságos és félelmes. Az ajtóra mutatott s úgy kiáltott a bankárna, ki rémülten görnyedt meg előtte:

— Gazember! Gazember! . . . Takarodjál! . . .

Borkman az ajtó felé ment.

— Becsület . . . de végre is, ez a megoldás egyetlen módja.

— Még van egy, — szolt apám fagyosan,

Keze lassan az asztal fiókjába merült s láttam egy revolver csillogását.

A bankár meghajította magát s távozott . . . Körülöttem táncot jártak a butorok, az egész szoba forgott . . . sikoltani akartam, de mintha valaki fojtogatna, egyetlen hang sem jött ki torkomon. Aztán eszméletemet veszítettem.

... Sokáig fektüdhettem ájultan, mert amikor felébredtem, már alkonyodott. Szeliden sugárzott a nap vörös fénye pamlagomra, mely körül az orvos és apuska sürgölődtek. Apuska kezemet fogta, amikor felnyitottam szememet. Sikoltva ragadtam meg a kezét s magamhoz vontam.

— Mariette, — szolt csöndesen, — édes Mariette; jobban vagy-e már?

— Te, édes apám, te mondd, jobban vagy-e már?

Komolyan nézett rám:

— Az Isten jó és nem hagyja el azokat, akik biznak benne.

Majd nevetve tette hozzá:

— De mit jelentsen ez a nagy aggodalom? Hitetlenül néztem rá. Majd magamhoz vontam fejét s úgy sugtam:

— Apuskám, borzasztó álmodom volt . . . mi igaz belőle?

— Semmi, Mariette, egyáltalában semmi.

— Becsületszavadra?

— Becsületemre mondom, kis hitetlen.

Majd felállt s az orvoshoz fordult:

— Rémlátásai voltak.

Az orvos bólintott a fejével:

— Verszegénység.

Csodálkozva ültem fel a pamlagon. Mit akarnak ezek? Engem ámitani, vagy önmagukat?

De nem volt sok időm a töprenkedésre a dolgoknak ilyen örvedetesre való fordulását, mert apuska ismét hozzám lépett s mosolyogva szolt:

— És most, hogy már jól érzed magad,

elmondhatom, hogy egy régi jóbarátunk érkezett meg az imént s ezt az ajándékot hozta neked.

Az asztalra mutatott, hol gyönyörű havasi rózsákból kötött bokréta pompázott.

A szomszéd szobában léptek hallatszottak s a félig nyitott ajtón keresztül láttam, hogy egy magas, nyulánk, kissé sovány ur sétált ott fel s alá. Tiroli vadászruhába volt öltözve, arca barnára égett a havasi levegőtől. Felesleges tán ideírnom, hogy Békéssy báró volt.

Június 2.

Eljött tehát a mentő angyal. Kitért karral kell, hogy fogadjuk őt. Boruljunk lába elé és rebejünk neki halát eljöveteleért. Monoklit visel ő és szárnyai tiroli vadászruhába vannak bujtatva, de szaya kellemes, megjelenése nyugodt és elsőkelő. Ő a jószág, az udvariasság, a komolyság és a gondviselés. Ő a mintakép, aki boldogítani tud egy fiatal leányt. Ő az, akit irigyelnek társaságomból a többi lányok és ő az, akinek vagyona másfél millió . . .

Istenem, milyen örvény! Milyen megalázkodás! Milyen sötétség! milyen sivárság! Szerelmem, boldogság, hová törpültetek előlem? Nyiló virágok, napsgár, csalóányok éneke, mindnyájan hazudtatok nekem? Álmodtam . . . már vége az álomnak?

... És tudom, bizonyosan tudom, előre, hogy mi lesz a vég. Érzem hollétszárnyai csapását, lomha közeledtét. Szegény kis fejem bágyadtan hanyatlék mellemre, gyöngye karjaimmal hiába küzdök ellene. Tudom, hogy engem is elér, csak úgy, mint a többi barátómet. A különbség csak annyi, hogy ők nem is küzdenek ellene, sőt vágyakozva néznek előbe. Végre is, igazuk van s én talán boldog vagyok, hogy így zugolódok. Talán okosabb a sors, mint egy ilyen kis leány feje és másfél millióval elég jól meg van fizetve néhány szézipálit ábránd. Oh, Georgine, tudom, ez volna a te nézeted is, ha itt volnál. Szegény ábrándjaim, oiy halványak már amugy is . . . Ki tudja, hol kóborol borzasz ideálom s viszont-

Zenés halál.

Budapest, június 3.

I.

A legcinkusabb gyilkosok az operák librettó-és zeneiről. A legnagyobb hidegvérrel végzik a hátborzongató gyilkosságok egész sorozatát. És számtalan esetben egyik estéről a másikra, nap-nap után meggyilkolják a hőseiket. A publikum pedig — furcsa — a legtöbbszór tapsol nekik. Az ügyészség pedig meg sem mozdul.

A gyilkos eszközök között a legnagyobb örvendétségnek az acélpenge örvend, akár Toledóban vagy Solingenben készült is. Kés, tőr vagy kard: mindenik kedvelőjére talál. Siegmund és Hunding a *Walkür* párbajában esnek el, Guntert Hagen kardja öli meg az *Isenek* alkonyában. Lohengrin döfésétől hal meg Telramund, Alfio és Turiddu késpárbajával Mascagni *Parasztbecsületében* találkozunk. Sőt Gounod *Faustjában* a szegény Bálint Fausttal és Meiszttóval való hármass párbajában, (röviden: triellumában) esik el.

A tört keblükbe a hősök vagy sajátkezüleg döfk, vagy más gyengéd kéz vállalkozik erre a szerepre. Donizetti *Lammermoori Lucijában* Edgardo ősei sírján öli meg magát, míg Lucia a nászéjszakán olta ki férje életét. A *Trojaiakban* (Berlioz) Cassandra sajátkezüleg döfött a mellébe. És Weber *Euryantheja* sem nélkülözi a tört. Az intrigás Eglantine bizonyoságot tehet mellette. Az erőszakos komponisták főmotívuma többnyire a hütlenség. Példa erre Bizet *Carmenje*, akít a feltékeny José öli meg. Leoncavallo *Bajazzójában* ugyanez a sors éri Neddát. Hasonló motívumok vezérlik Renatot Verdi *Alarcosbáljában* arra, hogy Richardon bosszulja meg magát. Politikai okok okozták halálát a galás Giulianonak Leoncavallo *Medicijében*. Isbrama azonban nem politikai okok miatt lesz öngyilkos Rubinstein *Puszták faiban*. És többféle ocsmányság miatt hal meg ugyancsak Rubinstein *Nerojában* a hős. Öngyilkosjelölt Pochiellit utcai énekesnője: *Gioconda*. Önmaga keresi a halált *Mudarra* a mór donjuan, Spinelli *A basso portójában* pedig asszonykéz öli meg az áruló Cicillót. Hogy Verdi *Hernanija* ért a tőr kezeléséhez, az nem csodálatos egy banditánál, de az agg maestro egyéb operáiban is találkozunk ezzel a fegyverrel. Példa rá *Rigoletto* és loánya Gilda. Velence rendőri sajtóirodájának zenei osztálya pedig lakonikus rövidséggel tette közzé a következő kommunikét:

Gyilkosság és öngyilkosság. Ó excellenciája *Othello* parancsnok ur tegnap egy örülesi rohamában megölte nejét *Desdemona*t, szül. Brabantio urhölgyet és aztán öngyilkosságot követett el. Az élesztési kísérletek hiábavalóknak bizonyultak. A rendőrség a tett okának kiderítése végett megindította a vizsgálatot.

Nagyon kellemetlen halál a *Siegfriedé* is. Mert az csak nem kedves dolog, hogy Hagen lándzsát döf

látom-e még? A báró mindig oly szép frizurát visel s kifogástalan eleganciával öltözködik. A kezemet nem szorongatja oly sokat, mint Miklós tette, de ügyesebb társalgó a monokli pompásan áll szemém. Oly impertinens és mégis kedves arckifejezést ad neki! Ez a monokli talán ki tudna békíteni a sorssal, ha nem volnának itt az éjszakák oly búbájósak s a levegő olyan illatos. Nizza, vagy érzem, a szerelem var teremtve, nem a házasságra.

Június 5.

Minden a legjobb rendben halad. Reggenty megérkezik rendes virágokkrétám, már együtt déjener-zünk, és csak az éjjeli tűzijáték választ el — másnap reggelig. Együtt sétálunk, teniszezünk s én iparkodom kedvesnek lenni, bár kissé kényelmetlenül érzem magam társaságában. Otven lépésnyire kilátszik belőle a komoly szándék, oly halkán társalgó s oly szerelmes szempillantásokat vet rám. Egyébiránt korrekt gentleman és szépen beszél franciául. Ugy sejttem, hogy a kis Marietteből báróné lesz, malgré lui.

Június 8.

Ma tette a vallomást. Tudtam előre s meg sem lepett a dolog. Az olajfák árnyékában sétáltunk, apus, mint jóakaró és tapasztalt gardedám, hátramaradt, bogytól szedve. A levelek közt átkandikált a napugár, a lombok közt élénken csicsereggett a sok madár, szerelemre hívón, édesen. Bogytól után nyultam s kezem kezéhez ért véletlenül. Gyöngéd szorítást éreztem, majd forró lehellét, egészen közel a vállamhoz.

— Mariette — sutogta — haragszik?

Vergődtem, mint hálóba jutott halacska, de karja mind szorosabban fogta derekamat.

— Szeretem, szeretem... imádom... hiszen tudja... kérem, hallgasson meg...

(Folytatása következik.)

belé. De a nyilak sem tévesztik el céljukat soha. Gondoljunk csak Küfer vandalkirályára *Ingora*. Ki nem ösmeri *Tell Vilmost*, akinek a művészetéről a derék *Geszler* regélhetne. És a szegény *Belizar*? Donizetti csunyan bánt vele. Előbb megvakítja és aztán egy nyíllal öleti meg. Ki tudná ezt túlnéni? És ha még külön bűnyűk után vágyódunk, jusson eszünkbe *Beer József Kovácsok sztrájkja*, ahol a két munkás, Mathieu és Colbert, stilszerűen kovács-pöröllyel pusztítják el egymást.

Egy lépéssel tovább, és elérünk a löfegyverekhez. A komponisták egyik legkedvesebb muzsikája a puskaropogás. A *Hugenottákban* Raoul és Valentinát Bertalan éjszakáján utcai harcban lövik agyon. Ankarström golyójától esik el Gusztáv király Auber *Báli éjszakájában*. Hummel *Maraj* férjét Eddint egy puszkagolyóval teríti le. A puszkapor felalálásának köszönheti halálát Zoraja kirasszony Moszkovszky *Boadilájában* és Wolfram Lortzing *Reginájában*. Ágyukhoz még nem volt szerencsénk a színpadon, állítólag azért, mert még egyik operahős sem volt tűzér. De ki tudja, mit hoz a jövő?

Azt azonban kedvelik a zeneszerzők, hogy az épületeket a bennök levő élő alakokkal együtt a levegőbe röpítsék. Meyerbeer a *Profétában* aknát készített. Wagner *Rienzi*je testvérével Irénnel együtt az égő Kapitól romjaiban leli halálát és *Armide* Gluck operájában a palota romjai közt hal meg. Reméljük nemsokára a dinamitot. A tömeges gyilkosság legszép példája Saint-Saëns *Sanson* és *Delilája*. Sámson egy szerény kézműveléssel megrántja a két oszlopot és a filiszteusokkal együtt hal meg.

Szép halál a tűzhalál is. Hány tenorista és primadonna sült már meg zeneszó mellett? *Troubadourban* Azucena és fia, Mauricio máglyahalált szenvednek. Rubinstein *Makkabusaiban* Eleázár a két bátyjával együtt megy az izzó máglyára. A másik Eleázár lánya Recha Halévy *Zsidónőjében* is máglyán hal meg. Spohr operájában *Jessonda* csak nehezen kerül el az indiai özvegyek sorsát. Bellini *Normája* és férje Sever is együtt mennek a tűzhalálba.

A pokol is azok közé az intézetek közé tartozik, amelyekbe gyakran küldik a zeneszerzők hőseiket javulás végett. A nélkül, hogy kutatónk, vajjon tud-e az ördög énekelni (hiszen az ének művészetét isteni adománynak tekintik) egyszerűen konstatáljuk, hogy +++ ő felsége gyakran hős-e valamely operának. Hogy mily szerepet játszik Meiszto *Faustban*, az tudott dolog. *Boito Meisztofelsége* is kedve legyen. Itt Faust ugyanis a rózsák tengerében hal meg és ilyen illatos halál ellen még a sáttánnal sincsen hatalma. Meyerbeer *Ördög Robertje* meg a nevében rem szegyei a titulusát. Küifer *Morlingje* is a pokolba megy, ha nem is önként. *A búvós vadászban* Gáspárt, a pokol jelöltjét, coram publico viszi el — Samiel. A kövendég hívja meg Mozart *Don Juanját* a pokolba, *Zampát* pedig a márványenyasszony viszi magával vendégnek. De nem a budai.

Pont.

+ **Bombita szerencsétlensége.** Emilio Toeres toreadori Madridban az egyik bika előadás közben súlyosan megbesétette a minap. Ez és a hasonló balesetek, amelyek az arénákban történnek meg, nem igen nagy újságok már Spanyolországban, de az Emilio Toeres bajának egy kis előzménye is van. A toreadorok, mint a spanyol emberek általában nagyon vallásosak s a vallásosságuk néha a babonáig terjed. Mielőtt az arénába lépnek, mindig imádkoznak s az aréna mellett lévő kis kápolnában a védőszenthez oltalomért könyörögnek térdén állva. Nos, mikor Emilio Toeres, akit különben népszerűen csak „Bombita”-nak hívnak, a bajtársaival a viadal előtt, amely rá nézve balesettel végződött, be akart menni a kápolnába, zárva találta, mert javításokat végeztek benne. Az egyik toreador tiltakozott ez ellen és semmiképpen sem akart fellépni. Bombita, úgy mondják, szintén nagyon rosszkedvű volt, és balsejtelmekkel lépett az arénába. Rosszul is járt. Az utolsó bika nekiment a szarvával és súlyos sebet hasított rajta. Sokan annak tulajdonították a szerencsétlenséget, mert nem lehetett a küzdelem előtt a szokásos módon a kápolnában imádkozni, de még más okot is találtak. Valaki a viadal előtt az aréna nedves talajába a sétálpályájával egy keresztet és egy háromszöget rajzolt. Amikor a toreadorok az arénában ezt meglátták, mindjárt rossz előjelnek tartották. El is kerültek azt a helyet, s amikor e bika odakerült, elterelték onnan és csak úgy folytatták az előadást. A madridi nép, maga is babonás hittel vallja, hogy az ilyen rossz auspiciumok alatt induló viadalnak csak rossz lehet a vége.

+ **Párbeszéd a hálókocsiban.** Egy angol gróf együtt van egy amerikaival a Kanada-Pacifia-vasut

egyik hálókocsijában. Silas P. Higgins, az amerikai, az első reggelen megembereli magát és beszédbbe olegyedik az utitársával.

— Ugyan kérem, mondja meg, mi is tulajdonképpen egy lord? — kérdi.

Az angol megadja a választ.

— Talán ön is gróf? — folytatja az amerikai.

Az angol a legnagyobb sajnálattal jelenti ki, hogy nem cáfalhatja meg ezt a föltevést. Ez a nyájasság felbátorítja az amerikai, hogy tovább kíváncsiskodjék:

— Természetesen ön gazdag ember, akinek legalább százezer dollárja van.

Higgins nem nyugszik. Még mindig folytatja:

— Ha nem sörös a kérdésem, van önnek talán kétszázezer dollárja is?

A gróf ezt is helybenhagyja.

— No mert — mondja erre Higgins, miközben újra neki fekszik, hogy aludjék még egyet — ha én gróf lennék s ilyen szép vagyonom is volna még hozzá, külön bérelnék magamnak egy hálókocsit, he úgy horkolnék, mint ön!

+ **A tuberkulózis és az ócska könyv.** A berlini tuberkulózis-kongresszus megdöbbentő adatokat tárt fel a községeknek. A szaktudósok és orvosok feladata természetesen a tuberkulózis ellen való védekezés legelőkeltebb módjának a megállapítása, de innen-onnan a közönség aggodalmából is fakad egy-egy észrevétel, amely megszüveleendő. Egy olvasó felhívja például a figyelmet az ócska könyvekre. A legtöbb embernek, de főképp a gyermekeknek rendes szokása, hogy a könyvek lapozásánál az ujjait megnyalja. Pedig a tuberkulózis leggyakrabban a nyálban lévő bacillusok révén terjed, amit legjobban elősegít ilyen módon az ócska könyvek használata. Jó volna tehát, ha az ócska iskolai könyveket be lehetne szüntetni. Természetesen van itt egy fontos akadály: a szegénység. A szegény embernek áldás az ócska könyv. Volna mód ennek a bajnak az orvoslására is. Az ócska iskolai könyveket rendesen harmad, vagy féláron vásárolják. Ha az állam vagy község, vagy valamelyik komoly jótékony egyesület, amilyen például a Vöröskereszt-Egyesület, kezébe venné a dolgot és a szegény iskolás gyermekek könyveinek a beszerzésében támogatná az iskolák igazgatóságát, be lehetne szüntetni az ócska könyvek használatát. Ebben a mozgalomba bele kellene vinni a kiadókat is, akik ezen az uton nagyobb forgalmat csinálhatnának iskolakönyveikkel s ennek megfelelően jelentősen engedhetnének az árakból az ilyen, a szegényeknek szánt könyveknél, úgy hogy hozzávére az állam, község vagy a jótékony egyesületek segítségét is, a szegény gyermekek, akik nem kaphatnak egészen új könyveket, éppen olyan olcsón juthatnának hozzájuk, mint az ócskákhöz, amelyek a tuberkulózist és más ragadós bajokat olyan derekasan tudnak közvetíteni.

+ **A hallgatás díja.** *Luzsa* (kilenc esztendőös öcsikéjéhez): Itt van Karcsikám tiz krajeár, de el ne mondj senkinek sem, hogy a doktor megcsókolt.

Karcsi: Tiz krajeár!... Amikor hallgatás arany.

KÖZGAZDASÁG.

Magyarország termése.

Budapest, június 3.

A földmivelésügyi miniszter ma közzétett jelentésében megközelítő képet nyújt az ország terméskilátásairól. A jelentés, amely a gazdasági tudósítók jelentései alapján a vetéseknek május 30-án észlelt állását tünteti föl, így szól:

Május hó utolsó hetében, ellentétben az e hó közepe táján uralkodó kedvező idővel, zivatáros jellegű záporokkal járó országos esőzések voltak, melyek számos helyen, különösen az Alföldön kisebb-nagyobb mérvű jégesővel, a felvidéken pedig (Zólyom, Liptó) havazással jártak, minek nyomán helyenként deret is észlelték.

A sok eső következtében, különösen az erőteljesebb gabona vetések, főleg pedig a buza vetések sok helyen, de legkivált az Alföldön erősen megdőltek és az eső a fellépett levélrozsda terjedését is előmozdította.

Mig tehát a kalászosokra és lekaszált takarmányneműekre az esős időjárás többnyire kedvezően volt, sőt helyenkint jelentékeny kárt is okozott, addig a káposztányékok általában véve kielégítően gyarapodtak. De ezeknél is hátrányos hatással volt az esős időjárás azzal, hogy a kapálás teljesen szünetelt s ez a munka csak az utóbbi napokban beállott kedvezőbb, szárazabb időjárásra indul ismét meg.

A mezőgazdasági állapot tehát országos átlagban, különösen a búzára és rozsrára nézve valamivel kevésbé kedvező a május 20-iki állapotnál, ámbar a vetések további fejlődését, különösen pedig a rozsdá terjedését illetőleg sok függ attól, hogy milyen lesz a további időjárás.

A szeszélyes időjárás folytán a gabonanevelők számbeli becslése vidékenként némileg módosult, amennyiben egyes helyeken a gabonafélék terméshilátása csökkent, habár viszont egyes olyan vidékeken, ahol az eső nem volt túlságos sok, a kilátás javult.

Az őszi búzavetések az ország nagy részében kalászkukat kihányták, helyenkint azonban még csak most kalásznak; a kalaszok többnyire szép nagyok, de a rozsdalepelt búzavetések kalásza, épp úgy a feregrágótt vetések kalásza is aprók és hiányosak. A vetések mai állapotából ítélve, az ország nagy részében közepes termés várható, amennyiben (országos átlagban) katasztrális holdankint a remélhető termés mintegy 6-7 métermázsára, összesen tehát 5,515,000 katasztrális hold körülbelül 37,5-38 millió métermázsára becsülhető. A múlt évben közel 35 millió métermázsra buza termelt, e szerint az idei terméskilátások még valamivel kedvezőbbeknek mutatkoznak. Ismételt hangsúlyozni kell azonban, hogy — önként értetődőleg a további időjárástól függ, mennyiben fog ez a terméscsúcs a tényleges eredménynek megfelelni.

Az országosán várható átlagos terméshozam becsléséből kiindulva ez idő szerint még a búzavetések legjobb állanak, azaz katasztrális holdankint mintegy 7 métermázsra s azon föléli termést ígérnek: Bars, Esztergom, Nórád, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Baranya, Fejér, Komárom, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Veszprém, Zala, Bács-Bodrogh, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Abauj-Torna, Borsod, Gümör és Kishont, Ung, Zemplén, Békés, Bihar, Hajdu, Csanád, Temes, Beszterce-Naszód és Szabvármegyekben; — 7 métermázsán aluli, illetve katasztrális holdankint 6-7 métermázsra közötti termést remélnek: Hont, Vas, Csongrád, Heves, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Bereg, Sáros, Szepes, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Szilágy, Arad, Krassó-Szörény, Torontál, Alsó-Fehér, Brassó, Csik, Fogaras, Hunyad, Kiskülföld, Kolozs, Maros-Torda, Nagyküküllő, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyosvármegyekben.

A rozsa és kétszeres területe 1,841,000 kat. holdra becsülhető; a rozsvetések néhol jól megerősödtek s jól kalásznak, sőt a virágzás is teljesen jól folyt le, helyenkint azonban ezek is gyengék, apró kalászokat mutatnak. Helyi-lyel-közzel pedig, főleg ott, ahol a kőd virágzás közben érte, és a sok eső leverte virágját, alakos, illetve hiányos lesz. A rozsa általában kevésbé dől meg, mint a buza és jó időjárás mellett az egészséges kalász magképződése megfelelően a hozzáfűződött reményeknek. Mindazáltal országos átlagban a rozsból is csak közepes tudniillik kat. holdankint mintegy 6-6,5 métermázsra termés várható, vagy a bevetett 1,841,000 kat. holdnyi terület arányában a remélhető össz-mennyiség 10-12 millió métermázsra között fog ingadozni.

Az őszi árpa is több helyen megviselte a sok eső — itt-ott megdől. A tavaszi árpa meglehetősen all ugyan, de azért ez is szenvedett, sőt néhol hanyatlott is; kalászáit hányta, a kalaszok nagybúzára szép nagyok, de mert a rozsdá ebben is fölépelt s néhol férgek még mindig károsítják, ez okból szintén csak közepes termésre nyújt kilátást. Az országosan és katasztrális holdankint várható termés mintegy 7 métermázsra becsülhető, vagyis a bevetett 1,788,000 katasztrális hold arányában az összesen remélhető termés mennyisége 11-13 millió métermázsra között fog ingadozni, föltéve természetesen, hogy aratásig az időjárás jelentékenyen nem rontja meg a vetéseket.

A zab fejlődése többnyire kielégítő volt, ámbar helyenkint igen acatos lett a tulsok eső következtében; néhol pedig a rozsdá is megtámadta s végül férgek itt-ott még most is károsítják. A termés-kilátások országos átlagban ma is közepesek és helyenkint jó közepeseknek mondhatók. A bevetett területet 1,685,000 kat. holdra becsülve s az átlagosan várt termés-hozamot kat. holdankint mintegy 6-7 métermázsra takálva, a remélhető össz-mennyiség körülbelül 10-11 millió métermázsra között leend.

A repce elég jól fejlődik, a kukoricavetések az esős és hűvös időjárás következtében sárgulnak, kielégítő ellenben a hüvelyesek, kerti vetyemények és a köles fejlődése. A kender és len jól áll, a takarmány és cukorrépa buján fejlődik, a dohány is elég kielégítően áll, a burgonya is általában kedvező természetű. A szőlő is jól fejlődik csak az erdélyi részeken kevesbedik, a gyümölcs az Alföldön jó természetű, bár sok helyütt férgek pusztítanak benne, úgy, hogy általában csak gyöngy gyümölcs-termés várható.

A jelentéshez csatolt összehasonlító számadatokat lényegükben itt közöljük:

	Várható május 30.	1898-iki május 20.	1898-iki termés
Buza . . .	37,912.645	38,007.071	34,897.705
Rozs . . .	11,749.278	11,863.281	11,799.664
Árpa . . .	12,696.770	12,919.949	12,483.021
Zab . . .	11,099.876	11,162.350	11,424.423

Hetiszemle.

Budapest, június 3.

Értéküzet. Mindig hittük a tőzsde túlnomozóit. A politikai élet akármilyen kis felhője, az üzleti életnek a rendes medrétől való bármilyen csekély eltérése rögtönösen visszatükröződött a tőzsde belső életén. Az érzékeny idegek azonnal fokozták a vér keringését. Jó ideje már, hogy a tőzsde élettelen. Stagnál az üzlet, a vállalkozási kedv sehol, az árfolyamok hullámzásáról pedig csak a múlt regél. Néha-néha valamelyik értékpapír felköltötte az érdeklődést, de csak muló pillanatra.

Ugy látszik, ez a stagnálás jó időre vérebe ment a tőzsdének. Mert az elmúlt hét politikai eseményei sem zavarták meg a tőzsde nyugalmát. Nem tudjuk: helyes előrelátásnak vagy elernyedt idegeknek higgyük-e ezt a körülményt. Azt hiszi a tőzsde, hogy a krízis, amelynek a halvány valószínűségéről Széll Kálmán tegnapi beszéde is szól, nem fog bekövetkezni? Vagy az elszabadt érzelme nem tud már tudomást venni róla? A jövő fogja megmutatni, melyik kérdésre adta meg mostani nyugodtságával a tőzsde a választ.

Árhullamzások alig voltak. Az Csztrák Hitelintézet és a Rimamurányi részvényei iránt volt csak érdeklődés.

Gabonauzet. (Goldmann és Engel jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás a lefolyt hét első felében csökkent hőmérséklet mellett borult és esős volt, mi mellett a csapadék az egész országra terjedt ki és csak később következett be ismét melegebb és egyszersmind derültebb időjárás, habár szórványosan még a hét végével is jelentettek esőt. A vetések fejlődésére a csapadék mindenesetre kedvezőtlen hatású, amennyiben a több helyütt előforduló levetőrozsdá terjedését elősegíti, a terméskilátások ezért azonban nem rosszabbodtak és remélhető, hogy száraz meleg idő mellett további panaszra nem lesz ok. A vizállás állandóan magas. A külföld terméskilátásait illetőleg, úgy Közép-Európából a jelentések továbbra is nagybúzára kedvezőek; míg a Balkán-államokban tartósan kedvezőtlen a vetések fejlődése és a Romániából jelentett esőzés a kiszáradt talajban sokkal jelentéktelenebb volt, semhogy lényegesebb javulást eredményezett volna. Dél-Olaszországban sem elégt ki a vetések állása, szárazság, rovarok és szelek tetemesebb károkat okoztak. Amerikában általában ugyancsak kedvezőtlenek voltak a jelentések s úgy hiszik, hogy a legközelebb megjelenendő hivatalos termésbecslés a várható eredményt a kultor közéletten alul fogja megbírálni, habár az időjárás a lefolyt héten az Unióban a vetések állására kedvezőbb volt.

A külföldi piacokon az irányzat nagybúzára ártató és a forgalom, dacára az amerikai magas árjegyzéseknek, csak mérsékelten maradt. New-Yorkban az árfolyamok gyorsan emelkedtek. A ki nem elégt terméskilátások, a látható készletek tetemes csökkenése a spekulációt élelnebb tevékenységre ösztönözték és habár a hét vége felé az irányzatban visszaesés állott be, prompt buza mindazonáltal 1/4, későbbi terminusok 2/3 c. magasabban zárul. Angliában az üzlet terjedelmé állandóan kismérvű, a hangulat azonban kellemesebb és az árak is némileg javultak. A francia piacokon a vevők tartózkodnak és a buza ára inkább lefelé gravitál, miáltal a forgalom is szűk keretben maradt. A többi kontinentális piacokon az amerikai áremelkedés hatása alig nyilvánul. A vételkedv korlátozott és a forgalom is kismérvű, árcsökkenés azonban, tekintettel a gyenge kínálatra, alig következett be.

Nalunk a kereslet az összes gabonacikkeken mérsékelte. Buza csak gyenge érdeklődésre talál és takarmánycikkeken is kismérvű a forgalom. Az árakban azonban jelentéktelenebb változás nincs.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza szilárd irányzatban indult. Kedvezőtlen időjárás és emelkedő határidőpiac a malmoknál is jobb vételkedvet eredményezett, annál inkább, mert a kínálat tartósan gyenge és így az árak 10 krral emelkedtek. A kereslet azonban intenzívitásában hamarosan esökkent. A malmok tartózkodóbbak lettek, a nélkül, hogy a határidőpiacra továbbra is figyelemmel lettek volna és csupán egyes malmok nagyobb beszerzései eredményezték, hogy a forgalom a rendes keretben maradt meg. Az árak, tekintettel a mérsékelt kínálatra, szilárdan továbbra is tartottak. Tétélek hazai búzában csak szórványosan kerülnek a piacra és a kínálat nagybúzára waggonárúkból áll. Idegen-buzák jobb érdeklődésre találtak és az összes, körülbelül 70,000 mm. tévő forgalomban eme származékok 20,000 mm. szerepelnek. A hetihozatal összege 30,000 mm.

Rozs jobban volt kínálva. A hét elejével úgy elszállítási, mint fogyasztási célokra jobb kereslet mutatkozott és valamivel magasabb árak is voltak elérhetőek, az érdeklődés azonban gyorsan esökkent, az árólány elveszett és így a múlt heti árakon zárul az üzlet. Minőség szerint helyben és Budapest távol-ságában átvéve 6.90-7.15 frt jegyzünk. Finom aru malmoknál időre valamivel magasabban is volt értékesíthető.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) gyenge kínálat mellett áraban változatlan maradt. Szeszégetők 6.20 forintnál többet helyben nem ígérnek, míg bizaloknál 6.30 forintig volt elérhető. Malatagyárosoknál néhány kisebb tétel finom árpa nyomott áron kelt el.

Zab különösen közép és alárendelt minőségekben kerül bővebben a piacra, míg prima árú hiányzik. A vételkedv csak mérsékelt volt ugyan, az árak azonban nem változtak. A forgalom ca. 5000 mm., melynél szín és tisztaság szerint 5.75-6.— forintot fizettek. Finom aru valamivel többet is ér el.

Tengeri csendes maradt. A kereslet úgy helyben, mint állomásokon átvéve gyengébb, a felmondott tétélek átvétele nehezebb és így az árak már a határidőpiac lángha irányzatánál fogva is 5 krajcárral esökkentek, Budapesti paritásra 4.47 1/2-4.50 forintig, helyben 4.50-4.55 forintig fizettek.

Olajmagvak: Káposztarepce üzlet nélkül névleg 11.25-12.— ftrton jegyez. Vadrepce 5.—5.50 ftrton, lenmag 11.—12.— ftrton, gomborka 9.75-10.50 ftrton. Káposztarepce 1899. augusztusra szilárd irányzatot követelt és 12.75 ftrton jegyzett, több azonban ismét csendesebbre fordult és 12.50-12.55 ftrton zárul. Új bányai repce N.-Becsreker paritásában a 10.50 ftr, Széged paritásában a 11.— ftr volt forgalomban. Kendermag 11.—11.50 ftr helyben.

Hüvelyesek: Bab határozatlan lángha irányzatú és üzlet nincs. Névlegesen trieur aprózsműt babot Gyöngyös-Félegyházán 6.50 forint, gömbölyűt Baja-Zomboron 6.25 forint, barna babot Kalocsán 6.50, Nagy-Károlyban 6.50 forinton jegyzünk. Köles helyben 4.—4.25 forinton értékesíthető.

Vetőmagvak: Vöröshere változatlan. Bányati vöröshere 38-40 forint, felvidéki aru 40-45 forint, lucerna 45-47 forint, muharmag 6.—6.50 forint, búkőny 5.25-5.50 forint, baltacim 12.50-13.50 forint között jegyez helyben.

A határidőüzlet a buza- és rozsa- árfolyamoknál mutatkozott erős hűsösödést indult meg, mit az összes balkán-államokból, Délországokból valamint Amerikából, nemkülönben hazánk egyes vidékeiről érkezett rossz hírek tápláltak. Erre azonban az idő kiderülésével az árak hanyatlása következett, mi viszont, tekintettel arra, hogy az árak alakulásánál a külföld terméskilátása és természetesen fontos szerepet játszik s csupán a helyi viszonyokra támaszkodni nem lehet, a spekulánsokat nagyobb véleményvételre buzdította. Részleteink különben a következők:

Buza októberre 8.67 forinton indult, felszökött 8.78 forintig, aztán apró, de gyakori ingadozások után 8.55 forintig süllyedt, ismét emelkedett 8.76 forintig, lánghult 8.68 forintig, ingadozott 8.69, 8.72, 8.67, 8.75 forint közt s zárul dében 8.84-8.85 forinton.

Rozs októberre 6.82, 6.77, 6.84, 6.77, 6.84, 6.79 forint között mozgott és 6.91-6.92 forinton zárul.

Tengeri júniusra 4.50 forintról 4.36 forintig süllyedt s 4.39-4.41 forinton zárul.

Tengeri júliusra 4.55, 4.59, 4.54, 4.58, 4.56, 4.48 forint után 4.52-4.53 forinton zárul.

Zab októberre 5.45, 5.48, 5.45 forint után 5.50-5.52 forinton zárul.

Káposztarepce augusztusra 12.60, 12.80, 12.55 után 12.50-12.60 forinton zárul.

Szeszüzet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Erőltetett szeszkinálatok következtében az árak hanyatlottak és a hét végén már 1/2 forinttal olcsóbban lehetett finomított szeszt venni, mint a hét elején. Az üzlet ellanyhulásának nem utolsó oka a politikai válságból eredő bizonytalan helyzet, mert ha kiegyezés nem lesz — akkor szeptember 1-én nem léphet életbe az új szeszadótörvény és ebben az esetben az országban felhalmozott nagy készletek nagyon nyomnák az árakat. Ettől való félelmükben egyesek készleteiktől már most szabadulni akarnának és nyakra-főre kínálják a szeszt. Jegyeztek: Nyerszeszt főmítók részére 16.25-16.50 forinton, főmított

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fü-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havplok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—

LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szőrme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szőrme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI“-nál
JUSTITZ LEOPOLD
 specialista loden-öltönyökben
 Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
 Mintákat és képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

szesz nagyban 54.—54.50 forinton, kisebb mennyiségben 55.—55.50 forinton, denaturált szeszt nagyban 17.75—18.25, kicsiben 18.50—19.— forinton ingyen hordóban, helyben.

Liszt. Árak 100 kgkint, teljsulyt tiszta szulnak értve, zsákosul, budapesti vasuti vagy hajóállomás-hoz szállítva:

Table with columns for Buzalisz (0-8 1/2) and Takarmányliszt (Korpa: S, P, G) with prices.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése.) A lefolyt héten az üzletmenet kielégítő volt, amennyiben az emelkedő bécsi kontingens szeszjegyzések a denaturált szesz üzletmenetét is megszilárdították és a közvetítő nyakkereskedők is szívesen simuláltak az emelkedő irányzathoz, különösen pedig az olcsó bíncio eladásokat beszűntették. A jövő év első felére szőke eladások már folyamatban vannak és ezeknél helylyel-közvetl 1/4 frttal magasabb árt lehetett elérni, mint prompt árunál. Mai nagybani jegyzések: 18 1/2—18 3/4 frt 10.000 literfokonként, ingyen barrelban, ab budapesti állomás, készpénz fizetésre, engedmény nélkül.

Repeceolaj és repecepogácsa. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Repeceolajban az üzlet szilárd. Készárúként elég élénk a kereslet és szívesen fizetik a kért magasabb árt is. Új olajat gyárosok még mindig nem kínálnak, félnek a rossz repecetermésről. A készáru mai jegyzése nagybani vételnél 33.50 forint, kicsinybani vételnél 34.50 forint.

Repecepogácsa. Külföld tovább is keres, de hazai gyárosok tartózkodók. Egyes tételekért egész 5.75 forintig kérnek és ezen magas árt is szívesen fizetik. A pogácsa mai jegyzése nagybani vételnél 5.75 forint, kicsinybani vételnél 6 forint.

Szóna, szalma, takarmány. A hetivásáron szóna és szalmában kis behozatal és jó kereslet volt. Eladatott: közép minőségű jobb és elsőrendű szóna 2.50—3.10, muhar 3.25, alom szalma 1.40, zsup szalma 1.60, szecska 2.— forint 100 kilogramm szerint fuvaronként hához szállítva. Préselt szóna 2.—2.40, préselt szalma 1.20—1.40 forint 100 kilogrammra a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonáneműk: zab 5.60—6.—, tengeri 4.50—4.60, rozs —, árpa 6.— forintig.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítői üzleti jelentése a Budapesti Napló részére.) E hét második felének forgalmáról következőket jelenthetjük. A helyi vágásu marhahusból a hátsó pecsenye husok jól fogytak, míg eleje kevésbé keresett. Vidéki marhahus hátulja 40—46 krért, eleje 30—35 krért került eladásra. Borjunak ára nem változott. Nem tukkóvér sonkáknak jó a keletje, hentes áru 60—90 krajcárig, finomabb minőség 90 krtól 1 frtig kilója.

Élőbaromfiinak állandóan élénk a piaca. Özbak kilója egészben 60—70 krajcár, az élénk kereslet a beküldést ajánlatossá teszi.

Tojás az elmúlt napok alatt is kielégítő mennyiségben érkezett címünkre de a megcsappant vételkedő következtében ma az árak hanyatlása nem volt megakadályozható. Prima magyar tojásért 27.50 28.— forintos árak maradtak érvényben. Erdelyi árúért 26—27 forintot fizettek.

Vaj már kevésbé keresett, a hozatalok azonban egyre nagyobbodnak, minek folytán az árak hanyatlottak és csakis az ismert jegyű árunak volt sima elhelyezése biztosítható, friss főzővaj 70—80 krajcár, teavaj 90 krtól 1 forint 10 krig.

Spárgának jobb a fogyasztása. Vastagszálú 40—60 krig, középszálú 30—40 krig, vékony 10—20 krig kilója.

Ipar és kereskedelem.

Osztárk-Magyar Bank. A jegybank állása 1899. május 31-én a következő volt: Bankjegyforgalom 654,713.000 forint (+ 6,996.000 forint), ércértékkészlet: 511,529.000 forint (+ 4,062.000 forint), váltótárca: 100,039.000 forint (+ 7,764.000 forint), lombardüzlet: 21,846.000 forint (+ 809.000 forint), adómentes bankjegytartalék 66,737.000 forint (— 3,866.000 forint).

A Magyar Jelzálog Hitelbank a Banque de Paris des Pays-Bas és a Société générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France című intézetekkel Parisban 3 1/2%-os, aranyra szóló közszégi kötelezők átvétele iránt kötött szerződést.

Ezen szerződés értelmében a nevezett intézetek az említett kötvényekből fix számlára 20 millió frankot vesznek át. Ezek a kötvények még e hó folyamán Franciaországban nyilvános aláírás alá bocsátatnak és azok folytatlagos értékesítése érdekében akképpen történt gondoskodás, hogy az előbb említett csoportnak megfelelő opció biztosított.

E művelet megkötése nagy siker számba megy a Magyar Jelzálog-Hitelbankra nézve, mert ezen művelet oly időben jött létre, midőn magyar értékeknek külföldön elhelyezése, mint általában tudva van, szerfeletti nehézségekbe ütközött.

A bank elnöke: Beck Nándor kiváló érdemeket szerzett azért, hogy ezeket a nehézségeket leküzdötte és magyar értékeknek Franciaországban piacot hódított.

E sikerhez némileg hozzájárult az a körülmény, hogy a bank részvényei a párisi tőzsdén már évek óta jegyezve vannak és a fentebbi művelet érdekében

felhasználtattak újra üzleti összekötöttések, amelyek felett a bank régebbi időtől rendelkezik.

Az aottilon-kiállítás ünnepélyes berekesztése holnap, vasárnap este 9 órakor lesz. A felszólamlási bizottság Gelléri Mór előnkölte alatt több ülésben intézte el a reklamációkat s ma kihirdette a végleges bírálati eredményt. E szerint kiadott 22 aranyérem, 28 ezüstérem és 19 elismerő oklevél; három kiállító versenyen kívül állott. Huszonhét kiállító semmiféle kitüntetést sem kapott. A közreműködők oklevelét a végrehajto bizottság fogja megítélni.

Pinceszövetkezetek és a mintapince. A pinceszövetkezetek és a központi mintapince ügyében összehívtak ankt ma folytatva tanácskozási Darányi földművelésügyi miniszter előnkölte alatt. Az ülés elején a miniszter kijelentette, hogy a pinceszövetkezetek létesítését országszerte elő fogja mozdítani. A sik vidékeken alakuló szövetkezeteket az állam a központi hitelszövetkezet utján fogja támogatni, míg a hegyvidékeken felújított szőlők terméseire nézve alakuló szövetkezetek közvetlen állami támogatásban részesülnek. Az értekezlet azután az eléje terjesztett kérdőpontokat tárgyalta és ennek során a felszólalók annak az óhajtatásuknak adtak kifejezést, hogy a bortermelők tarsulása községenként vagy borvidékenként szövetkezeti alapa fektetessék s hogy a pinceszövetkezetek a központi hitelszövetkezetekkel kapcsolatba hozassanak. Kívánatosnak véli az értekezlet, hogy a szövetkezeti tagok borai lehetőleg közös pincében kezeltesse és hogy a szövetkezet működése a tagok szőlőművelési szükségleteinek közös beszerzésére is kiterjesszessék. Az ülést 1/2 órakor az elnök félbeszakította és délután 5 órakor újra megnyitotta. Ezuttal a mintapince kérdését tárgyalta. A felszólalók, egynek kivételével, mindannyian szükségesenek mondták a mintapince fenntartását, esetleg átalakítást, úgy azonban, hogy a mintapincébe csak a finomabb pecsenyeborok vétessenek föl és a működése főként a külföldi piacok visszahódítására irányuljon. A tárgyalás ezzel véget ért és Hertelendy Ferenc köszönetet mondott a miniszternek az értekezlet elé vitt üdvös akcióért, a miniszter pedig felkérte a megjelenteket, hogy mindegyik a maga vidékén szerezzen minél több hívet a pinceszövetkezeti eszmének.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Mayer Jakab kereskedő Pozsony, Meyer János kereskedő Weipert, Fuchs Salamon kereskedő Munkács, Eckstein Miksa kereskedő Reichenberg, Rubin Károly kereskedő Bátaszék, Konecny Jozefa Namiest, Pollák-Konirsch Gyula Komotau, Flaschner József Königrätz, Oosterreicher H. D. cég Pozsony, Belgrader Adolf kereskedő Bécs, Kohn Lipót szabó Aussig, ifjabb Weiss Mózes kereskedő Pozsony, Maticsek József díszműau-kereskedő Vuková, Krausz Lajos és társa bejegyzett óras, aranyműves és optikus Nagyvárad, azeiött Arad, Raszovits Manó kereskedő Mezőtur, Bayer József kereskedő Divcsics.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 16.25 forint pénzben, 16.50 forint áruban. Écecsben a nyersszesz ára 17.60 forint pénzben, 18.— forint áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székely-fővárosi sertés-konzumvásár arjegyzése 1899. június 3-án. Készlet 865 darab. Érkezett 765 darab. Összesen: 1630 darab. Eladatott 1394 darab. Maradt 236 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 46—47 krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 46—47 1/2 krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 45—47 krig. Öreg nehéz paronkint 400—560 kilos 40—44 krajcárig. Malacok 35—40 krajcárig kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, június 3.

Mérsékelt kínálat és jobb vételkedő mellett a hangulat kedvezőbb lett. A kínálat tartózkodó volt, amelynok következtében csak 15.000 métermáza buza került forgalomba változatlan árákkal. Egyéb gabonáneműekben a forgalom csekély volt és az árak nem változtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 350 mm. 81 k. 9 frt 66 k, 300 mm. 79 k. 9 frt 60 k, 350 mm. 78 k. 9 frt 60 k, 100 mm. 80-5 k. 9 frt 65 k, 600 mm. 80 k. 9 frt 75 k, 500 mm. 77 k. 9 frt 75 k, 100 mm. 79 k. 9 frt 50 k, 100 mm. 79 k. 9 frt 65 k, 100 mm. 79 k. 9 frt 35 k, 100 mm. 78-5 k. 9 frt 45 k, 100 mm. 78-5 k. 9 frt 40 k, 100 mm. 78 k. 9 frt 30 k, 100 mm. 78 k. 9 frt 55 k, 100 mm. 77-8 k. 9 frt 35 k, 100 mm. 77-5 k. 9 frt 40 k, 400 mm. 77-3 k. 9 frt 40 k.

Pestvidéki: 200 mm. 80 k. 9 frt 60 k, 120 mm. 80 k. 9 frt 55 k, 100 mm. 80 k. 9 frt 55 k, 100 mm. 78-5 k. 9 frt 45 k, 150 mm. 78 k. 9 frt 70 k, 100 mm. 77-5 k. 9 frt 30 k, 100 mm. 77 k. 9 frt 30 k.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 78 k. 9 frt 20 k, 100 mm. 79 k. 9 frt 25 k, 60 mm. 78-5 k. 9 frt 25 k, 200 mm. 77-2 k. 9 frt 10 k, 100 mm. 75 k. 9 frt 05 k.

Bácskai: 940 mm. 76-5 k. 9 frt 55 k, 100 mm. 75-5 k. 9 frt 30 k, 2980 mm. 73-6 k. 9 frt 15 krajcár.

Kalocsai: 1100 mm. 76,2 k. 9 frt 47 k, 500 mm. 76-2 k. 9 frt 47 1/2 k.

Budai: 300 mm. 75 k. 9 frt 30 k, 100 mm. 74 k. 8 frt 95 k.

Bánáti: 400 mm. 77-3 k. 9 frt 40 k, 100 mm. 77 k. 9 frt 40 k. Dunavidéki: 1560 mm. 77 k. 9 frt 10 k, 1250 mm. 75-7 k. 9 frt 10 k. Bolgár: 100 mm. 75-3 k. 7 frt 50 k.

Mind 8 hónapra.

Rozs: 700 mm. 7 frt 12 1/2 k, 400 mm. 7 frt 10 k, 200 mm. 7 frt 10 k, 100 mm. 6 frt 60 k. Árpa: 100 mm. 5 frt 75 k. Zab: 100 mm. 5 frt 70 k.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for Buza (6) and various types of grain (bánáti, tiszavidéki, pestvidéki, fejméregyoi, búcskal, román, szorb, bolgár) with prices.

A határidőszlet folyamán a következő kötések történtek:

Table with columns for Buza októberre, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri májusra 1900, Tengeri júniusra, Tengeri júliusra, Repece augusztusra with prices.

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns for Buza júniusra, Buza októberre, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júniusra, Tengeri júliusra, Repece augusztusra with prices.

Délután fél 5 órakor zárul:

Table with columns for Buza októberre, Rozs októberre, Tengeri májusra 1900, Tengeri júliusra, Zab októberre, Repece augusztusra with prices.

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde kezdetben csendes irányzattal indult, később bécsi fedezési vételekre megszilárdult. A zárlat nyugodt volt. — A helyi piacon Rima- és Jelzálogrészvények emelkedtek. A forgalom mérsékelte volt.

A déli tőzsde kellemes volt. Zárlatkor azonban némi realizációkra nyugodtabb volt. — Felemlítésre méltó, hogy államvasutak, melyek az egész idő alatt elhanyagoltak voltak, a mai üzlet egész tartamán szilárd magatartást tanúsítottak s csaknem 2 forinttal emelkedtek s függetlenül a többi értékek árirányzatától, szilárdan zárlatuk.

Valuták és érváltók változatlanok.

Az előtözsde tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 387.80—388.50, Osztárk hitelrészvény 359.—359.50, Osztárk-magyar államvasuti részvény 356.80—358.25, Jelzálogbank-részvény 246.25—247.25, Városi villamos részvény 212.—213.—, Rimamurányi vasmű-részvény 309.75—311.25 forinton, Salgótarjáni közsémb. részv. 326.—328.— frton.

A déli tőzsde tartott.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.50—389.25, Osztárk hitelrészvény 359.10—359.60, Osztárk-magyar államvasuti részvény 358.50—359.60, Jelzáloghitelbank 246.—246.75, Leszámítolóbank részvénytársaság 259.—, Rimamurányi vasmű 311.—311.25, Déli vasut 53.50 forinton. Az utótözsde az irányzat csekély üzlet mellett nyugodt maradt.

Jegyzetek: Osztárk hitelrészvény 358.50—359.20, Magyar hitelrészvény 388.25—389.—, Jelzálogbank 246.25—248.75, Osztárk-magyar államvasut 358.75—359.50 forinton.

Délutáni zárlat:

Table with columns for Osztárk hitelrészvény, Leszámítoló árfolyamok: Magyar általános hitelbank, Osztárk hitelintézet, Budapesti bankegyesület, Hazai bank r. t., Pesti m. kereskedelmi bank, Egy. Budap. f. v. takarékpénztár, Felsőmagy. bányá-és kohomű, Magyar aszfalt részvénytársaság, Salgótarjáni közsémbánya r. társaság, Schlick-féle vasöntőde részv. t., Kőbányai polgári serfőző, Magyar kukoripar, Magyar villamosági r. t., Bpesti városi villamos vasut, Ganz-féle vasöntőde részv.-társ. with prices.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) Magyar Államadósság.

Table with columns for bond types (Aranyjárdék, Koronajárdék, etc.) and their values in 100 and 1000 units.

b) Osztrák Államadósság.

Table with columns for bond types (Koronajárdék, 1864-es sorsjegy, etc.) and their values in 100 and 1000 units.

c) Idegen Államadósság.

Table with columns for bond types (Bojár vasuti kölcsön, Más kölcsönök, Budapesti évfárosi kölcsön) and their values in 100 and 1000 units.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bonds and loans from Budapestian institutions, including Belvárosi takarékp. zálog, Egyes. főr. takarék, etc.

Elsőbbségi kötvények.

Table listing priority bonds from various sources like Adria elsőbbségi kötvény, Kézui vasút, etc.

Bankok részvényei.

Table listing bank shares from various banks like Bankbeszéllet, Kassa-oderbergi, etc.

Gőzmalomok.

Table listing steam mill shares from Concoridia, Előb. budapesti, etc.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing savings bank shares from Belvárosi, III. kerületi, etc.

Biztosító társaságok részvényei.

Table listing insurance company shares from Bécsi élet- és járadék, Borsodi, etc.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing mine and brick factory shares from Brassói bánya, Budapesti lépka, etc.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing iron works and machine factory shares from Gadsdagi rézgy., Danubius, etc.

Könyvnyomdák részvényei.

Table listing printing house shares from Athenaeum, Franklin, Komos.

Különféle vállalatok részvényei.

Table listing various other company shares from All. wagg.-kölcs., Bányai villamos, etc.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing transport company shares from Adria tengerbi., Bécsi közúti vas., etc.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets from Bécs, Hamburg, Frankfurt.

Pénzmemek.

Table listing currencies from Vért arany, 20 márkás arany, etc.

Külföldi váltók (ábra).

Table listing foreign exchange rates for Amsterdam, London, etc.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table listing interest-bearing securities like Aranyjárdék, Koronajárdék, etc.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 40.—46.— forint, vörös tiszal, alföldi és felvidéki 28.—30.— forint, Vörös erdélyi — Vörös bánági 32.—34.— forint, Középszemű 32.—34.— Nagyszemű 36.—40.— Disznószir: budapesti 48.50—49.50 forint, vidéki — frt. Táblaszalonna: légerszáritott vidéki — városi 4 darabos 43.50—44.— forint, 3 darabos 46.50—47.50 forint, füstölt 49.—50.— forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — forint, 120 darabos 9.75—10.— forint, 100 darabos 10.75—11.25 forint, 85 darabos 13.50—13.75 forint, zsiarvái: szlovéniai 8.25—8.50 forint, 100 darabos 9.50—9.75 forint, 85 darabos 13.—13.25 forint, Szilvaiz: szlovéniai 14.—14.50 forint, szerbiai 13.25—13.50 forint, anonnali való szállításra.

A bécsi gabontőzsde.

Etes, június 3. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Buza május—júniusra 9.26. Buza őszre 8.94. Rozs május—júniusra 7.57—7.62, őszre 7.14. Zab május—júniusra 5.93, őszre 5.82. Tengeri május—júniusra 4.71, július—augusztusra 4.80. Repce augusztus—szeptemberre 12.70—12.80 frton.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde kedvező hangulatban nyílt meg. A déli tőzsde csendes. A zárlat tartott.

Bécs, június 3. (Magyar értékek zárlata.) 4% arany járadék 119.50. Tiszal és szegedi kölcsön sorsjegy 138.40. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.10. Magyar leszámítoló 6% pénzváltóbank 256.—. Rimamurányi vasműrészvény 310.75. Magyar koronajárdék 97.—. 4% os Magyar földteleh. kötvény 95.15. Magyar hitelbank részvény 388.50. Magyar nyerevényi kölcsön sorsjegy 160.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 186.50. Magyar kereskedelmi bank 14.17.

Bécs, június 3. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papírjárdék 109.75. 4% os osztrák aranyjárdék 119.95. 1860-iki sorsjegy 139.25. Osztrák hitelsorsjegy 200.50. Angol-osztrák bank 153.—. Bécsi bankjegysület 276.25. Osztrák-magyar bank 919.—. Déli vasut 63.50. Dunagőzhajózási részvény 443.—. Dohányrészvény 146.—. Császári és királyi arany 6.70.—. Német bankváltók 59.92. 4% os ezüst járadék 100.35. Osztrák koronajárdék 100.50. 1864-iki sorsjegy 193.75. Osztrák hitelintézeti részvény 358.87. Unionbank 317.50. Osztrák Länderbank 241.50. Osztrák-magyar államvasut 358.75. Elbavölgyi vasut 263.25. Alpesi bányarészvény 239.10. 20 frankos arany 9.55.—. Londoni váltóár 120.50. Bécsi Tramvaj 497.—. Az irányzat gyengébb.

Bécs, június 3. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 358.62. Magyar hitelrészvény 388.75. Angol-Osztrák bank 153.—. Union bank 317.50. Länderbank 242.—. bankjegysület 276.—. osztrák-magyar államvasut részvény 358.75. északnyugati vasut részv. 249.25. elbavölgyi vasut 263.25. dunagőzhajó részv. —, alpesi bányarészvény 239.10. májusi járadék 100.75. osztrák koronajárdék —, magyar aranyj. —, magyar koronajárdék 97.—. német birodalmi márka májusra 58.96. júniusra —, török sorsjegyek 65.80. rimamurányi vasmű 310.50 déli vasut —. dohányrészvény 146.—. Napoleon d'or 9.55/2. Lombard 63.75. Gyöngült.

Külföldi értéktőzsdék.

Eerlin, június 3. (Tőzsdéi tudósítás.) A tegnapi nyugati tőzsdék kedvező irányzata megnyitáskor itt is az egész irányzatra jól hatott és a bányarétekek további emelkedését vonta maga után. Később az irányzat az egész vonalon kedvező volt. A tőzsde nem sok időn belül a korszak és közszérendületnek árainak emelését várja. A díszelőrdői tőzsde tegnapi hivatalos jelentése is jól hatott. Spanyolork szilárdak a tegnapi párisi és londoni haussera. Vasutak jól tartották magukat, kivéve a svájciakat. Amerikaiak emelkedtek. Később a helyi értékek jól tartották magukat. Laura kisse gyöngült. Spanyolok kizárólag Parisra hanyatlottak. Magánleszámítási kamatláb 3%.

Berlin, június 3. (Zárlat.) 4% os papírjárdék —, 4% osztrák aranyjárdék —. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 97.—. Osztrák-magyar államvasut 153.50. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 169.50. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.75. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 199.10. Általános villamosági Edison 298.75. Geisenkircheneri 210.40. Laurakohó 276.40. 4% os ezüstjárdék 100.—. 4% magyar aranyjárdék 100.40. Osztrák hitelrészvény 224.40. Déli vasut —. Orosz bankjegy 217.—. 4% os új orosz kölcsön 100.20. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 95.80. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 178.50. Harpeni 210.60. Az irányzat gyengült.

Hamburg, június 3. (Zárlat.) 4% os ezüstjárdék 99.70. 1860. sorsjegy 147.—. Déli vasut 28.90. 4% osztrák aranyjárdék 101.25. Osztrák hitelrészvény 224.—. Osztrák-magyar államvasut 153.25. Olasz járadék 95.20. 4% magyar aranyjárdék 100.35. Az irányzat gyengült.

Frankfurt, június 3. (Zárlat.) 4% os papírjárdék —, 4% osztrák aranyjárdék 101.65. Magyar koronajárdék 96.85. Osztrák-magyar bank 152.60. Déli vasut 28.90. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.35. Bécsi bankjegysület 138.50. Villamos részvény 159.80. 8% os magyar aranykölcsön 85.50. 4% os ezüstjárdék 99.90. 4% os magyar aranyjárdék 100.35. Osztrák hitelrészvény 224.50.

Osztrák-magyar államvasut 153.50. Északny. vasut —. Bécsi váltóár 169.60. Párisi váltóár 811.33. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 240.—. Az irányzat szilárd.

Páris, június 3. (Zárlat.) 3% francia járadék 102.30. Olasz járadék 96.50. Osztrák-magyar államvasut 771.—. Francia törleszt. járadék —. 4% magyar aranyjárdék 102.40. Török dohányrészvény 316.—. Osztrák Länderbank —. 3 1/2% os francia járadék 102.90. Osztrák földhitelintézeti részvény 1307. Déli vasut —. 4% osztrák aranyjárdék 102.40. Ottomanbank 695.—. Párisi bankrészvény 1135. Alpesi bánya részvény —. Az irányzat gyenge.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 3. A sertésüzlet irányzata változatlan. A Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónkint 400 kilogramm felüli sulyban) 43 1/2—44— krajcár. Öreg közép párónkint 300—400 kilogramm terjedő sulyban 44—45 krajcár. Fialat nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli sulyban 47 1/2—48 krajcár. Fialat közép (párónkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 47—48— krajcár. Fialat könnyű párónkint 250 kilogramm terjedő sulyban) 47 1/2—48 1/2 krajcár. — II. Magyar szedett: Nehéz (párónkint 280 kilogramm felüli sulyban) — krajcár. Közép (párónkint 220—280 kilogramm sulyban — krajcár. Könnyű (párónkint 220 kilogramm terjedő sulyban) — krajcár. — III. Romániai: Nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli sulyban) — krajcár. — Közép (párónkint 250—320 kilogramm terjedő sulyban) — krajcár. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — krajcár. — Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli sulyban) 46—47— krajcár. — Közép (párónkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 46—47— krajcár. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 44—46 krajcár. Sertésárak száma: 1899. június 1. napján volt készlet 49.144 darab, 1899. június hó 2. napján felhajtott 218 darab, 1899. évi június 2. napján elszállított 916 darab, 1899. június 3. napjára maradt készletben 48.446 darab.

TÁJÉKOZTATÓ.

Advertisement for KATHREINER-FÉLE Kneipp maláta kávé. Includes an illustration of a woman and child, and text describing the benefits of the coffee.

Advertisement for Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Includes an illustration of an anchor and text describing the product's effectiveness for various pains.

Kivonat a hivatalos lapból. — Június 3. — Kinesztészek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hanskari Ernő fogalmazó-gyakorlatot feladottaként segéd-fogalmazóvá, Fungl Erzsébet kolozsvári és Lengyel Mihály nagy-szűlősi állami polgári iskolai segédintézőt, illetve segédintézőt a X. fizetési osztály 3-ik fokozatú rendes tantónővé, illetve tantónővé, Havranek János okleveles tanítóvá a tomes-moraviai állami elemi népiskolához rendes tanítóvá kinevezte. — A győri írókötőháza elnöke Domy Imre végzett joghallgató ideiglenes minőségben díjaz joggyakorlatokká nevezte ki. — A debreceni írókötőháza elnöke Zöld István ideiglenes minőségű díjtalan joggyakorlatot segé-

dijas joggyakorokká nevezte ki. — A komáromi törvényszék elnöke dr. Löwy Gy. komáromi lakos gyakorló ügyvédet a nevezett törvényszék mellé állandó német tolmácsáá nevezte ki.

Felvilágítás. Számtisztai állásra a budapesti pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; albirói állásra a szilagy-somlyói járásbírósnál 2 hét alatt; kiadó állásra Sopron sz. kir. városnál június 6-ig; iskolaszolgai állásra a pécsi állami főreáliskolán június 30-ig; segédhivatali igazgatói állásra a dobányvédőki központi igazgatóságnál 14 nap alatt; hivatalisolgai állásra az erzsébetvárosi törvényszéknél 4 hét alatt.

Napirend.

Napló. Vasárnap, június 4. — Római katolikus: A 2. Kerény pk. — Protestáns: Kerény — Görög-orosz (június 23.) Mihály pk. — Zsidó: Sziván 26. — A nap két reggel 3 óra 49 perccel. — Nyugszik este 7 óra 34 perccel. — A hold két órával 12 óra 12 perccel. — Nyugszik délután 3 óra 50 perccel. A miniszterek nem fogadják. Urnapi körmenet a fővárosi plébánia templomokban. Zene és a belvárosi főplébánia templomán, délelőtt 10 órakor. A Magyar Jogász-Egyesület évi közgyűlése délelőtt 10 órakor (Szemere-utca 10. szám). A fehérvári-tiszti ünnepélyek nyári ünnepélye, délután 4 órakor a népligeti sörözőkban. A Budapesti Építőmesterek Belegyűlése délelőtt 10 órakor. A Nemzeti Kerekpár-Egylet pályaversenye a Csemmeri-utcai pályán, délután 3 órakor. A Magyar Állami Alkalmazottak Egyesületének évi közgyűlése délután 2 órakor a Mügyetom kistemplomban. A Szent Imre Önképző-Egylet évi közgyűlése. Nemzeti Múzeum: Régiség-tára, nyitva délelőtt 9 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők. Tavaszi nemzetközi távlat a műcsarnokban. Nyitva délelőtt 9 óráig este 11 óráig. Belépődíj 20 krajcár. Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. (Ferenciek-tere 9. szám) nyitva délelőtt 9-től este 9-ig. Belépődíj 20 krajcár. Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó hazájra. nyitva délelőtt 9—1-ig. Természettudományi gyűjtemények muzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig. Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig. Országos Képtár és a Van Dyck kiállítás a tud. Akadémiaiban, nyitva délelőtt 9—1-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig. Akadémiai könyvtár zárva. Múzeumi könyvtár zárva. A Hódoltság-ünnepély. Eisenhut Ferenc örösi kör képe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 óráig este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás. Kereskedelmi-történeti múzeum és leleti mintatár az Inarcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-ut 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-től este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár. Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 óráig 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 óráig 12-ig. Alattkelt nyitva egész nap.

ÜTMUTATÓ.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, es. és kir. udv. szállitók Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sark) Zenepalota. Megjelent! MAGYAR-TILINKO-ISKOLA, melynek segítségével a tilinkon, a közkedvelt magyar hangszeren tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játék-szani, — minden további magyarázat nélkül. Ez iskola egyszersmind 65 legszebb magyar s más kedvelt darab gyűjteménye. Ára 1 fnt 50 kr., netto; 1 fnt 65 kr. beküldése ellenében bérmentve küldetik.

Első Leánykiházasítási Egylet Budapesten, VI. ker., Teréz-körút 40—42. szám. Alapították 1863. évben. Kifizetett nasszjátékok 1892. december hó 31-ig 1.600.000 fnt. Legelőnyösebb feltételek kiházasítási biztosításokra 300 fntól 10.000 fntig.

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvénytőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkülönbözőbb visszafizetési feltételek mellett.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkelesési Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató; Benke Gyula, VI. ker., Andrássy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztosító társaság; alapították 1868. Biztosított tőkeállomány 215 1/2 millió korona Európai osztály: Berlin, Leipzig, Szatmar Nr. 12. (saját palota). Részvényeseknek korlátolt osztályok. Biztosított oftelek az osztályokt éventek felvehetik. Ingven háború-biztosítás. Magyarországi vezérképviselőség Budapest V., Váci-körút 16. sz. Igazgató Kállay Gyula. Prospektus kívánatra ingyen.

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Elsőrangú szálloda a város központján. Mérsékelt árak. Világítás és kiszolgálás a szobaárakba betudva. Kammer Ernő tulajdonos.

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyancsak valódi angol bőr ülőbútorok készpénzfizetés mellett, igen előnyösen beszereshetők; illetve megrendelhetők esetleg részletfizetésre is (Gresz Lajos kárpitos és díszítő). Raktár és műhely: VIII., József-körút 17.

Pannonia szálloda, Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Színház és Népszínház között. Százharminc szoba és terem. Nagy étkező-termek és kávéház. Olvasó-és társalgó-terem. Elektromos felhúzó (Lift). Villamos világítás. Központi fűtés. Fűrdők.

„Páris” szálloda Budapest. Körülbelül 100 szoba és szalonok 1 fnttől felj. fűrdősobák és villamvilágítás, elegáns kávéház, étterem és sörözők, Bachusz-pince, látványosság.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Duas, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laborca, Ung) and water level measurements for various locations like Tisza, M.-Sziget, Tekeháza, Tokaj, Tisza-Füred, Eszék, Csongrád, Szeged, Török-Becse, Tihel, Bártfa, Topolya, Bodrog, Sajó, Zsica, Hernád, Margit, B.-Ujfalu, Körös, Csauca, N.-Várad, Belényes, Gy. Fehérvár, Gyoma, B.-Ujfalu, Branyicska, Soborsin, Ad, Mád, K.-Kostály, Béga, Temesvári, Temesvár, Beeskerek.

GÖZEKÉKET, GÖZHENGEREKET és GÖZUTIMOZDONYOKAT minden czéhszerű nagyságban és a legutányosabb árak mellett építenek. JOHN FOWLER & Co. Budapest-Kelenföldön a vasutállomással szemben.

Hirdetmény. V. b. Löwy Sándor csődömgébehez tartozó rőfős és dívtartó, valamint bolti felszerelésből álló és a csődleltár szerint 4849 korona 18 fillére becsült ingóságok a csődválasztmány 1. évi május hó 31-én kelt határozata alapján zárt ajánlati verseny útján fognak értékesíteni. Felhívunk ennél fogva venni szándékozók, hogy ajánlatukat zárt borítékban a fenti becsár 10%-át tevő bánompénzzel együtt folyó évi június hó 25-ének délelőtti 10 órájáig alulírott tömeg gondnokhoz adják be. Ajánlatot csak az egész tömegre lehet tenni. A választmány felelőssége, sem a tömeg mennyiségéről, sem minőségéről nem vállal. Vevő a vételárát kötelese az ajánlatának elfogadása után 3 nap alatt tömeg gondnok kezéhez készpénzben felkelteti. A vételi illeték a vevőt terheli. A választmány fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg azok egyikét sem fogadja el. Részletes feltételek és az árakról társ tömeg gondnoknál megtekinthetők. Dr. Frok Gyula ügyvéd, tömeg gondnok, lakik: Nyiregyháza. Vizgyógyintézet „Priessnitzthal” Mödlingben

Vasvari Mór Károly-körút jó hirnevű férfi szabó-üzlet visszavonulás miatt eladó. Egy uri öltöny 10 fnt, „ felöltő 9 „, „ nadrág 4 „, „ frakk vagy szalonöltöny 18 „

Magyar kölesönös állatbiztosító társaság mint szövetkezet Budapest, VII., Erzsébet-körút 27. Biztosításokat elfogad: lovak és szarvasmarhák elhullása következtében beállott károsatok megtérítésére. Kártérítés igénye fennáll: ha károsítás és lényeges betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha a szövetkezet kényzszerőségét kénytelen elrendelni. A díjak rendkívül mérsékelték. Az intézet élén állnak: Bárd Eötvösleánya György földbírtokos, alnök; Károly Gyula földbírtokos, gróf Bethlen Balázs es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbírtokos, dr. Bárdy László országgy. képviselő, földbírtokos, Chenei György es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbírtokos, báró Jósika Gábor, es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbírtokos, gróf Kozma Károly, főrendiházi tag, földbírtokos, báró Nyáry Béla, es. és kir. kamarás, földbírtokos, gróf Eszék Gedeon, földbírtokos, dr. Elmásy Árpád, a Magyar agrár és járadékbank rektora, gazdasági tanácsos, dr. Zetényi Árpád, ügyvéd, Taky István, es. és kir. kamarás, a pestmegyei gazdasági egyesület alelnöke, földbírtokos, Zselyki Jenő, földbírtokos, dr. Fajcsik Ignác, földbírtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatóság tagok. Felvilágosításra szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügyosztályok.

Tátra Barlangliget. Klimatikus gyógyhely 763 m. a tenger színe fölött. Hídegyógyintézet Priessnitz és Knapp rendszerrel, meleg- és törpényes- láptüdők. Villamos fénycső, mely új gyógy-mód az összes Tátra-fürdő közl. egyedül Barlang Liget van bevezető és kintő eredménynyel használják a szívrohamok, köhögés, szásk ellen. Utolsó vasúti állomás: Szeged-Béla. A telep a Magas Tátra tövében, fenyőerdők közepette fekszik, északon, tiszta pörmentes levegővel és zsendő sziklaforrással bír. Az átlagos jú és július között, hirtelen és hegyri kelések rendelkezésre állnak. A villamos világítás alatt látványos cseppkőbarlang minden nap látogatható. Bővebb felvilágosításra szívesen szolgálunk: Budapestben a fűrdőorvos Károly Gusztáv dr. VI., Fehérvári út 81., Kerepesi-ut 36. sz. 1. emelet.

Lázár Béla: Művészeti tanulmányok. Magyaró tanulmány az 1899-iki tavaszi tárlathoz. Ára 1 korona. Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában, József-körút 18.

Éppen most jelent meg! A Sárga Dominó. Írta: PRÉVOST MARCEL. Fordította: Dr. Bethlen Oszkár. Ára: 50 krajcár. Megrendelhető: a Budapesti Napló kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

„Szolnoki Mezőgazdasági Takarékpénztár Részv.-Társ.” Meghívás. A „Szolnoki Mezőgazdasági Takarékpénztár részvénytársaság” 1899. évi június hó 15-án d. e. 10 órakor Szolnokon, a társaság helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak. A közgyűlés tárgyai: 1. Bejelentése annak, hogy Lippich Gusztáv vezérigazgató ur Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye főispánjává történt kinevezetése folytán a vezérigazgatói állásról lemondott. 2. Az üresedésbe jött vezérigazgatói állásnak a jövő 1900. évi február hóban tartandó rendes közgyűlésig terjedő időtartamra való betöltése. 3. Netáni indítványok tárgyalása. Kelt Szolnokon, 1899. évi június hó 2-án. Az igazgatóság. A közgyűlésen megjelenhetnek és szavazattal bíznak mindazon részvényesek, kik a közgyűlést megelőzőleg legalább 2 hóval előbb neveikre ir- részvényeiket a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztáránál vagy Budapesten a „Magyar Agrár-és Járadékbank-részvénytársaság”nál, lát. megnyitják.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP in PAP in PAP in. GICHNER JANOS és TÁRSA paplan, matrac és kárpitosárú gyárosok, szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítő stb. nagy vál asztékban. Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem tevéő árakat kissezünk, vagy a pénzt visszadjuk.

Sajtolt széna! Ajánlatok kéretnek: 1500 mm. réti szénára és 300 mm. alomszalmára a déli vasut kisbéri vagy a m. a. v. Győr-Asszonyfai állomására szállítva. Dr. FUCHS MÓR, Budapest, Andrássy-ut 16.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi június hó 4-én.

A Zách-család.

Dráma 4 felv. Abonyi Árpádtól.

Személyek:

Róbert K. Borcsényi	Fellicán	Szaecsvay
Erzsébet Paulayné	Klára	Cs. Alsózi I.
Kázmér Mihályi	Cselényi	Pálfi

Kedzete 7 1/2 óraker.

M. Kir. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi június hó 4-én.

A szentpétervári orosz császári operaház halottja tagjainak vendégjátéka Petipa Mária k. a. első jelentős, Prochorszenkaja Olga k. a. első klasszikus táncosnő, Legat Sergius és Legat Miklós ur magántáncosok fellépésével:

Lovasság szálláson.

Ballet 1 felv. Petipa Marius balletmestertől. Zenéjét szerette Armsheimer János.

A fárós leánya.

Ballet Petipa Marius balletmestertől.

Táncgyuleg.

Kedzete 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi június hó 4-én.

Délután 2 1/2 óraker mérsékelt helyárrakkal:

Az „Arany Kakas”.

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fái J. Béla.

Szakra Julis Haraszthy H.	Klárka	Kalmár P.
Fürge Antal Hegedüs	Dr. Gyártás	Góth
Dachsimayer Szathmáry	Müller	Tapolczai
Erzsi Varsányi	Flóris	Gyöngyi
Liza Rostagni	Treszka	Sugár M.
Horváth Gál	Körmös A.	Kazaliczky

Este:

G. Sóverin ur mimodrámai művész utolsó vendégfellépésével.
Gaszner Boriska k. a. a m. kir. Operaház tagja mint vendég:

„Chand d'habits!”

(A házaló.)

Zenés némajáték 3 képből. Szövegét írta: Catulle Mendés. Zenéjét szerette: Jules Bouval.

Ezt megelőzi:

A királyné apódiája.

Vigjáték egy felvonásban. Irták: Holtai Jenő és Makai Emil.
Kedzete 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo.

A mulató 16 fokra szellőztetve van.

Kedzete 1/2 óraker, vége 12 óraker.

A rendes nyári idény helyárrak mellett.

Ma rövid vendégszereplés!!

Joseffy József

urnak a Theater an der Wien-ből az I felvonásos operetben

„die Jungfrau v. Belleville”

Millocker Károlytól.

Személyek:

Troupeau volt lámpa gyáros	Göttler ur
Virginia leánya	Hoffmann k. a.
Borgavotte Javotta kiasasszony a nőnője	Langhoff assz.
Adrienne, Virginia nővére	Hasman k. a.
Archibald Chateaurien gróf	Freund ur
Godibert Curassier őrmester	Joseffy József ur

Veanador csoport szomszédok Tir és barátokból
Dan Doune, gesztemer
Babetta, szobalány, Tropeaéknál
Belleville lakói és vendégei.

Mint éneketek:

I. „Die von der Infanterie” Couplet. II. „Schwarz ist mein Lieblings- Couleur” Couplet. III. „Fiferari Duett”. IV. „Virginia Duett”. V. „Weib, Wein, Gesang” Lied.

Hatásos sikere a juniusi műsornak.

Les Joosé

a legjobb légtornászok.

Broth. Broklin

az eredeti zenélő ollókészőrűsük.

Les Welton

a kitűnő kézik akrobaták.

Ugyint az ujonnan szerződött mű-
erők.

Poschinger Fülöp

fegyvergyár Ferlachban (Karintia).

Kitűnőre számos díjjal és a koronás arany érdemkereszttel, ajánlja kitűnően gyártott jól beült, a cs. k. k. kisérteti intézetekben hivatalosan kipróbált fegyverek mérsékelt áron. Szolid munkát és jó lávsórt keresés vállalat. Aranykereszt inვენ.

Zongorák és pianinók

A világ első gyár-
raiból, valamint sa-
ját készítőmények,
melyek zeneműve-
szek által a zene
gyöngyeinek nevez-
tettek el, ez időben
legszilárdabban vá-
sárolhatók.

Keresztély mintazongoratermben,
Budapest, Váci-körút 21. sz.

Ócska zongorák becsértetnek és hangolások, valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar-udvar).

Maradékokat

a Klyó-utca 3. sz. alatt létezett, lebontandó helyiségből kénytelen voltam új üzletembe átvinni a az összes, még megmaradt

szőnyegeket,

csipkefüggönyöket, színes függönyöket, butorszöveteket, ágy- és asztalterítőket, flanel- és utazó-takarókat, kocsitakarókat, plaidet, polkróccokat elismert kitűnő és szolid minőségben rendkívül olcsó áron adom el — míg a készlet tart.

JOANNOVITS DÖME

IV., Váci-utca 2. (Városház-tér sarok).

Alapított 1820.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, hogy francia módszer szerint, s saját termék boraimból előállított:

„Diadal” pezsgőboromat

több év óta üzemben levő pezsgőbörgyáramból június havától kezdve forgalomba hoztam.
Szives pártfogást kérve

Eberhardt Antal,

Budafok.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétyl egyetemi tanár urak által gyógycélokra ajánlott

GOLIÁT MALÁTASÖRE

Idegbajokban, vérszegénységénél, emésztési zavaroknál, gyengeségénél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyúttal

Legkellemesebb üdítő ital.

Ára vidékre kőbányai vasuti állomáshoz szállítva: nagy palack 19 kr., kis palack 13 kr., fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palack.

Betét: nagy ládát: 1 frt 60 kr., kis ládát: 1 frt 20 kr., palackért 6 kr., mely azoknak bérmentes visszaszolgáltatásakor visszaszolgáltatják.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Quisisana automatá buffet-ekben is.

A R A D.

Révész Nándor könyv-, zenemű- és papírkereskedése Arad. Szabad-
ságter 20. sz. Hazai és világpiaci termékek állandó és dus raktára, lakó-
kötönyvek, óriási nemű raktára a legnagyobb igényeket kielégítőleg van felszerelve. Gyűjteményi könyvek és nyomtatványok. Gazdag raktár mindennemű író-, levél- és rajzpapírok-
író- és rajzszerkeztől. Legnagyobb és legszebb választék raktára mindenféle dísz levél-
papírok és egyszerű levélpapíroknak. Üzleti könyvek gyári raktára.

Krausz Lajos órák, ékszerész és látszerész, Arad,
Andrássy-tér 15.
Javítások pontosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Magyar Király Szálloda Arad. A város legszebb helyén, villamos megállóhely, csak Arad hegyvidéki borok. Kitűnő konyha, szép szobák, mérsékelt árak.

AZ „ANKER”

élet- és járadék biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 végén... 65 millió forint
Biztosítási állomány 1898 végén... 243 millió forint
Eddigi kifizetések... 103 millió forint

A nyerevényrészesüléssel biztosítottak A osztályterv szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztályterv szerint (évenként emelkedő osztalék) 1897, 1898 és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjak 9%, 12%-a és 15%-a fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Mindenemű haláleseti, életeseti és járadék biztosítás.
Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

NEW-YORK

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Alakult 1845-ben.

Az összes nyerevények a biztosítottak tulajdonát képezik.

Kivonat az 1898. évi üzleti jelentésből:

Aktívák összege... 1.099 millió korona
Évi bevétel... 227 „
1898-ban a biztosítottaknak kifizetett... 107 „
1898-ban kötött új üzletek összege... 760 „
Tiszta fölösleg 1898. végén... 132 „

Az 1898-ban a biztosítottaknak kifizetett nyerevényosztalékok összege 14 millió koronára rugott.

A New-York a múlt év összes országában bír főkökkel.

Referenciák Magyarországon:

Magyar Általános Hitelbank.
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, Erzsébet-körút 9—II., New-York palota.

ajtók, ablakok

Ócska és új

EISLER ÁRMIN

építő asztalosnál
Budapest, V. Nádor-u. 61.
(a Lipót-körút sarkán.)

Fényképező készülékek

(kerékpárosoknak is) minden ábrán.

Ismert pillanat felvételeink a napi-
eseményekről legjobb tanúságot
tesznek készülékünk minőségéről.

Lechner R. (Müller Villem.)
cs. és kir. udv. fényképező közlék gyára.
Bécs, Graben 31.
(Műasztalosság.) (Szerk.-műhely.)

STANDARD életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolhon.)

Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.

Évi bevétel... 27.500.000
Kivonat nyerevényrészek... 150.000.000
Vagyon... 210.000.000
Halálesetek folytán kifizetve... 150.000.000

A Standard körtényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad vállalkozások. Kétségtelen érvény-
ben tartása díj fizetés elmulasztásánál. Tökéletes és ábra megállapított
visszaváltási érték. Megtámaszthatatlanság. Feltétlen fizetés nyugdíjasok esetében

egy évi fennállás után. Szabad háborúbiztosítás napfényes részre.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi június hó 4-én.

Toledad.

Operette 3 felvonásban. Irtá Fabrice Carré. Fordították Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerette Edmond Audran.

Személyek.

Toledad	F. Hegyi Ar.	Pitou	Ujvári
Maracona	M. Csatai Zs.	Marius	Ternyei
Antonio	Vidor	Mélie	Szeleposényi L.
Lombard	Szirmai	Agatha	Eötvös Stefánia
Trippmann	Raskó	Sophie	S. Harmath I.
Báróné	Blaha Sárika	Diana	Szöllösi R.
Poulet	Kovács M.	Félicienne	Tallian Ida

Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi június hó 4-én.

Délután 2 1/2 óraker mérsékelt helyárrakkal:

Rákosi Szidi magánészlezkölójának vizsgálati előadását:

A Beesület.

Színmű 4 felvonásban. Irtá: Sudermann Herman. Fordította: Fái J. Béla.

Este:

L. Komáromi Mariska assz. felléptével

Vasuti baleset.

Énekes bohózat 3 felv. Irtá: Faragó Jenő. Zenéjét szerette: Donath Lajos.

Ezt követi:

Az apja, az anyja, meg ő.

Jelenet. Irtá: Faragó Jenő. Előadja: Ráskai Emília.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

FOVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavárosban.

Vasárnap, 1899. évi június hó 4-én.

Délután 3 óraker, félhelyárrakkal:

Virágcsata.

Operette 3 felvonásban.

Este:

Három feleség.

Bohózat 3 felvonásban.

Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap 1899. évi május hó 4-én.

Délután 1/4 óraker félhelyárrakkal:

A halász szeretője.

Eredeti énekes népszínmű, irtá és zenéjét szerette Dankó Pista.

Este 1/28 rendes helyárrakkal:

Narciss.

Kezdeté 7 óraker.

ŐS-BUDAVÁRA.

Szombat, 1899. június hó 4-én

Nyitva délutáni 3 órától reggeli 4 óráig

6 előadás

délután 4 óraker, délután 6 óraker, este 7 óraker, este 8 óraker, este fél 10 óraker, este 10 óraker.

A nagy honvédenekar hangversenye.

Belépő díj (érvényes a belépéstől reggeli 4 óráig) délutáni 6 óráig 20 krajcár, azontul 30 krajcár, 12 éven aluli gyermekek 10 krajcár.

Mérsékelt árú belépő jegyek a dohányföldszékben.

Confetti és Serpentin.

Kulmbachi Mackósör (Petzbräu) A legjobb bajor sör

Kulmbachi Mackósör (Petzbräu) A legjobb bajor sör

Kulmbachi Mackósör (Petzbräu) A legjobb bajor sör

Kulmbachi Mackósör (Petzbräu) A legjobb bajor sör

Kulmbachi Mackósör (Petzbräu) A legjobb bajor sör

Vezérképviselet és lerakat Magyarország részére

Jusztusz Sándor-nál

Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 21.

Előcs. és kir. osztrák-magy. kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KÁROLY

Bécs, III., Hauptstrasse 120.

(Saját házában.)

Kitüntetés aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, és. és kir. katonai intéződések, vasutak, ipari, bányá és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyazintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítaja.

— E homlokzatfestékek, melyek mászon feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában, különként 16 krtól felfelé szállítanak és ami a festék szűrtiszaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyazintén használati utasítás

— kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Nyaralók

tulajdonosainak, AEOL⁴-hangszerek.

A szahadban természetesen légbuzam által zengnek és önmagukban igen kellemes varázslatú összhangzást idéznek elő, ami minden forékony kodályozó zenei és kedves benyomást gyakorol.

Ily hangszerek kiválóan zenészek és villák stb. legizidésű szolgálat és a helyekről nem is volna szabad szónak hitványozni. — Részletes árjegyzék díjtalan.

Sternberg Ármín és Testv.

cs. és kir. udvari szállítók

BUDAPEST.

Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-tervez: Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sarok.) Zeneakadémia.

1199/1899. ügyszám.

Árverés.

Közados „Vermes és Kozma” budapesti cég csődügyében leltározott és jegyzékelt 836 frt 35 kr-nyi követelések csődválasztmányi határozat folytán folyó 1899. évi június hó 2-án d. e. 11 óraker közjegyzői irodámban (V., Erzsébet-tér 15. sz. II. 4.) közbenjövetelem mellett megtartandó nyilvános árverésben a leg többet ígérőnek el fognak adni. Dr. Gallus Sándor mint Dr. Sta m b e r g e r Ferenc, budapesti kir. közjegyzőnek a budapesti kir. közjegyzői kamara 239/1899. sz. rendelvényével felhatalmazott helyettes.

Kelt Budapesten, 1899. május hó 31-én. 4381

Kiss József

összes költeményei.

Első teljes kiadás, mely a Jehova és mose a varrógépről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ára a költő acképével díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.

Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb ALKALMI o s o a j á n d é k . o o o

Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 80 kr. ha ez ősszeg előre keltetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában.

Verne Jules művei:

Az eddig megjelent 5 kötet címei:

A győzedelmes Robur.

A kárpáti kastély. Egy sorsjegy.

Robinsonok iskolája.

Lángban álló sziget-tenger.

E gyűjtemény egyöntetű kis 8° alakú és pompás színnyomatu borítékkal van ellátva.

Ára 2 frt 50 kr.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

Magyar ember magyar iróttal írjon!

Aki jó magyar iróttal és tollszárral akar írni, az használjon Schuler József-féle magyar acél-iróttal.

Felülmulthatatlan, angol gyártmányokkal minden tekintetben versenyekepes.

Különösen ajánlhatók a következők: Dániel Ernőné 532, 403, 450, 155, 554. Dániel Ernő 1893. Minden papírkereskedésben kapható.

Szt-Lukácsfürdő

Vendéglő! Vendéglő!

Az igazgatóság saját üzemében.

Jó ételek és italok, olcsó árak.

Étterem az udvarban (zárt helyiség).

Gyönyörű terrasse a Dunára. Mindennap katonazene.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljárás elintézésre reklamációt, megismerés utleveleket, idős előtti nősülétre engedélyeket, eljár a tiszturak és önkéntesek összes személyes ügyében stb. a Domluka János v. csász. és kir. százados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Visegrádra

ránduljon ki minden budapesti, hol PAPP JÓZSEF

Mátyás királyhoz címzett jöhrényi vendéglőjében

kitűnő magyar konyha, méltóságos Szitányi Ödön saját termései borai és a legjobb minőségű kőbányai részvény sör mérsékelt árak mellett pontosan szolgáltatnak ki.

— Nagyon olcsó és kényelmes közlekedés. — Minden ünnep- és vasárnap a 76. gyalogezred vonós hangversenye.

Dr. Lengiel Fr.-féle nyirfabalzsam

Kir. szab. Svédhonr.

Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törését megvárjuk, emberiműkezet dia mint a legkínzóbb sepsítőszert volt ismeretes, ha azonban ezen nedv, a feltaláló utasításai szerint balzsammá alakították, az csak akkor nyer igazán gyógyos hatást. Ha este megkenjük vele az avert vagy más bőrfészeket, akkor másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrrel, a mely ezáltal fehérő és gyönyörűvé válik.

Ezen balzsam kisimítja az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, ifjú arczokat, a bőrnek fehérségét, gyönyörűséget és üdőséget kölcsönöz; a legnépszerűbb 100 alatt eltávolítja a szeplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvérzést, bőrcikát s a bőr minden más egyéb tisztalanságát. Ára egy korbán használati utasítással 1 frt 50 kr. Kapható minden jób gyógyszerárban.

Főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban

Budapest, Király-utca 12. sz.

Tavaszi és nyári évad 1899.

Valódi brünni szövetek

Egy 3-10 méter hossz-u szelvény, legrendő telj-s férfiföltözetre (kabát, mellény és nadrág) ár csak

2.95, 3.70, 4.80 frt jó 6. — és 6.90 frt jobb valódi gyapjából 7.75 frt finom 8.65 frt legfinomabb 10. — frt legeslegfinomabb

Egy szelvényt szalon-öltözéshez 10. — frt-ért, valamint felöltő-szövetet, turistalendert, legfinomabb kamarnokat szállítási gyári árakon a legjobb hírnevűnek és szolidnak elismert postó gyáraktár

Siegel-Imhof Brünben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk. A magánvevőknek, aki a szöveteket közvetlenül a fenti cégnél a gyár székhelyén megrendeli, előnytel leint-kenyök.

Graz. Hotel „zur goldenen Birne“

a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésű szálló, ujonnan kényelmesen berendezve.

HUTER J., tulajdonos.

Rohitsi

FŐRAKTÁR Budapeston Hoffmann József-nél

Bathory-utca 8. szám.

A Rohitsi savanyúvíz mint gyógyszer feltulmuhatlan hatása gyomor- és bélhurtnál, az ivarszervek hurujainál máj- és lépajknál, de különösen váltóállásnál.

A Tempel forrás borral vegyítve kitűnő áditó ital.

A Styria forrás ellenben kizárólag ivókúrára használtatik.

Savanyúvíz

Ablakredőnyöket

fa-szövetből, vászongrádálból és lécszalukattal rendkívül olcsón és tartós minőségben szállít. 13227

Nettel Lajos

ablakredőny-, jaloulisa-és faszövő-gyára

Budapest, VI., Király-utca 112. Javitások jól és olcsóval teljesítettek. Mintaszelvényeket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Ugyes ügynökök vidéken kerestettek. Telefon 15-24.

Adler Adolf és Tsa

butortermei most

Kossuth Lajos- és Ujvilág-utca sarok, I. em.,

feljárt Ujvilág-utca 2.

Az összes butorok mélyen leszállított árak mellett adának el.

Hévízi gyógyfürdő

Keszthely vasúti állomás. Kénes Héviz (megnyitás május 1-től szeptember hó végéig) Iszapkorpával.

Világszerte ismeretes fürdő, gyógyulást nyújt csusz, köszvény, csont-tüzet és közbántalmaknál, csonttörés, csontszű. Neuralgia (Ischiás), görvélykór, oly eseteknél is, a melyek már sehol sem voltak gyógyíthatók. — Massirozás, massirozó terem massirozóval.

Prospectust kívánatra ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Távolság nem akadály!

Egy mintakabát beküldése elegendő, hogy megfelelő ruhát szerezzon. Képes mértékveteli utasítás bérmentve. Meg nem felelőért a pénz visszaadatik.

Rothenberger Jakob, cs. és kir. udvari szállítóórá, Budapesten IV. Váci-utca 23. Használt ruhák újra becsesültetnek és a legmagasabb árban beszámítottanak.

Iwonic-jódfürdő

GALICIÁBAN.

A transzverzális-vasut állomása, Krakköztől 5 órányira.

A Kárpátok nyugoti lejtőjén, 410 méter a tenger fölé, körülvevő mintegy 1000 holdra terjedő 6 sárgi fenyezőrdőtől, a kontinens legerősebb jód- és bróm-tartalmai forrásaival, valamint egy vastartalmu hatalmas iszapteleppel és néhány erős acéforrással. A legnagyobb kényelem, teljesfürdői berendezés, orvosilag vezetett hidegvízgyógyintézet, iszapfürdő, beleegző készület! Kizárólag villamvilágítás. Regényes fekvésű, valamint öndundus levegőjével fogva a legkellemesebb éghajlati tartózkodás. Ezenkívül körülbelül 5000 fürdővendég és 4000 turista keresi föl. Idénytartam május 20-tól szeptember végéig. Állandó szétküldés aványvíznek és forrás-termékeknek a fürdőigazgatóság által. Az intézet vezető orvosa: Dr. Deb. kök. Szahadon praktizáló orvosok: Dr. Staniszewsky és dr. Stauber. Prospectusokat kívánatra ingyen küld a fürdőigazgatóság.

VASSBUTOROK | DIVATÁRUK | PÉNZSZEKRENYEK | GYERMEK-RUHÁK | FA-BUTOROK | KALAPOK | UTAZÓ-CZIKKEK | CZIPÓK. | EZÜST-ÉKSZER.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, VII. KERÉPESI ÚT 38.

NŐSZ-ÉS ALKALMI AJÁNDÉKOK.
TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.
KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.

FEGYVEREK | JÁTEK-ÁRUK | INGA-ÓRAK | DISZMŰ-ÁRUK | ZSEB-ÓRAK | CHINA-EZÜST | ESERNYŐK | SZÖVETEK | KOSAR-ÁRUK

Minden 10 frtnyi bevásárlásnál, 1899. június havában a Párisi Nagy Áruház bármely fénykép után, művészes hírlívtelben, 60 cm. nagyságban 3 napalatt szállít. — A világ egy nűüzete sem képes egy ily ingyen képet önmagában 10 frtéért elkészíteni.

SENSATIO egy életnagyságu INGYEN fényképet

RIES és BERKOVITS

Budapest, Kerepesi-ut 66.

Cs. és kir. szab. nickelón-szifonkupak- és gépgyár.
Szab. szénsav- és kénsav-szikvizgépek.
Vizszűrők és sörnyomókészülékek.

UJDONSÁG! UJDONSÁG!
Hygienikus, minden visszaélést kizáró
„UNICUM“ szifonfejek
Törvényileg védve.

IDEAL

elsőrendű cseh szikvizüvegek.
RIES és BERKOVITS SZABADALMA.

Előnyök:
Sarokelcsorbulás és piszoklerakodás kizárva. Továbbá legnagyobb ex-
plosió-ellentállóképességgel bírnak.
Legizlésebb façon.

TÁTRA-LOMNIC

magaslati gyógyhely (Szepes vármegye)
vizgyógyintézettel.

Masszázs, villanyozás, svédgimnasztika,
diétikus gyógymód, nap- és légfürdők.
Posta, távirtda és vasutállomás.
Kívánatra prospektus.

Ezer és ezer EMBER!

Katal és Öreg köszöni visszanyert erejét és egészségét Dr. Müller Főorvos világhírű jónek olismert regenerációs készítményének. Kiváltkőp jónak bizonyultak ezen szerek az idegszédültség, ifjúkori bűnök és kizsugárgások következményei gyánant előlitt idegszédültség, magánlás, a kezek és lábak ideg-
veszkelése, gerincvelő hajók, hátréltatás, féltámasztó sejtgy-
lőhangoltság, súlyos fejfájás, migrén, kiváltkőp pedig férfiu-
gyengeség (impotencia) és minden ebből folyó gyengeségi álla-
potban. A gyógyhatás már rövid idő alatt beáll a Bécsben
V.2. Wimmergasse 33. szám alatt lévő Szent-György gyógy-
szertárból való Dr. Müller Főorvos-féle regenerációs
készítmények következtében. Ára kimértő orvosi használati
utastással együtt 3 frt 10 kr., postán 25 krral több. Ugyanott
kaphatók Dr. Müller Főorvos-féle Injekció és Lábdobok,
melyek a legnagyobb minden befolyású (szesz) gyógyítást, mint
nőnemű (férfi folyás) pár nap alatt gyógyítják. Ára kimértő
orvosi utastással Nr.-I. u. bajokra 1 frt 60 kr., Nr. II. tégi
folyásra 3 frt 50 kr., postán 25 krral több, portó nélkül.
Csak valódi, a bécsi Szent-György gyógyszer-tárból való
készítmények kéréndők.

Budapest, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárban
Király-utca 12. szám. 6073

A legjobbnek bizonyult HÁZISZER, mely az emésztést szabalyozza, rendes vérkeringést eredményez, a megromlott és hibás vércserejét eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és p. étvágytalanságot, savanyu fölbőfőgést, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, a gyomor túlterhelését étellel, nyálkásodást, vértelülést, hámorhoidát, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált háziszser.
üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelek, pokolvar és genyedéseknél, továbbá körömgenyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képző-
déseknél stb. 50 év óta bevált

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203-III.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.
Dobozban 25 és 35 kr-ával. Postán 6 krral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-tárból és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbórl látható háromszögletű védjegy.
A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap!
Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.
Raktárak Budapesten:
Török József gyógyszer-tárban, Egger A. gyógyszer-tárban, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utódaí.

Főraktár B. FRAGNER Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag, Eck der Spornergasse Nr. 203.

EREDETI De Dion Bouton & Cie.

Motocyclek

1-től 3 személy számára, három és négykerekiek
Gőz-omnibuszok 20 személyre.
Gőz-automobilteherkocsik.

Csak a vezérképviselőnél Auszria-Magyarország és Románia számára:
SPITZ ARNOLD,
BÉCS, raktár és garage az összes rendszerű automobílok számára IX., SCHLICKGASSE 3.
Szozlvens képv. elöke koresek Magyarországon.

Kerékpár-különlegeségek!

CLAES PFEIL (Mühlhauseni gyártmány Thüringenben)

ADRIA WELLINGTON.

A jelenkor legkifogástalanabb kerékpárai. • Könnyű, röpke járás. • Lehető legjobb anyag. • Tiszta munka és meglepően csinos kiállítás.

CLAES PFEIL mint első rangu gyártmány ez időszert urálja a VILÁGPIACOT, versenyképes minden angol vagy amerikai gyártmánnyal. — Mérsékelt árak, kedvező részletfizetések és szolid kiszolgálás által vevőimnek a legmesszebbmenő előnyöket biztosítom. — Vezérképviselőt:

PÁPAI MANÓ Magyarország legnagyobb és legrégebbi varró-, kötőgép- és kerékpárkereskedés tulajdonosa,
Kényelmes kerékpáriskola.

Budapest, Andrassy-ut 14.
Nagy javítási műhely.

Bérbeadási hirdetemény.

A tanulmányi alap tulajdonát képező, Zemplénmegye Bodrogkisfalud és Szegi-Long községek határaitban levő, mintegy 1299¹⁰²⁰/1200 holdat tevő földbirtok 1899. évi október 1-től 1911. évi szeptember hó 30-áig, vagyis 12 évre Budapesten, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium IX. ügyosztályában

1899. évi június hó 27-én

tartandó zárt ajánlatu verseny után haszonbérbe fog adatni.
Az 50 kros bélyeggel és 1300 forint bántépénz letételét igazoló pénztári nyugtával ellátott zárt ajánlatok

1899. évi június hó 27. napjának déli 12 órájáig

a vallás- és közoktatásügyi magy. kir. minisztérium segédhivatalok igazgatójánál nyújtandók be.
A részletes haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium segédhivatali igazgatóságánál, a borsodmegyei Sajólad községben levő közalapítványi ispánságnál és zemplénmegyei Bodrogkisfalud községében levő közalapítványi erdővédségnél betekintheők.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium.

Fontos szervbajosoknak.

SZENZÁCIÓS TALÁLmány.

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismervé, mint a Pollitzer által feltalált és. s. kir. szab. gummiszervkötő. Ezen szervkötő előnye a többi szervkötő felett a követendő: 1. a maga gyákorol. képmellett nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pellották oly módon oldulnak a sérvtész, hogy a sérvtárhoz teljesen elfordít és így a szerv kicserélésére lehetetlen. 4. A biztonságát és fellalásával pedig a sérvtész lecsúsztatása meg van gátolva. Céljaitól sem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismeri el. Használatosságát bizonyítja továbbá azon számos külföldi és hazai orvosok, mely a világ minden tájáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hoznak beírásokat, a melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak.

Céljaitól sem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismeri el. Használatosságát bizonyítja továbbá azon számos külföldi és hazai orvosok, mely a világ minden tájáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hoznak beírásokat, a melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak.

Egyedül képtelenség GUMMI-kötőlegességében. valót angol és francia. Orvosok, gyógyszerészek és szülészok 200, árogonmányos részletek. - Feltal. megbízások, rendelkezéseket pontosan és illektárosok mellett legpontosabban utánvértől szerződők.

POLLITZER MÓR és FIA
és s. kir. szabad. orthopedial kötszerek
Budapest, Deák Ferenc-utca 10. o. Alapított 1853
ÁRLEGYZÉK kívánatra zárt borítékban bérmentve küldetik.
A címre ügyelni tessék.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misore Santal) gyakorol nagy hatást új és idült hólyag-, vese- és főlég-cső-bántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák csakis a legtisztább és legértékesebb Misore Santal-olajat tartalmazó és ennél fogva hatásuk meglepő.

Aki rövid idő alatt akar megszabadulni gyötörő bajától, használjon Santal Egger. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., vidékre a pénz előleges beküldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár: Gyógyszertára, Nádor'-hoz
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Mindazoknak, kik gyors, alapos és biztos gyógyulást óhajtanak, ezen kitűnő szakorvost a legmelegebben ajánljuk.

Univ. Med. Dr. Czinczár J.

Bőrgyógyász, bőrápolás, nemi- és húgy-szervi bántalmak képesített szakorvosa.
Gyógyít gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon úgy nőknél, mint férfiaknál mindennemű a nemi betegségek és gyengeségi állapotok elnevezése alatt összefoglalt bármily régi keletű bántalmakat, továbbá bármily bőrbetegséget és szépségihát a külföld által elismert legújabb kitűnő módszereivel.
Lakik: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14., I. em.
Rendel: délelőtt 10-11-g, déltán 3-7-g.
Külön váróterem hölgyek és urak részére.
Levelekre azonnali válasz.

Használt görpálya-anyag.

- 15 kmtr. vágány 80 m/m magas és folyóméterenkint 10-3 kg. súlyban.
- 3 kmtr. vágány 65 m/m magas és folyóméterenkint 9-3 kg. súlyban.
- 3000 fojóm-ter szállítható vágány 60 m/m magas és folyóméterenkint 5 1/2 kg. súlyu sinekből, acéltalpakra szerelve, 600 m/m nyomtávbán.
- 2500 folyóméter szállítható vágány mint fentebb, azonban 500 m/m nyomtávbán.
- 85 darab acétkénős bilienőköcsi, szinig megtöltve 1/4, halmozva 1 kmtr. úrtartalommal.
- 30 darab szilárd szerénykocsi vasalvással, 750 m/m nyomtávbán, kbl. 1 1/4 kmtr. úrtartalommal, alkalmas kő, föld stb. szállítására.
- 150 darab szilárd szerénykocsi keményfalvással, 760 m/m nyomtávbán, két kmtr. úrtartalommal, répa és kőszállításra.
- 2 darab szerkocsi gőzmozdony, 760 m/m nyomtávval, 2 tengelyű, kbl. 50 és 40 lőerejű.
- 4 darab szabványos nyomtávu gőzmozdony, az egyik szerkocsiyal.
- 60 darab szabványos nyomtávu kerékpár.

Raktáron levő új anyag.

- 20 darab erdei kocsi 600 m/m. nyomtávval, melyek közül a fele fékkel, az összes teljes forgószámmal elaláva, tűzifa- és hosszfa szállítására is.
  - 1 darab háromtengelyű szerkocsi-gőzmozdony 50 lőerejű 760 m/m nyomtávval.
  - 3 darab kézi kotrógép, föld- valamint vízmunkálatokhoz alkalmazható.
- Az összes anyag, melyet kívánatra bérbe is adunk, gyárunkban megtekinthető.

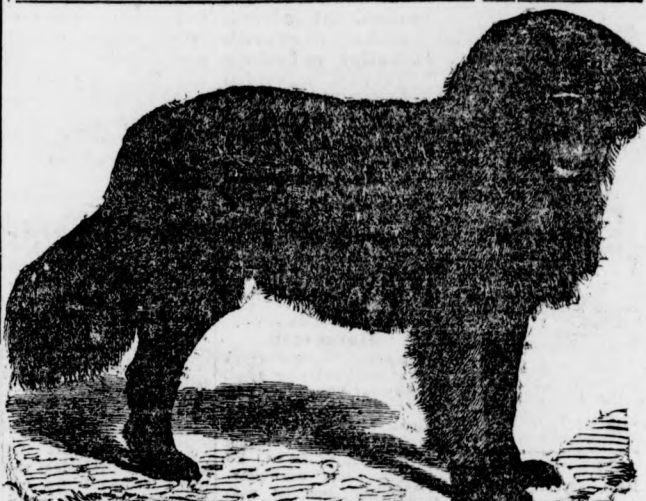
ORENSTEIN és KOPPEL.

Iroda: Felső-Erdősor 24. (Andrássy-ut sarok).
Gyár: Szent-Lőrinc nyaraló Budapest mellett.

Stern és Merkel

csillárgyár, elektrotechnikai intézet

most
VII., Kazinczy-utca 31. sz. a.
létezük.

Caesar és Minka

fajkutyatenyésztés és kereskedés
Zahna, Poroszország.

Kitűntetve állami és egyleti arany- és ezüst-érmekkel.
Ő felsége a német császár, ő felsége az orosz cár, ő felsége a török szultán, ő felsége a marokkói császár, ő felségök a németalföldi király és királyné szállítója stb. stb.
Ajánlanak különlegességeket luxus- és tenyész-kutyákban, a legnagyobb hegyi kutyától és ulmi dog-tól a legkisebb szalonöbög. Továbbá édes tej- husrostos-kutyakalácsot saját gyártmány, legjobb, legmegfelelőbb kutyaeledel, mázsája 20 márká, 5 kilós postacsomag 2 márká.
Katalógus 40 képpel a legdivatosebb kutyafajokról ingyen és bérmentv. Diszkötésű brosrák, aranyemtszessel, képekkel, a fajbetegségek leírásával, 10 márká.

Allandó kutyakiállítás
Zahna pályaudvar.

Kifűntetve 32 érmmel.

A Hartwig és Vogel-féle gyár Ausztria - Magyarország legnagyobbika, berendezése a legjobbak és legfelsőbbek!

Elismert kitűnő minőség!

Nagy butor-eladás.

2 szerény, 2 ajtó, diófa fényezett ...	34 frt	1 ebédőszék, ó-német stíl ...	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett ...	22 "	1 íróasztal, 3 fiókos ...	16 "
1 éjjeli szerény, diófa, fényezett ...	8 "	1 hálószoba, matt diófa ...	125 "
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett ...	14 "	1 hálószoba, faragott ...	170 "
2 szerény, 2 ajtó, diófa, matt ...	38 "	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat ...	60 "
2 ágy, magas, diófa, matt ...	38 "	1 garnitúra selyem-behuzat ...	80 "
2 éjjeli szerény, diófa, márvánnyal ...	22 "	1 garnitúra plüss-behuzat ...	95 "
1 kredenc, 4 ajt. fűlkés, faragott, feh. márv. ...	46 "	1 szalonzsál ...	10 "
1 diván, magas támla szőnyeggel ...	40 "	1 consol márvánnyal és tükör ...	26 "
1 ebédő-asztal, diófa, matt ...	14 "		

Nagy válasszék egyszerű, valamint a legdivesebb kivitelű butorokban.
Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelege
Budapest, Erzsébetter és Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Téglavető-gépeket

bevált rendszerek szerint.

Arjegyzékek és kötszervek ingyen. Legelőkelőbb referenciák.

valamint teljes berendezéseket téglavetőkhöz, samott-, hornyolt tetőcserep-, agyagcső- és cementgyarakhoz szállít 1862. óta különlegességekben:
Louis Jäger téglavető-gépgyára, Köln-Ehrenfeld.

Minden szó egyszeri beiktatása petít...
bottikból 2 kr. Cimmel ellátott hi...
detéseikért külön 30 kr. kincstári...
bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad fel...
világosítást a kiadóhivataltól: József...
körút 18. szám.

Levelbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Nyomtatott a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körlegő-gépén. Budapest, IX., Üllői-ut. 29.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK
felvételnek a
BUDAPESTI NAPLÓ
részére

a kiadóhivataltalban
József-körút 18.,
valamint a következő dohán...
társaságokban:

Erreur nővérek, Teréz-kör...
ut és Podmaniczky-utca
sarak.

N. mocsék-féle tözsdé Pe-
185-tér.

Weitzfeld Jakob, Király-
utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-
ut 50.

Deutsch Miksáné, Andrásy-
ut 38.

Schwartz hirdetési iroda
Marokkói-utca 2.

Sopronyi V. dohány-nagy-
társaság, Kerepesi-ut 1.

Silkkes babának
Régi helyen sürgős levele
van Lucifertől. 2342

Auréli
10-én nyugotit hűségesen
elvár régi jogában visz-
sza kívánczó Gizád. 2343

Csönyának.
Szíves örömmel írok, jól
esik választást várni. Minék
ömlengjek, felesleges.
Nemsokára szóval mond-
hatok mindent. Akkorára
jobbban legyen. Csokolom.
4413

Rózsika.
Em! hát nem igen tet-
szel levelem hangja? Tá-
lán különb mondok irt
vala kedgy? Hogy én
legyek az okosabb? Nem
— ezt nem tudom meg-
tenni a legjobb akarat
mellett sem — nincs mó-
domban. Ami Teplitzt
illeti, hát életem és vérem
a Kegyéde Posten, de
amoda nem megyek. Leg-
jobb szeretek itt helyben
nyaralni. Ábrázomat
nem jól jegyezte meg, én
barna vagyok. Nem akar
meggyőződni? Igen?
Mikor? 6747

Házasság-
közvetítő kiterjedt ismer-
ettséggel a nagyérdemű
közönség szíves figyel-
mébe ajánlja szolid köz-
benjárását utlagos hon-
orálással. Fenyesy D.
II. Donáti-utca 46 szám.
4395

G. 23.
Hogy vagy édes? Én
jól. Alig várom, hogy újra
létessünk; úgy fáj, hogy
egy távol vagyok tőled,
már közel a boldog óra.
A viszontlátásig ölel és
csókol milliószor jól kis
pubikád. 4409

Une dame
allemande, qui sait par-
faitement le français cher-
che un engagement pour
les mois de Juillet et
d'out. Elle sait aussi
instruire l'anglais et
l'italien. S'adresser à l'Ex-
pédition. 4414

Menyasszonyok!
Völegények!
A házasságkötéshez szük-
séges okiratok beszerzése,
a netáni akadályok aló-
lól felmentések kieszk-
özölése s a kihirdetések
körüli eljárások sok ve-
szedőséggel, pénz- és idő-
pazarlással járnak. Leg-
biztonságosabb tehát egy
fővárosi, mint vidéki ház-
zasulandóknak az

„Országos Eske-
tési Ügyvivőség-
hez VII. Kerepesi-ut 14. for-
dulni, hol csekély díjért
nőhány nap alatt minden
elvégeztetik.

COPYING OFFICE.

Bárminemű írás-
munkákat, leírás-
sokat, sokszorosí-
tásokat és fordí-
tásokat minden
nyelven, úgy mint
gyorsíróí v. fonog-
raf felvételeket
elválal a „YOST”
írógép r. t. Erzsé-
bet-körút 9—11.
New-York palota.

Gyakornok
közöi fizetéssel azonnal
felvétetik. Ajánlatok „L.
F. 243.” jelege alatt a ki-
adóba kéremtek. 2342

Marmorin.
Melyik házassagnak
nincsenek márványlapjai?
Mely márványlapok nem
foltosak? Marmorin a leg-
jobb szer márványlapok
tisztántására. 1 doboz
használati utasítással 1 ko-
rona. Előre beküldése
(levélbírálattal) is vagy
átvétel. Rendelési cím:
Schalk A., Budapest, VII.,
Bálint-utca 6.

Szatékszület.
Rákospalotán, jó forgalmu
tözsdé és italmézzel ju-
tányos áron azonnal eladó.
Cím a kiadóhivataltalban. 4392

Kiadó nyári-
lakások Esztergom—Ko-
vácsapatokon, a Duna és
nyugoti vasút fővonalán,
az Otthon villában még
2 szög emeleti, 3 szo-
bás lakás erkélyivel, fen-
sége kiállításal, az egész
idényre 200 forint kiadó.
Jó erdei levegő, kitűnő
vendéglő, uszoda, forrás-
ok, árnyas sétányok. Bő-
vebbet Niedermann János
villatulajdonosnál,
Esztergomban.

Keresetek
egy olcsórúdi állandó
színházhoz egy tizezer
forint biztosítékkal, bíró
ellenőr, illetve főpénztá-
ros, gazda, megfelelő
szakértelemmel és a köny-
velést, valamint a magyar,
német levelezést bírja —
biztosítéka ismeretlenség
helyeztetik el egy pénz-
intézetbe, fizetés az első
évben ezer forint, később
képeskedésbezmért zítés-
emelés. Cím a kiadóhiva-
taltalban. 4410

Terményszük.
Ajánlok jó minőségű
használt terményszűköt,
darabonként 20 kr. Próbá
megrendeléseket is esz-
közik. Weisz József, Misk-
olc. 4404

10 forint lakótárs.
Keresetek elegáns alkosor
külön bejárta szobába
egy intell. ur mellé egy
vagy két ur szobátársul
havonta 10 frt lakár mel-
lett. Cím a kiadóhivataltal-
ban.

Úgyes szabónő
ajánlunk háza és házon
kívül is mérekeelt díjaz-
ásért. Cím a kiadóhiva-
taltalban. 2341

Árverési hirdetés.
A néhai Knauz Nándor
püspök hagyatékához tar-
tozott Lajos-utca 193. sz.
ház, több házhely, rét és
szántó a Mátyáshegyen a
Törökös, Filator, Kasz-
zás, Lőpormalmoldúben
f. június hó 15-én d. e. 9
órákor a fenti házaiban ár-
veretandó önkéntes árve-
relesen árverés alá bocsájt-
atik. Bővebb értesítés
Dr. Stern József ügyvédi
irodájában (III. Zichy-u. 7.)
a délutáni órákban nyer-
hető. 4408

Kerékpár
hiros gyártmány sürgősen
eladó. Cím a kiadóhiva-
taltalban. 4412

Villa

részletfizetésre.
az Újpest-Palotai állomás
és a villamos vasút köz-
vetlen közelében jutányos
áron azonnal átvehető
közpénzfizetés mellett. A
4 szoba, fürdő és gyer-
mekszobán kívül szép
nagy gyümölcsös és virág-
kert is tartozik hozzá. Cím
a kiadóban. 2343

Hölgyek
figyelmébe! Okleveles szül-
lész, ki a Rókus-kör-
házban mint ilyen több
évig praktizált, ajánlko-
zik. Barján Eszter, okl.
szülész, József-körút
15. sz., I. em. 14. 4407

Bicikli
teljesen jó, olcsón eladó.
Cím a kiadóhivataltalban. 4411

Nevelőnő
keresek csinos vidéki vá-
rosba 300—350 frt évi
fizetéssel, francia nyelv
és zongorakutatás is ki-
vántatik. Ajánlatokat ké-
rek „Belényes” jellegűen
e lapoz, hol a cím is
megtudható. 2339

Gyermekeket
házasnár házmesteri ten-
dőkért és takarításért, ma-
gánházban szép lakást
káp. Értekezés fél 2—fél
3-ig naponta. Cím a ki-
adóban. 2334

Olesó villa
az Újpest-Palotai állomás
és a villamos vasút köz-
vetlen közelében jutányos
áron azonnal átvehető
közpénzfizetés mellett.
A 4 szoba, fürdő, és gyer-
mekszobán kívül szép
nagy gyümölcsös és virág-
kert is tartozik hozzá.
Cím a kiadóban. 2288

Fiatl szigorló or-
vos irodai teendőkre
vagy magántitkári állásra,
esetleg állandó szerény
igények mellett ajánlko-
zik. Cím a kiadóhivataltal-
ban. 2315

Kronikus (régi)
betegségek legbiztosabban
gyógyíthatók a természeti
gyógyforrásokkal
ur. Palócz intézetében.
Budapest, IX., Vámbé-
r-körút 7. Prospektus in-
gyen.

Köhögésnél,
rekedtségnek, vagy 30
kr. Réthy-féle pemete-
füccorkát.

A nyári idény
tartama alatt a Balaton
és Siófokhoz közel fekvő
Köröshegyen (Sömegyme-
gyében) tanít gyümánzióm
és realiskola tanítgyak-
ból: magyarul, németül,
franciául, latinul, görögül
olismert legjobb módszer
szerint kitűnő philologus
és mathematicus. Elfogad
magántanulókat (penzió-
val vagy anélkül). Előké-
szít polvizsgára, egyéves
önkénntességi szolgálata
jogositó vizsgára és éret-
tségire. Előjegyezhetni
Goitein Henriknél
Budapest, VI., Teréz-körút
32., II. emelet 14. 4400

Irnoki
vagy díjnoki állást keres
egy jó irással bíró 22 éves
fiatal ember, beszél ma-
gyar, német, tót és horvát
nyelven. Cím a kiadó-
hivataltalban. 2336

Keresek
társakat tengerellelki
lakáshoz konyrával, gyö-
nyörű fekvés, olcsó ten-
geri fürdő. Egyes ese-
mélyek felügyeletét is el-
vállalom. Leveleket
„Adriatic” címen a ki-
adóhivataltalba továbbít. 4401

Vizsgákra

előkészít egy most éret-
ségi vizt. gyumazista. Cím
a kiadóban. 4399

Gyárak
közelében 2 komencével
ellátott földszintes pékség
1899. Augusztus 1-ére ki-
adó, ugyanott szoba kony-
hából álló lakások 106 frt
évi bérért kaphatók. 2337

Szépén
berendezett különbejáratu
utcai szoba fürdőszoba-
használattal június 1-re
12 frtért egy urnak vagy
hölgynek kiadó. Cím a
kiadóhivataltalban. 2304

Csinosan
butorozott különbejáratu
szoba, esetleg fürdőszoba,
használattal szög nőnek
június 1-től olcsón kiadó.
Cím a kiadóhivataltalban. 2270

Kiadó szoba
a Népszínház szomszéd-
ságában egy csinosan bu-
torozott, két ablakos, tágas
és világos, teljesen fér-
gesztéses szoba, teljes elő-
szobával és külön be-
járattal a lépcsőháztól
jutányosan kiadó. Cím a
kiadóhivataltalban. 2251

Most jelent meg!
Korhadt
fakereszték

Írta:
Rákosi Viktor.

A szabadsághar-
cunk névtelen hőseiről
szól a kötet, akik kor-
hadt fakereszték alatt,
szerteszét az országban
alugsák siri álmuakat. Ér-
dekes, sőt épen színezett,
fantasztikus novellákban
vezeti elénk a szerző a
nagy nemzeti époszt, s
hang, felfogás, fejlődés
amnyira új és eredeti,
hogy ez a könyv a maga
nemében páratlan a ma-
gyar irodalomban.

Ára 1 frt 40 kr.
Postal bérmentes küldé-
sel 1 frt 50 kr., ha az ösz-
szeg előre utalványoztatik.
Megrendelhető: a „Bu-
dapesti Napló” kiadó-
hivataltalban.

József-körút 18.
2 frtig terjedő megrende-
lések csakis az öszszeg
előleges beküldése elle-
nében teljesítenek.

Az országos

magyar gyorsírásról egyesület
június hó 1-én

Báthori Dezső
középiskolai tanár ur
vezetése alatt

uj magyar és német-
nyelvű gép- és gyors-
írásati

tanfolyamot nyit. Jelent-
kezést felvez a

„YOST” írógép
részvénytársaság
Erzsébet-körút 9—11.
New-York palota.

Könnyű fizetés
feltehető! Diszes, olcsó
vasbutorok, gyer-
mekkocsik, gyer-
mekágyak, ruganyos
acélszék-egységtek,
afrik- és lőször-matracok,
paplanok, szövetséggyökök,
ágy- és asztalterítők, kár-
tyított szőnyegek, tukrok,
és függőlampák kaphatók
Pápai és Nánán gyár-
szeknél, Budapest,
VI., Andrásy-ut 2.
(Fonóder-palota). Vidékre
és helyben részletfizetésre is
szolgálunk minden árfe-
lcemelés nélkül. Árjegyzék
kér ingylen és bérmentve
küldünk

Most jelent meg!
Korhadt
fakereszték

Írta:
Rákosi Viktor.

A szabadsághar-
cunk névtelen hőseiről
szól a kötet, akik kor-
hadt fakereszték alatt,
szerteszét az országban
alugsák siri álmuakat. Ér-
dekes, sőt épen színezett,
fantasztikus novellákban
vezeti elénk a szerző a
nagy nemzeti époszt, s
hang, felfogás, fejlődés
amnyira új és eredeti,
hogy ez a könyv a maga
nemében páratlan a ma-
gyar irodalomban.

Ára 1 frt 40 kr.
Postal bérmentes küldé-
sel 1 frt 50 kr., ha az ösz-
szeg előre utalványoztatik.
Megrendelhető: a „Bu-
dapesti Napló” kiadó-
hivataltalban.

József-körút 18.
2 frtig terjedő megrende-
lések csakis az öszszeg
előleges beküldése elle-
nében teljesítenek.

Az országos

magyar gyorsírásról egyesület
június hó 1-én

Báthori Dezső
középiskolai tanár ur
vezetése alatt

uj magyar és német-
nyelvű gép- és gyors-
írásati

tanfolyamot nyit. Jelent-
kezést felvez a

„YOST” írógép
részvénytársaság
Erzsébet-körút 9—11.
New-York palota.

Könnyű fizetés
feltehető! Diszes, olcsó
vasbutorok, gyer-
mekkocsik, gyer-
mekágyak, ruganyos
acélszék-egységtek,
afrik- és lőször-matracok,
paplanok, szövetséggyökök,
ágy- és asztalterítők, kár-
tyított szőnyegek, tukrok,
és függőlampák kaphatók
Pápai és Nánán gyár-
szeknél, Budapest,
VI., Andrásy-ut 2.
(Fonóder-palota). Vidékre
és helyben részletfizetésre is
szolgálunk minden árfe-
lcemelés nélkül. Árjegyzék
kér ingylen és bérmentve
küldünk

Most jelent meg!
Korhadt
fakereszték

Írta:
Rákosi Viktor.

A szabadsághar-
cunk névtelen hőseiről
szól a kötet, akik kor-
hadt fakereszték alatt,
szerteszét az országban
alugsák siri álmuakat. Ér-
dekes, sőt épen színezett,
fantasztikus novellákban
vezeti elénk a szerző a
nagy nemzeti époszt, s
hang, felfogás, fejlődés
amnyira új és eredeti,
hogy ez a könyv a maga
nemében páratlan a ma-
gyar irodalomban.

Ára 1 frt 40 kr.
Postal bérmentes küldé-
sel 1 frt 50 kr., ha az ösz-
szeg előre utalványoztatik.
Megrendelhető: a „Bu-
dapesti Napló” kiadó-
hivataltalban.

József-körút 18.
2 frtig terjedő megrende-
lések csakis az öszszeg
előleges beküldése elle-
nében teljesítenek.

Az országos

magyar gyorsírásról egyesület
június hó 1-én

Báthori Dezső
középiskolai tanár ur
vezetése alatt

uj magyar és német-
nyelvű gép- és gyors-
írásati

tanfolyamot nyit. Jelent-
kezést felvez a

„YOST” írógép
részvénytársaság
Erzsébet-körút 9—11.
New-York palota.

Könnyű fizetés
feltehető! Diszes, olcsó
vasbutorok, gyer-
mekkocsik, gyer-
mekágyak, ruganyos
acélszék-egységtek,
afrik- és lőször-matracok,
paplanok, szövetséggyökök,
ágy- és asztalterítők, kár-
tyított szőnyegek, tukrok,
és függőlampák kaphatók
Pápai és Nánán gyár-
szeknél, Budapest,
VI., Andrásy-ut 2.
(Fonóder-palota). Vidékre
és helyben részletfizetésre is
szolgálunk minden árfe-
lcemelés nélkül. Árjegyzék
kér ingylen és bérmentve
küldünk

Most jelent meg!
Korhadt
fakereszték

Írta:
Rákosi Viktor.

A szabadsághar-
cunk névtelen hőseiről
szól a kötet, akik kor-
hadt fakereszték alatt,
szerteszét az országban
alugsák siri álmuakat. Ér-
dekes, sőt épen színezett,
fantasztikus novellákban
vezeti elénk a szerző a
nagy nemzeti époszt, s
hang, felfogás, fejlődés
amnyira új és eredeti,
hogy ez a könyv a maga
nemében páratlan a ma-
gyar irodalomban.

Ára 1 frt 40 kr.
Postal bérmentes küldé-
sel 1 frt 50 kr., ha az ösz-
szeg előre utalványoztatik.
Megrendelhető: a „Bu-
dapesti Napló” kiadó-
hivataltalban.

József-körút 18.
2 frtig terjedő megrende-
lések csakis az öszszeg
előleges beküldése elle-
nében teljesítenek.

A legújabb származású
viszketek és sűrű
minden fajtája és neme is
gyógyítható a valódi

Ichtiol-Salicyl-
készítményvel, mely ezen
bajokat alaposan gyógyít-
szerveztek 12 szemlére
140 frt, 6 szemlére 75
frttól kezdve.

Girandólok, gyertyatartók,
tálcaik és a szakmába vá-
gó cikkek grammja 8 kr,
minden darab hivatalos
fémjeléssel van ellátva.
Veszünk zálogházi cédu-
lákat.

Grünberger A. Béla
örököséi
Budapest, Városház-ut 9.
(Harris-bazár) L. em., ajtó
23. Képes árjegyzék in-
gyen és bérmentve.

Nevelőnők.
Több észak- és délnémet-
honi nevelőnő francia, an-
gol nyelv- és zene ismer-
ettel azonnali alkalmazást
keres. Magyar oklev. ta-
nítónők, gyermektervez-
ők és bonpók lelkis-
meretesen ajánlatnak

Szegheóné S. Lujza
által most
Budapest, Erzsébet-körút
30. II. em.

Elegáns
acetylen pavilon,
disztárgy, ánoim kert
vendéglő

fürdőhely,
várpark stb. részére. Nagy
világítási látványosság a
hozza tartozó acetylen fej-
lesztő készülékkel 1000
lángra. Ezidő szerint a
budapesti acetylen kiállí-
táson látható.

azonnal eladó.
Közlebbi értesítés nyer-
hető Schilling és Gutzeit-
nál, Budapest, VII., ker.,
Óvoda-utca 11.

Kárpit-
raktárak
Franczke János
Fűtőzet: Kerepesi-ut 6.
Fióküzlet: Irányi-ut 25.

Ajánlja nagy raktárát
bel- és külföldi kárpitok-
ban; kávéházak, vendég-
lők, épületek és lakások
kárpitozását helyben és
vidéken is azonnal és ju-
tányosan elvégzi.

Eppen most
jelent meg:
Jósolás
a
kézből.

Több külföldi író nyomán
írta:
fj. Lónyay Sándorné.
Ára 1 forint.

Megrendelhető
a Budapesti Napló
kiadóhivataltalban,
József-körút 18.

Méhészek
egkedvesebb képes szaklapja

Szettektintő Méhész
utlagos fizetés mellett is
megrendelhető. Előfizet-
ésnek felvételként 1 forint.

Mult évfolyamok (194
képpel) 1 frt 50 krajczár-
jával kaphatók. Kívánata
mutatványt küld a kiadó-
hivataltal Sajtény.

Csanád. Ugyanott meg-
rendelhetők: méhek, méz
és órási (kitűnő állapot-
ban 6—8 kg-ros) házi-
nyulak.

BUTOR
jó, szolid kivitelben,
előnyös
részletfizetésre.

Nánán Ignác
kárpitos- és asztalos-
butor egyediül főraktára
VII. ker.

Erzsébet-körút 23.
Árjegyzékét vidékre ingyen
és bérmentve

Szabadalmakat
kieszközöl
a világ összes államában

KALMÁR J.
mórni és hites szaba-
dalmi ügyvivő
ezelött

Pompéry (Benek L. és tsa)
BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 44.

Alapítottát 1885-ben.
Eddig 10,000 szabadba
iro eszközteltett ki ezen
dalom által.

Láczay
Szabó László
saját termései régi
Tokaji borai
főltiteres üvegekben, min-
őség szerint 1., 2., 4 és
5 frtjával megrendelhető
a legkisebb mennyiség-
ben is a termelőnél Sáros-
patakon; kaphatók Buda-
pesen, Muzeum-körút 11.
szám a Magyar termelői
borraktárban. 360